

Vejledning om VVM i planloven

Kolofon

Titel

Vejledning om VVM i planloven

Udarbejdet af

Miljøministeriet

By- og Landskabsstyrelsen

Redaktion

Anne-Marie Madsen

Gert Johansen

ISBE nr. elektronisk version:

978-87-7091-029-3

ISBN nr. trykt version:

978-87-7091-030-9

Versionsdato: 12. marts 2009

Forsidefotos: Colourbox

Publikationen kan citeres med kildeangivelse

Indhold

Vejledning om	1
VVM i planloven	1
Indledning	4
1 Oversigt	7
Hyppigt anvendte ord i vejledningen	11
2 Anmeldelsen	16
Form og indholdsmæssige krav	18
Anmeldelsen indsendes til kommunen	18
Miljøcentrenes VVM-kompetence	18
Manglende anmeldelse	19
De anmeldelsespligtige anlæg	19
3 Etablering, ændring og udvidelse	22
Projektbeskrivelsen	24
Ændring eller udvidelse med karakter af nyanlæg	25
Ændring og udvidelse omfattet bilag 2, punkt 14	26
Ikke til skade for miljøet	27
Forsøgsanlæg	33
Fra bilag 2 til bilag 1	33
Tilladelse i flere led	34
4 Screening	36
Screeningsafgørelsen	38
Screeningskriterierne	39
Anlæggets karakteristika	40
Anlæggets dimensioner	40
Kumulation med andre projekter	41
Anvendelsen af naturressourcer	42
Affaldsproduktion	42
Forurening og gener	43
Anlæggets placering	44
Kendetegn ved den potentielle miljøpåvirkning	50
5 VVM-redegørelsen	53
Beskrivelse af anlægsprojektet	54
Alternativer	56
Beskrivelse af omgivelserne og virkningerne på disse	57
Anlæggets virkninger på miljøet som følge af forurening	60

Foranstaltninger med henblik på at undgå, nedbringe eller neutralisere de skadelige virkninger på miljøet	62
Ikke-teknisk resumé på grundlag af ovennævnte oplysninger	62
En oversigt over eventuelle mangler ved oplysningerne og vurderingen af miljøpåvirkningerne.....	62
6 Kommuneplanretningslinjer.....	64
7 Offentlighed	66
8 VVM-tilladelsen.....	68
Vilkår 69	
Andre tilladelser	70
Råstofforretning	71
Vandforsyningslovens § 18	71
Miljøgodkendelse	72
Risikobekendtgørelsen.....	73
9 Klageregler	75
10 Lovliggørelse og straf	78
11 Forhold til vurdering efter anden lovgivning	79
Miljøvurdering af planer og programmer.....	79
Habitatvurdering og strengt beskyttede arter.....	79
12 Anlægstyperne	82
Anlæg på bekendtgørelsens bilag 1 med kommentarer.....	83
Anlæg på bekendtgørelsens bilag 2 med kommentarer.....	102
Bilag.....	119

Indledning

VVM betyder Vurdering af Virkningerne på Miljøet. Formålet med VVM er at sikre, at der gennemføres en vurdering af virkningerne på miljøet, som grundlag for beslutningen om at give eller afslå tilladelse til anlægstyper, der kan påvirke miljøet væsentligt. Inddragelse af offentligheden er en vigtig del af beslutningsprocessen. På den måde sikres, at myndigheden har et godt grundlag for at træffe miljømæssigt bedre beslutninger.

Kommunerne er indgangen for VVM-anmeldelser efter [planloven](#)¹, og myndighed for det største antal sager. De fleste af kommunernes VVM-sager drejer sig om screening. De tre statslige miljøcentre i Århus, Odense og Roskilde har VVM-kompetencen for nogle sagstyper. Kommunen har for disse sager ansvaret for at sende sagerne videre til det rette miljøcenter, som foretager screeningen og eventuel VVM-behandling. Udgangspunktet er, at sagsbehandlingen efter VVM-bekendtgørelsen og anden nærmere bestemt lovgivning samles i én og samme myndighed. Det samme er tilfældet for anlægstyper, der strækker sig over mere end to kommuner og for grænseoverskridende miljøpåvirkning.

Anlægsprojekter, der vedtages som anlægslov, er undtaget planlovens VVM-regler, idet VVM-kravene opfyldes i forbindelse med lovgivningsprocessen. Husdyrbrug er ikke længere omfattet af planlovens VVM-regler. De er fra 1. januar 2007 omfattet af [lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug](#), hvor VVM-reglerne er integreret i godkendelsessystemet.

Vejledningen erstatter ”VVM-vejledning om visse offentlige og private anlægs indvirkning på miljøet af 10. oktober 2001”.

Vejledningen indeholder blandt andet de ændringer der er sket i lovgivningen siden 2001, herunder som følge af kommunalreformen. En af ændringerne er, at der er anmeldelsespligt for anlæg på bilag 1 og 2. Beskrivelsen af VVM-screeningen er uddybet. Det samme gælder afgrænsningen af VVM-redegørelsens indhold. Der indgår et afsnit om ændringer og udvidelser, der ikke kan være til skade for miljøet. Ændring og udvidelse af anlæg på bilag 1, der kan være obligatorisk VVM-pligtige, er grundigt beskrevet. I øvrigt er vejledningen i det væsentlige baseret på den tidligere vejledning og præciseret på grundlag af retspraksis.

¹ Bekendtgørelse nr. 1335 af 6. december 2006 om vurdering af visse offentlige og private anlægs virkning på miljøet (VVM) i medfør af lov om planlægning, planloven lbk 1027 af 20/10-08, VVM-direktivet (85/337/EØF af 27. juni 1985), direktiv 97/11/EF om ændring af VVM-direktivet, samt direktiv nr. 2003/35/EF af 26. maj 2003 om bl.a. ændring af VVM-direktivet

Anlægstyperne i bilag 1 og 2 er beskrevet med de nyeste fortolkningsbidrag. Der findes ikke anvendelige fortolkningsbidrag for alle anlægstyper, men det er vigtigt at holde sig for øje, at anlægstyperne ikke må fortolkes snævert.

Denne vejledning handler om anlægstyper omfattet af VVM-bekendtgørelsen i henhold til planloven, og en del af bestemmelserne findes i planloven. Der henvises derfor også til [Vejledning om kommuneplanlægning](#).

Det er tanken med vejledningen, at den skal kunne anvendes af myndigheder, bygherrer og den berørte offentlighed.

Som bilag til vejledningen findes et skema til brug for screeningen og et skema til brug for afgrænsning af vejledningens indhold.

Vejledningen findes foruden på www.retsinfo.dk også i en printvenlig pdf-version på By- og Landskabsstyrelsens hjemmeside www.blst.dk/miljoevurdering. Her findes skemaerne også som word-fil.

Redaktionen er afsluttet den 12. marts 2009.

1 Oversigt

Kort oversigt over vejledningens indhold og struktur. Henvielse til de relevante kapitler. Liste over hyppigt anvendte ord og begreber.

Væsentlig virkning på miljøet

Anlægstyper omfattet af VVM-bekendtgørelsens bilag 1 eller 2, der kan have en væsentlig virkning på miljøet, skal vurderes efter VVM-bekendtgørelsens bestemmelser, før der må gives tilladelse til etablering, ændring eller udvidelse.

Bilag 1 indeholder de anlægstyper, der altid må antages at kunne påvirke miljøet væsentligt, og derfor er obligatorisk VVM-pligtige. Bilag 2 indeholder anlægstyper, som muligvis kan have en væsentlig virkning på miljøet. Disse anlægstyper skal derfor vurderes indledningsvis – screenes – for at VVM-myndigheden kan afgøre, om det konkrete anlæg må antages at kunne påvirke miljøet væsentligt, og derfor er VVM-pligtigt.

Andre anlægstyper kan være omfattet af VVM-reglerne i anden lovgivning. Det gælder fx anlæg til husdyrbrug, hvor der henvises til [lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug](#) og [Miljøstyrelsens hjemmeside](#).

Anlægstyper på søterritoriet kan være omfattet af lovgivning, som administreres enten af [Transportministeriet](#) eller af [Klima- og Energiministeriet](#). Det gælder i den forbindelse også VVM-reglerne for anlæg og foranstaltninger på søterritoriet, som for eksempel anlæg og udvidelse af havne, uddybning og opfyldning på søterritoriet, andre faste indretninger på søterritoriet samt elproduktionsanlæg på havet.

Anmeldelsen

I vejledningens kapitel 12 er de enkelte anlægstyper på bekendtgørelsens bilag 1 og 2 gennemgået. Der er tilføjet kommentarer, hvor det har været muligt.

Bygherren har pligt til at foretage forudgående anmeldelse af anlægsprojekter for etablering, ændring eller udvidelse af anlæg på bilag 1 og 2. Myndigheden har herefter pligt til at meddele bygherren, om anlægsprojekt er VVM-pligtigt.

Hvis et anlæg på bilag 2 skal ændres eller udvides på en måde, der ikke kan være til skade for miljøet, er ændringen eller udvidelsen ikke omfattet af VVM-bestemmelserne, og skal derfor heller ikke anmeldes efter VVM-bekendtgørelsens § 2. Læs mere i kapitel 3.

Alle anlægstyperne på bilag 1 må antages at kunne påvirke miljøet væsentligt, og må derfor ikke påbegyndes, før der er gennemført en VVM og meddelt en tilladelse på baggrund af VVM-redegørelsen.

VVM-pligten omfatter både etablering af et nyt anlæg, samt visse ændringer og udvidelser af allerede eksisterende anlæg. Det er det anmeldte anlægsprojekt, der skal vurderes med hensyn til virkningerne på miljøet. Bygherren kan i det anmeldte anlægsprojekt tage højde for den forventede udvikling inden for en passende tids-horisont. Anmeldelsen skal dog altid opfylde kravet om, at projektet er konkret. Senere ændringer eller udvidelser, som falder uden for den gennemførte VVM vil medføre, at der skal gennemføres en screening eller en VVM forud for det ændrings- eller udvidelsesprojekt, der tænkes gennemført.

En nærmere beskrivelse af VVM-redegørelsens udarbejdelse og indhold findes i vejledningens kapitel 5 (VVM-redegørelsen), kapitel 6 (kommuneplanretningslinjer), kapitel 7 (offentlighed) og kapitel 8 (VVM-tilladelsen). Vejledningens bilag B er en check-liste, som kan anvendes til fastlæggelse af VVM-redegørelsens indhold.

Screeningspligt for anlæg på bilag 2

Langt det største antal anlæg findes indenfor anlægstyperne på bilag 2. Visse ændringer og udvidelser af anlæg på bilag 1, er omfattet af bilag 2.

Anlægstyperne på bilag 2 er karakteriserede ved, at de ikke i alle tilfælde kan antages at ville påvirke miljøet væsentligt. Det er derfor obligatorisk indledningsvis at foretage en umiddelbar og ikke så tilbundsående vurdering - screening - af anlægsprojekter på bilag 2. Det gælder også ændringer og udvidelser, der kan være til skade for miljøet. Screeningen skal foretages på grundlag af screeningskriterierne i bilag 3. Hvis screeningen viser, at anlægsprojektet må antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet, er der VVM-pligt. Hvis screeningen viser, at anlægsprojektet ikke antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet, slutter sagsbehandlingen med, at myndigheden meddeler bygherren, at anlægsprojektet ikke er VVM-pligtigt, og annoncerer dette.

En screening udelukker ikke, at der skal søges tilladelse eller foretages anmeldelse efter andre regler, ligesom tilladelse eller anmeldelse efter andre regler ikke erstatter screeningen.

Grænsen eller definitionen, der afgør om et anlæg hører til på bilag 1 eller på bilag 2 er fastsat således, at bilag 2 anlægget normalt ikke vil kunne få væsentlig indvirkning på miljøet. De screeningspligtige anlæg vil derfor kun undtagelsesvis være VVM-pligtige, og normalt kun hvis de placeres i områder, der er særligt miljøfølsomme eller rummer særlige naturbeskyttelsesværdier, eller medfører konflikt med den aktuelle eller planlagte arealanvendelse. De generelle miljøregler bør i de fleste tilfælde være tilstrækkelige til at sikre miljøet². Naturgrundlaget og en planlægning, der tager højde for dette, vil derfor have stor betydning for om et konkret anlægsprojekt på bilag 2, screenes til VVM-pligt.

En nærmere beskrivelse af screeningsproceduren og screeningskriterierne findes i kapitel 4. Bilag A er en check-liste, som kan anvendes til gennemførelse af screeningen.

Ændringer og udvidelser

En væsentlig kategori af sager er ændrings- og udvidelsesprojekter i bilag 1 og bilag 2. Vejledningen indeholder i kapitel 3 og 4 en nærmere beskrivelse af, hvilke ændringer og udvidelser, der skal screenes eller er umiddelbart VVM-pligtige.

Ikke til skade for miljøet

Ændringer eller udvidelser, som ikke er omfattet af bekendtgørelsens bilag 1 og som ikke kan være til skade for miljøet, falder uden for VVM-bekendtgørelsens anvendelsesområde. Om en ændring eller udvidelse kan være til skade for miljøet, skal vurderes i forhold til VVM-bekendtgørelsens brede miljøbegreb, som er udtrykt i § 7, samt bilag 3.

Etablering af et nyt anlæg omfattet af VVM-bekendtgørelsens bilag 2 skal altid screenes – uanset om anlægsprojektet umiddelbart antages ikke at kunne være til skade for miljøet.

Læs mere i kapitel 3.

Kommuneplanretningslinjer (VVM)

VVM-reglerne for anlæg på land er hovedsageligt gennemført i planloven og i bekendtgørelse i medfør af planloven. Når et anlægsprojekt er omfattet af planlovens krav om gennemførelse af en VVM, betyder det, at der blandt andet skal vedtages

² NKO 330, september 2004

kommuneplanretningslinjer som forudsætning for realisering af anlægget. Det gælder også, når anlægget i øvrigt ikke strider mod den gældende kommuneplan. Proceduren følger planlovens bestemmelser for tilvejebringelse af planer.

I kapitel 6 findes en nærmere beskrivelse af kommuneplanretningslinjer og den ledsagende redegørelse i forbindelse med VVM.

Offentlighed

VVM-bekendtgørelsen indeholder regler om inddragelse af offentligheden i forbindelse med afgørelser om screening, VVM-vurdering og VVM-tilladelser, der supplerer planlovens offentlighedsregler for planers tilblivelse.

En nærmere beskrivelse findes i kapitel 7.

VVM-tilladelsen

Når et anlægsprojekt er VVM-pligtigt, skal der meddeles en særlig tilladelse på grundlag af VVM-redegørelsen. I de tilfælde, hvor der samtidig skal gives en anden tilladelse inden for miljølovgivningen, er der regler om koordination eller erstatning – eventuelt delvis - af VVM-tilladelsen med nærmere bestemte godkendelser eller tilladelser, således at dobbeltarbejde og unødige forsinkelser undgås. For eksempel en miljøgodkendelse, en råstoffilladelse eller en vandindvindingstilladelse.

Dette er nærmere beskrevet i kapitel 8.

Klage

Afgørelser og tilladelser efter VVM-bekendtgørelsen kan påklages til Naturklagenævnet efter planlovens bestemmelser.

Reglerne er nærmere omtalt i kapitel 9.

Lovliggørelse og straf

Planlovens bestemmelser om lovliggørelse og straf gælder også for anlæggene i VVM-bekendtgørelsen. Bekendtgørelsen indeholder en særskilt bestemmelse om straf for manglende anmeldelse.

I kapitel 10 findes en kort omtale af bestemmelserne.

Anden miljøvurdering

[Lov om miljøvurdering af planer og programmer](#) gælder for planer og programmer inden for og uden for planlovens område. Denne vurdering kan ikke erstatte en VVM, men der er en vis sammenhæng mellem VVM reglerne og miljøvurdering af planer og programmer, idet kravene overlapper hinanden delvis.

På naturbeskyttelsesområdet skal der i visse tilfælde foretages en konsekvensvurdering efter [habitatreglerne](#).

Forholdet mellem miljøvurdering af planer og programmer, habitatreglerne og VVM-reglerne beskrives i kapitel 11.

Anlægstyperne

VVM-bekendtgørelsen gælder for de screeningspligtige og VVM-pligtige anlægstyper, der er beskrevet i kapitel 12.

Hyppegt anvendte ord i vejledningen

Anlæg skal i VVM-sammenhæng forstås bredt og i overensstemmelse med VVM-direktivets formål. Anlæg omfatter både selve anlægget, anlægsarbejdet og driften. "Anlæg", "projekt" og "anlægsprojekt" er i den forbindelse synonyme begreber. Det omfatter gennemførelse af anlægsarbejder eller andre installationer eller arbejder, samt andre indgreb i det naturlige miljø eller i landskaber, herunder sådanne, der tager sigte på udnyttelse af ressourcer i undergrunden (§ 1, stk. 1). Disse anlægstyper er defineret i bekendtgørelsens bilag 1 og 2.

Anlægsbegrebet omfatter både anlægsprojekter for nyanlæg, ændringer og udvidelser af et bestående anlæg ved for eksempel flytning, fornyelse, forstærkning eller udvidelse – herunder kapacitetsudvidelse.

Anmeldelsen er bygherrens indledende beskrivelse af det påtænkte anlægsprojekt, som indsendes til kommunen, § 2. Anmeldelsen udgør grundlaget for screeningen eller beskrivelsen af anlægsprojektet til brug for indkaldelse af idéer og forslag fra offentligheden i idéfasen. Anmeldelsen skal derfor som minimum indeholde de oplysninger, der sammenholdt med kommunens egne oplysninger, er nødvendige for at kommunen kan foretage en screening efter kriterierne i VVM-bekendtgørelsens bilag 3. Anmeldelsen skal også være tilstrækkelig til at kommunen umiddelbart kan vurdere, om kommunen eller miljøcentret er VVM-myndighed, og om anmeldelsen skal sendes videre til miljøcentret,

Bagatelgrænser. Der findes ikke andre grænser for anlægstyperne, end dem der er fastsat i bekendtgørelsens bilag 1 og 2. Anlægstyperne på bilag 1 er i mange tilfælde defineret ved en nedre grænse for anlæggets størrelse eller kapacitet. Anlægstyper under denne grænse er omfattet af en af anlægstyperne på bilag 2, som kun i få tilfælde har nedre grænseværdier. Definitionerne på anlægstyperne fungerer som en slags "bagatelgrænse". For eksempel betegnelsen "industri", der bruges som overskrift på en række anlæg på bilag 2. Virksomheder, der alene har karakter af håndværksvirksomhed, er normalt ikke omfattet af bilag 2. Det er dog ikke muligt at trække en skarp grænse, idet der kan være knyttet egentlige industrianlæg til nogle håndværksvirksomheder. Vurderingen af, om der er tale om et anlæg i industriel målestok, må baseres på kriterier som antal ansatte, anlæggets størrelse og karakter, produktionskapaciteten, distribution m.v. Det samme er tilfældet med hensyn til overskriften infrastruktur anlæg, som blandt andet omfatter parkeringspladser. Selv om der ikke er en bagatelgrænse for, hvor mange parkeringspladser der er tale om, skal der være tale om et anlæg som har betydning for områdets infrastruktur. Sammenhængen med den eksisterende infrastruktur vil blandt andet have betydning for denne vurdering.

Ved screeningen er det relevant at sammenholde anlægsprojektet med vejledende grænseværdier samt plan- og naturforhold. I gennemgangen af screeningskriterierne findes henvisninger til vejledende grænseværdier for eksempelvis støj samt henvisninger til anden lovgivning på miljøområdet, der kan sige noget om, hvorvidt en påvirkning må anses for at være væsentlig. Miljøpåvirkningen skal også sammenholdes med fx omfang, varighed og hyppighed, kompleksitet, sandsynlighed, jf. bilag 3.

Når et anlæg på bilag 2 efterfølgende skal ændres eller udvides, er der screeningspligt, når ændringen eller udvidelsen kan være til skade for miljøet. Der findes ikke bagatelgrænser for, hvornår en ændring eller udvidelse kan være til skade for miljøet, men der skal tages hensyn til VVM-bekendtgørelsens brede miljøbegreb.

Bygherren er den person eller det selskab (juridisk person), der ansøger om godkendelse eller tilladelse til et privat anlægsprojekt, samt den offentlige myndighed, som tager initiativ til et anlægsprojekt, § 1, stk. 2.

Kommunen eller miljøcentret. Kompetencen til at behandle VVM-sager er fordelt mellem kommunerne og de statslige miljøcentre i Århus, Odense og Roskilde. An-

meldelsen skal altid sendes til kommunen, som videresender anmeldelsen til miljøcentret, hvis sagen er omfattet af bekendtgørelsens § 10 eller § 11.

Miljøbegrebet i VVM omfatter mennesker, fauna og flora, jordbund, vand, luft, klima, landskab, materielle goder og kulturarv, § 7.

Scoping er kommunens eller miljøcentrets fastlæggelse af VVM-redegørelsens indhold, § 7.

Screening er kommunens eller miljøcentrets konkrete vurdering af, om et anmeldt anlægsprojekt opført på bilag 2 er VVM-pligtigt, § 3, stk. 2. Screeningskriterierne findes i bilag 3.

En **tilladelse** er den afgørelse i henhold til bekendtgørelsens § 9, der er nødvendig for at bygherren lovligt kan påbegynde anlægsarbejdet til gennemførelse af projektet.

Tærskelværdier og kriterier. Tærskelværdier refererer til de kvantitative grænser, der er fastsat i bilag 1 for, hvornår et anlæg er omfattet af bilaget. Kriterierne i bilag 1 refererer til de kvalitative kriterier, der er fastlagt i bilag 1, og som betyder at anlægstypen er omfattet af bilag 1, når kriterierne er opfyldt. Nogle anlægstyper på bilag 1 er defineret ved både kvantitative tærskelværdier og kvalitative kriterier. Anlægstyper, der ikke opfylder de fastsatte tærskelværdier eller kriterier i bilag 1, vil være omfattet af et af punkterne på bilag 2.

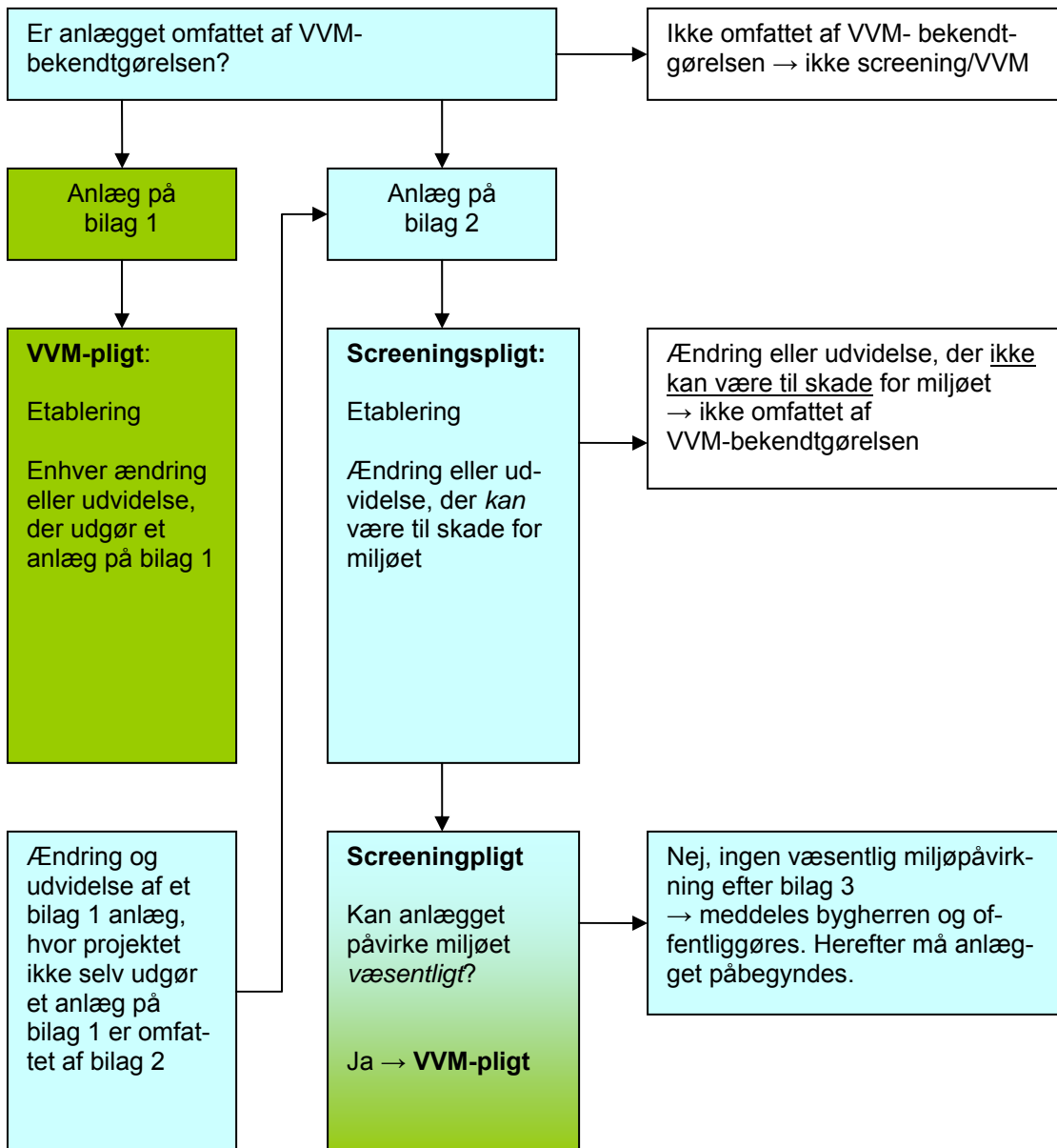
Udvidelse, se anlæg.

VVM er en forkortelse for Vurdering af Virkningerne på Miljøet.

VVM-bekendtgørelsen henviser til [bkg 1335 af 6. december 2006 om vurdering af visse offentlige og private anlægs virkning på miljøet \(VVM\) i medfør af lov om planlægning.](#)

Ændring, se anlæg.

Skematisk oversigt over screeningsforløbet

2 Anmeldelsen

Anmeldelsespligt, skriftlighed og indhold, § 2. VVM-myndigheden, §§ 10 og 11. Afgrænsningen af de anmeldelsespligtige anlæg, § 3. Ændringer og udvidelser, der ikke er anmeldelsespligtige, bilag 2, punkt 14.

Bygherren har pligt til at indgive skriftlig anmeldelse til kommunen eller miljøcentret før etablering, udvidelse eller ændring af et anlæg opført på VVM-bekendtgørelsens bilag 1 eller 2. Det hænger sammen med, at et VVM-pligtigt anlægsprojekt skal have en tilladelse, som er meddelt på baggrund af en VVM-redegørelse og kommuneplanretningslinjer for anlægget, før det må etableres, ændres eller udvides. En ændring eller udvidelse af et anlæg på bilag 2, der *ikke kan* være til skade for miljøet i forhold til VVM-reglernes brede miljøbegreb, er ikke omfattet af anmeldelseskravet.

Kravet om skriftlig anmeldelse gælder for både private og offentlige bygherrer, og skal ses i lyset af VVM-reglernes principper om en gennemsigtig beslutningsproces og en dokumenteret vurdering. Dette gælder også, når kommunen selv er både bygherre og VVM-myndighed.

Anmeldelsens oplysninger om det påtænkte anlægsprojekt udgør sammen med myndighedens egne oplysninger grundlaget for den indledende sagsbehandling – den såkaldte screening. Hvis de oplysninger, der fremgår af anmeldelsen, ikke er tilstrækkelige eller er mangelfulde, bør bygherren anmodes om at levere de ønskede oplysninger.

Ønsker bygherren ikke at afgive de nødvendige oplysninger, kan kommunen eller miljøcentret ikke udelukke, at anlægget vil kunne påvirke miljøet væsentligt. Anlægget kan på den baggrund blive VVM-pligtigt.

Det er det anmeldte anlægsprojekt, der bliver screenet eller bliver gjort til genstand for en VVM.

En VVM-tilladelse kan omfatte et større anlægsprojekt, end der aktuelt bliver gennemført. Det betyder, at en senere udvidelse eller ændring af anlægget kan være dækket af VVM-redegørelsen og VVM-tilladelsen. For eksempel når skal meddeles miljøgodkendelse eller lignende af en ændring eller udvidelse, hvor ændringen eller udvidelsen ikke går ud over rammerne for det anlægsprojekt, der er udarbejdet en

VVM-redegørelse for og givet VVM-tilladelse til. Det må vurderes konkret i hvert enkelt tilfælde.

En ændring eller udvidelse, der finder sted inden for rammerne af en gennemført VVM og VVM-tilladelsen, skal ikke endnu en gang screenes eller VVM-vurderes. Det betyder, at ændringen eller udvidelsen ikke er omfattet af anmeldelsespligten efter VVM-bekendtgørelsen. Det udelukker ikke, at der skal indgives anmeldelse eller ansøgning efter andre regler.

VVM-tilladelsen bortfalder som andre tilladelser efter planloven, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter at den er meddelt eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, jf. planlovens § 56. En ny VVM-tilladelse vil kunne meddeles på grundlag af en gennemført VVM, i det omfang denne stadig er gyldig og dækkende.

Bygherren kan straffes med bøde efter VVM-bekendtgørelsens § 13 for at undlade at indgive skriftlig anmeldelse eller at påbegynde et anmeldt anlægsprojekt før kommunen eller miljøcentret har truffet afgørelse om, at anlægget enten ikke er VVM-pligtigt eller har meddelt bygherren en tilladelse i henhold til VVM-bekendtgørelsens § 9. Planlovens bestemmelser (§ 63 m.fl.) om berigtigelse af ulovlige forhold gælder også for de anmeldelsespligtige anlæg på bilag 1 og bilag 2. Det vil sige, at en bygherre kan pålægges enten at sørge for at få en gennemført en VVM-screening eller en VVM samt en VVM-tilladelse. På den baggrund kan det vise sig, at anlægget skal lovliggøres fysisk. For eksempel ved ombygning eller nedrivning.

Hvis anlægget er omfattet af bilag 1 eller bilag 2, træffer kommunen eller miljøcentret på baggrund af anmeldelsen en af følgende afgørelser:

- Anlægget er obligatorisk VVM-pligtigt (bilag 1).
- Anlægget er blevet screenet og antages at kunne påvirke miljøet væsentligt. VVM-pligt.
- Anlægget er blevet screenet, og antages ikke at kunne påvirke miljøet væsentligt. Ikke VVM-pligt.

Hvis anmeldelsen angår en ændring eller udvidelse, der ikke kan være til skade for miljøet, skal der ikke foretages en screening.

Form og indholdsmæssige krav

En skriftlig anmeldelse er en forudsætning for at VVM-sagsbehandlingen kan påbegyndes. Anmeldelsen skal indeholde tilstrækkelige oplysninger til, at VVM-myndigheden kan afgøre, om sagen er omfattet af VVM-bekendtgørelsens bilag 1 eller 2, samt hvilke typer af miljøpåvirkninger, der må forventes fra anlægget. Oplysningerne bør som minimum omfatte anlæggets karakteristika – herunder art, dimensioner, placering og potentielle miljøpåvirkning svarende til kriterierne i bilag 3. Herudover er der ikke fastsat specielle form- eller indholdsmæssige krav for anmeldelsen.

Hvis der er gennemført forhåndsundersøgelser eller lignende, der kan være med til at kaste lys over den forventede miljøpåvirkning fra det anmeldte anlæg, bør disse sendes med.

En hurtig og rigtig sagsbehandling, herunder en umiddelbar screening, afhænger af, at sagen er tilstrækkeligt oplyst i anmeldelsen. Manglende eller mangelfulde oplysninger kan medføre, at VVM-myndigheden er nødt til at træffe afgørelse om VVM-pligt, fordi myndigheden på det foreliggende grundlag ikke kan antage, at der ikke kan ske en væsentlig miljøpåvirkning.

Anmeldelsen indsendes til kommunen

Anmeldelsen indsendes altid til kommunen, der er myndighed for det største antal sager, især for anlæg på bilag 2. For en række anlægsprojekter, defineret i § 10 og § 11, er kompetencen tillagt de statslige miljøcentre. Disse anmeldelser sendes af kommunen straks videre til det miljøcenter (Miljøcenter Roskilde, Miljøcenter Odense eller Miljøcenter Århus), der har VVM-kompetencen for både screening og VVM. Det er en almindelig videresendelse til rette myndighed, som hverken skal offentliggøres eller behandles politisk. Miljøcentrene overtager herefter kommunens forpligtelser og beføjelser efter VVM-bekendtgørelsen for disse anlægsprojekter.

Miljøcentret varetager kommunens opgaver og beføjelser efter VVM-bekendtgørelsen for hele anlægget, uanset om miljøcentret efter anden lovgivning kun skal varetage opgaver og beføjelser for dele af anlægget. Det hænger sammen med, at VVM-vurderingen er en helhedsvurdering af den samlede indvirkning på miljøet. Miljøcentret en særlig forpligtelse til at høre kommunalbestyrelsen.

Miljøcentrenes VVM-kompetence

Anmeldelser, der skal behandles i Miljøcentrene, omfatter:

- Anlæg, der kan få væsentlig indvirkning på miljøet i en anden stat, eller hvor en anden stat har anmodet om oplysninger om anlægget.
- Anlæg, hvor miljøcentret har fået tillagt godkendelseskompetencen efter miljøbeskyttelseslovens § 40, dvs visse kapitel 5 godkendelser efter [godkendelsesbekendtgørelsen](#).
- Anlæg, hvor godkendelseskompetencen er henlagt til miljøministeren efter [bekendtgørelse om godkendelse af offentlige vejanlæg og af ledningsanlæg m.v. i det åbne land](#), i henhold til naturbeskyttelseslovens § 20, stk. 2.
- Alle anlæg, hvor staten er bygherre.
- Alle infrastrukturanlæg, der forudsætter tilvejebringelse af kommuneplanteilæg i mere end to kommuner.
- Vandindvindings- og vandforsyningsanlæg, hvis det samlede anlæg geografisk strækker sig over mere end to kommuner.
- Vindmøller på 150 m totalhøjde eller derover.

Manglende anmeldelse

Sagsbehandlingen efter VVM-reglerne kan ikke påbegyndes, hvis kommunen eller miljøcentret ikke har modtaget en anmeldelse.

Anlægsprojektet må ikke påbegyndes før der er truffet en screeningsafgørelse og - hvis anlægget er obligatorisk VVM-pligtigt eller må antages at kunne påvirke miljøet væsentligt - meddelt en VVM-tilladelse på baggrund af en VVM-vurdering.

At anmeldelsespligten påhviler bygherren er ikke til hinder for, at myndigheden gør bygherren opmærksom på forholdet i forbindelse med henvendelser om andre tilladelser eller godkendelser.

De anmeldelsespligtige anlæg

Anmeldelsespligten gælder for anlægsprojekter ved nyanlæg samt for udvidelse eller ændring af et eksisterende anlæg på bilag 1 eller bilag 2. Se kapitel 3 om ændringer og udvidelser uden anmeldelsespligt på grund af "ikke til skade" for miljøet.

Anmeldelsespligten for ændringer og udvidelser gælder, uanset om anlægget var omfattet af VVM-reglerne på det tidspunkt, hvor det oprindeligt blev etableret. Det er kun ændringen eller udvidelsen, der skal anmeldes, da VVM er en fremadrettet proces. Det lovligt eksisterende anlæg indgår i vurderingen af en eventuel kumulativ effekt. VVM-bestemmelserne giver ikke hjemmel til at standse en lovligt etableret virksomhed. Se nedenfor om bortfald af eksisterende rettigheder.

Fysiske ændringer, ændret anvendelse eller udvidelse af anlæggets produktion eller kapacitet er eksempler på ændringer, der er omfattet af anmeldelsespligten efter VVM-bekendtgørelsen.

En afgørelse om, at der ikke er grundlag for at stille nye krav til virksomheden (fx revurdering efter miljøbeskyttelsesloven), kræver ikke VVM, når der i øvrigt ikke er tale om et anlægsprojekt, og den eksisterende tilladelse ikke er bortfaldet. Der skal derfor heller ikke indgives en anmeldelse efter VVM-bekendtgørelsen.

Almindelig vedligeholdelse af et bestående anlæg er normalt ikke en ændring i VVM-bekendtgørelsens forstand, og er derfor ikke omfattet af VVM-bekendtgørelsens anmeldelsespligt - så længe vedligeholdelsen ikke i sig selv antager karakter af et anlægsprojekt. Udskiftning af dele af anlægget, der hverken ændrer anlæggets anvendelse, fysiske udformning, karakter eller kapacitet, og som betyder uændret eller formindsket påvirkning af miljøet, er således normalt ikke omfattet af VVM-bekendtgørelsens bilag 1 eller 2. Egentlige ombygninger, der antager karakter af et anlægsprojekt, vil være omfattet af anmeldelsespligten uanset om anlægget efter ombygningen ikke ændrer anvendelse eller kapacitet.

Ændringer eller udvidelser af anlæg på bilag 2, skal kun anmeldes, hvis ændringen kan være til skade for miljøet. Ved denne vurdering skal der tages hensyn til de kriterier, der er nævnt i bilag 3.

Ved en ny tilladelsesproces efter bortfald af eksisterende rettigheder er virksomheden ikke fritaget for VVM-bestemmelserne, herunder anmeldelsespligten.

Anmeldelseskravet gælder således, hvis et anlæg ønskes videreført efter udløb af en hidtidig tilladelse, som for eksempel ved udløb af en midlertidig tilladelse³, videreførelse efter udløb af en 2-årig tilladelse til udviklingsanlæg efter § 3, stk. 3, udløb af en hidtidig ret til udnyttelse af ressourcer som fx gamle indvindingsrettigheder, eller når der i øvrigt indledes en ny tilladelsesprocedure⁴.

³ NKO 356: "Nævnet har i den forbindelse lagt vægt på, at Tarcos midlertidige tilladelser, stedse er meddelt med henblik på virksomhedens afvikling og reetablering af området, at virksomhedens fortsatte eksistens, efter udløbet af den seneste landzonetilladelse, er afhængig af at der meddeles en ny godkendelse/tilladelse efter planloven, og at virksomheden stedse har været bekendt med dette."

⁴ EF-domstolens dom i sagen C-81/96, Gedeputeerde Staten van Noord Holland, hvor domstolen udtaler, at en medlemsstat ikke kan fritage for VVM, når "der allerede var givet en tilladelse til disse projekter før den 3. juli 1988, da fristen for at gennemføre direktivet udløb, når der ikke inden tilladelsen var blevet foretaget en miljøvurdering i overensstemmelse med direktivet, og der efter den 3. juli 1988 formelt er blevet indledt en ny procedure med henblik på tilladelse".

Bemærk planlovens § 56 om bortfald af en hidtidig ret efter planloven til at udnytte en ejendom, som nu ville kræve tilladelse efter planloven, når retten ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år. For eksempel en landzonetilladelse.

Anmeldelsespligten gælder også for projekter for ændring eller udvidelse af et anlæg, der var lovligt etableret inden VVM-direktivet trådte i kraft den 3. juli 1988 eller etableret før anlægstypen blev omfattet af VVM-bestemmelserne.

Anmeldelsespligten kan efter omstændighederne omfatte hele det eksisterende anlæg eller være begrænset til en del af anlægget afhængig af det forhold, der giver anledning til en ny tilladelse eller godkendelse.

3 Etablering, ændring og udvidelse

VVM-pligtig eller screeningspligt ved etablering, ændring eller udvidelse, § 3. Ikke til skade for miljøet, bilag 2, punkt 14. Sammenhængen mellem projektbeskrivelsen, VVM-redegørelsen og VVM-tilladelsen.

De anlæg, der er omfattet af VVM-bekendtgørelsens bilag 1 eller 2, er enten VVM-pligtige eller screeningspligtige. Det gælder både ved etablering, ændring og udvidelse.

VVM-pligten gælder for anlægsprojekter omfattet af VVM-bekendtgørelsen, der på grund af deres art, dimensioner eller placering må antages at få væsentlig indvirkning på miljøet. Det er først og fremmest anlæggene på bekendtgørelsens bilag 1 ved etablering og ved ændringer og udvidelser af et omfang, der i sig selv er omfattet af bilag 1. Anlægsprojekter på bilag 1 er obligatorisk VVM-pligtige og skal derfor ikke screenes først for at fastslå, om der er VVM-pligt.

Andre anlægstyper kan i visse tilfælde påvirke miljøet væsentligt. Derfor skal de screenes for at myndigheden kan afgøre, om det er nødvendigt at gennemføre en nærmere undersøgelse af de væsentlige miljøpåvirkninger, som anlægget må antages at give anledning til. Etablering, ændring og udvidelse af anlæg på bilag 2, er VVM-pligtig, hvis det på baggrund af en konkret vurdering ud fra kriterierne i bilag 3 (screening), må antages, at anlægget vil kunne påvirke miljøet væsentligt. Læs mere om screening og bilag 2 i kapitel 4.

Ændringer eller udvidelser af et anlæg på bilag 1 eller 2, som allerede er godkendt, er udført eller er ved at blive udført, der kan være til skade for miljøet, er screeningspligtige. Det gælder dog ikke, hvis ændringen eller udvidelsen isoleret set er omfattet af bilag 1, idet anlægsprojektet i så tilfælde er umiddelbart VVM-pligtigt. Kun ændringer eller udvidelser omfattet af bilag 2, punkt 14, der ikke kan skade miljøet, falder uden for VVM-bekendtgørelsens anvendelsesområde.

Figuren herunder kan bruges til at få overblik over, hvordan det nærmere bestemmes, om et anmeldt anlæg er VVM-pligtigt, eller om det i første omgang er screeningspligtigt, eller om det muligvis slet ikke er omfattet af VVM-bestemmelserne. Der er henvisninger til, hvor i vejledningen der kan findes en nærmere beskrivelse af de enkelte trin.

3 spørgsmål om VVM-pligt

1. Findes det samlede anlæg på bilag 1 eller 2?

Første trin er nødvendigt for at afgøre, om der kan være VVM-pligt. Anlægget skal vurderes i sin helhed – det eksisterende plus udvidelsen. Se beskrivelsen af anlægstyperne i kapitel 12.

2. Findes det anmeldte anlægsprojekt i på bilag 1 eller 2?

I andet trin ses på det anmeldte projekt, der enten kan være nyanlæg, ændring eller udvidelse.

Nyanlæg på bilag 1 er altid VVM-pligtige. Ændringer og udvidelser af anlæg opført på bilag 1 er enten VVM-pligtige eller screeningspligtige, se dog 3.

Nyanlæg, ændringer og udvidelser på bilag 2 er screeningspligtige, se dog 3.

I kapitel 2 findes en nærmere beskrivelse af, hvordan VVM-myndigheden afgør, om et anlægsprojekt er VVM-pligtigt eller screeningspligtigt.

3. Kan ændringen eller udvidelsen *ikke* være til skade for miljøet?

Ændring eller udvidelse på bilag 2, punkt 14, er kun omfattet af screeningspligt, når det kan være til skade for miljøet.

Kun anlægstyper på bilag 1 eller bilag 2 er omfattet af VVM-bekendtgørelsen, men punkterne skal fortolkes bredt ud fra formålet med VVM, som er at vurdere anlægsprojekter, der kan have væsentlige virkninger på miljøet, for at give det bedst mulige grundlag for beslutning om at give tilladelse til anlægsprojektet.

Anlægget i sin helhed udgør grundlaget for vurderingen af, om anlægstypen findes på bilag 1 eller bilag 2 i VVM-bekendtgørelsen. Et anlæg kan være omfattet af flere punkter.

Anlægsprojektet må ikke splittes op i delprojekter med det formål at unddrage projektet en VVM-vurdering⁵.

Screeningen foretages på baggrund af byherrens anmeldelse. Det anmeldte anlægsprojekt danner ved VVM-pligt endvidere udgangspunkt for indkaldelse af idéer og forslag – den såkaldte idéfase – som indledning til VVM-redegørelsen.

⁵ I UfR 2000 s.1103 traf Højesteret afgørelse i en sag om et vejprojekt i Roskilde, om at den lokalplan, der lå til grund for vejprojektet, var ugyldig, fordi der ikke var udarbejdet en VVM-redegørelse forud for projektets gennemførelse. Roskilde Amt havde i strid med VVM-reglerne opsplittet vejprojektet i små selvstændige projekter, der hver for sig ikke skulle VVM-vurderes.

Projektbeskrivelsen

En VVM-tilladelse er betinget af, at der er vedtaget kommuneplanretningslinjer på grundlag af en VVM-redegørelse.

En VVM-tilladelse bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt (planlovens § 56). En ny VVM-tilladelse kan meddeles på baggrund af et eksisterende kommuneplantillæg baseret på en gennemført VVM-redegørelse forudsat, at kommuneplantillægget fortsat er gyldigt, og VVM-redegørelsen stadig er dækkende for de faktiske forhold. VVM-tilladelsen skal offentliggøres og kan påklages.

I projektbeskrivelsen for anlægsprojektet, bør bygherren tage højde for den drift, der påregnes for anlægget, således at der er rummelighed til almindelig løbende tilpasning og udvikling af driften af det pågældende anlæg inden for en overskuelig tidshorisont. Med andre ord bør projektbeskrivelsen ikke være udformet så snæver, at enhver udvikling falder uden for det anmeldte projekt. Det er dog altid en betingelse, at projektets virkninger på miljøet skal kunne identificeres, beskrives og undersøges i VVM-redegørelsen.

På den anden side kan projektbeskrivelsen også blive for bred. Anlægget skal altid vurderes efter projektbeskrivelsen, og en meget bred projektbeskrivelse kan betyde, at de miljømæssige konsekvenser af anlægget tilsvarende bliver vurderet som større end de reelt vil være. Dette vil kunne medføre, at anlægget ikke vil kunne opnå tilladelse.

Hvis anlægget er i overensstemmelse med kommuneplanens retningslinjer, er myndigheden forpligtet til at behandle det anmeldte anlægsprojekt og udarbejde forslag til kommuneplantillæg med VVM-redegørelse - også selv om bygherren ikke ønsker at udnytte hele tilladelsen straks. Myndigheden er derimod ikke forpligtet til at endeligt at vedtage det nødvendige kommuneplantillæg.

I den forbindelse skal det bemærkes, at begrebet "ramme-VVM" hverken findes i VVM-direktivet eller i VVM-bekendtgørelsen. Begrebet anvendes undertiden som en betegnelse for en VVM-redegørelse, der omfatter et større anlæg med mange løbende ændringer. Uanset betegnelsen skal enhver anmeldelse, redegørelse og tilladelse vedrørende VVM opfylde kravene i bekendtgørelsen, herunder at anlægs-

projektet skal anmeldes, og at virkningerne på miljøet fra et VVM-pligtigt anlægsprojekt skal identificeres, beskrives og vurderes i VVM-redegørelsen.

Eksempel

Overvejelser om projektbeskrivelse for et anlægsprojekt for et integreret kemisk anlæg (bilag 1). På den ene side kan det overvejes at udforme projektbeskrivelsen således, at der for eksempel er mulighed for at foretage ændringer i formuleringer inden for nærmere bestemte stofgrupper. I VVM-redegørelsen skal miljøpåvirkningerne fra anlægget i henhold til projektbeskrivelsen beskrives og vurderes, og VVM-tilladelsen skal indeholde de nødvendige vilkår til at afværge mulige miljøpåvirkninger. En formulering inden for det beskrevne område i VVM-redegørelsen og VVM-tilladelsen vil herefter ikke være en ændring af anlægget. Det udelukker ikke, at der skal meddeles et tillæg til miljøgodkendelsen efter bestemmelserne i miljøbeskyttelsesloven.

VVM-redegørelsen af en snæver projektbeskrivelse for helt bestemte formuleringer beskriver og vurderer alene virkningerne fra formuleringerne i projektbeskrivelsen. VVM-tilladelsen skal indeholde de nødvendige vilkår til at afværge disse miljøpåvirkninger. Senere ændringer i formuleringerne kan dermed falde uden for VVM-tilladelsen.

Eksemplet illustrerer, at en projektbeskrivelse, der rummer alle tænkelige ændringer og udvidelser, betyder, at miljøpåvirkningerne tilsvarende vurderes som mere omfattende. Som følge heraf kan afværgeforanstaltningerne i VVM-tilladelsens vilkår blive mere omfattende. I yderste konsekvens vil det måske slet ikke være muligt at placere et anlæg, der er meget bredt beskrevet. I den anden ende af skalaen kan et projekt beskrives så snævert, at enhver ændring vil medføre overvejelser om VVM-pligt.

Se også afsnittet om VVM ved ændringer af lovligt eksisterende anlæg, som er etableret uden VVM. Det vil sige før VVM-direktivet trådte i kraft for den pågældende anlægstype.

Ændring eller udvidelse med karakter af nyanlæg

Før et anlæg på bilag 1 eller 2 må etableres, skal der gennemføres en VVM eller en screening, hvor placeringen af anlægget indgår som en meget vigtig parameter i vurderingen. Alligevel er anlægsprojekter for væsentlige ændringer og udvidelser,

der opfylder definitionen på en af anlægstyperne på bilag 1 eller bilag 2, ikke undtaget fra henholdsvis VVM-pligt eller screeningspligt⁶. Disse anlægsprojekter skal behandles på samme måde som et nyanlæg.

Projekter som for eksempel flytning, fornyelse, forstærkning, udvidelse, kapacitetsudvidelse af et eksisterende anlæg, udgør en anlægstype på bilag 1 eller bilag 2, hvis anlægget findes på bilag 1 eller bilag 2. Det forhold, at der allerede er opført et anlæg, udelukker ikke, at der skal gennemføres en screening og/eller VVM før udvidelse eller ændring⁷.

Når anlægstypen er afgrænset ved en tærskelværdi i bilag 1, er enhver ændring eller udvidelse af anlægget obligatorisk VVM-pligtig, hvis ændringen eller udvidelsen opfylder eller overskrider denne tærskelværdi. Ændringer eller udvidelser under tærskelværdien er omfattet af bilag 2.

Enkelte anlægstyper i bilag 1 er udelukkende defineret ved bestemte kriterier. Et anlægsprojekt, der opfylder kriterierne for en anlægstype i bilag 1, er obligatorisk VVM-pligtigt. Et projekt for ændring eller udvidelse af et anlæg på bilag 1 uden tærskelværdi, som opfylder kriterierne, der definerer anlægstypen, er derfor også obligatorisk VVM-pligtigt. Et eksisterende anlæg på bilag 1 uden tærskelværdier, der skal ændres eller udvides på en måde, hvor anlægsprojektet ikke opfylder kriterierne for anlægstypen på bilag 1, er omfattet af bilag 2⁸.

Ændring og udvidelse omfattet bilag 2, punkt 14

Der gennemføres hvert år et stort antal ændringer og udvidelser af allerede eksisterende anlæg på bilag 1 og 2 eller af anlægsprojekter, som allerede er godkendt eller er ved at blive udført. Med mindre ændringen eller udvidelsen er omfattet af

⁶ EFD i [C-431/92](#), Grosskrotzenburg: "den omstændighed, at der er en tilknytning til et eksisterende anlæg, medfører ikke, at det pågældende anlæg ikke længere kan anses for omfattet af begrebet "konventionelle kraftværker.. med en termisk ydelse på mindst 300 MW". "Der er derfor tale om et projekt som forudsat i direktivets artikel 4, stk. 1, og bilag I til direktivet. Projektet skulle i henhold til direktivet have været undergivet en vurdering med hensyn til virkning på miljøet".

⁷ EFD i [C-72/95 Kraaijeveld](#), hvor domstolen udtalte, at "anlæg til regulering af vandløb ... (et anlæg på direktivets bilag II) skal fortolkes således, at det ikke blot omfatter bygning af et nyt dige, men også ændring af et bestående dige ved flytning, forstærkning eller udvidelse, fornyelse på stedet af et dige ved bygning af et nyt dige på samme sted, uanset om det er stærkere eller bredere end det fjernede dige, eller en kombination af flere af disse tilfælde",

⁸ EFD i [C-2/07](#), Paul Abraham mod Vallonien, hvor domstolen i en sag om ændring og udvidelse af infrastrukturen i en lufthavn udtalte, at "arbejder til ændring af en eksisterende lufthavns infrastruktur uden en forlængelse af start- og landingsbanen, så længe de bl.a. som følge af deres karakter, omfang og kendetegn kan anses for en ændring af selve lufthavnen. Dette er navnlig tilfældet med hensyn til arbejder, der skal udvide lufthavnens virksomhed og flytrafikken væsentligt".

bilag 1 med obligatorisk VVM-pligt, vil den være screeningspligtig, når den kan være til skade for miljøet.

Det skal derfor indledningsvis undersøges, om ændringen eller udvidelsen kan være til skade for miljøet. Ved undersøgelsen af, om en ændring kan være til skade for miljøet, er det væsentligt at se på, hvilke typer af miljøpåvirkninger anlægget kan give anledning til, og om disse vil blive forstærket, formindsket eller forblive uændret som følge af ændringen. Desuden skal det undersøges, om ændringen vil give anledning til nye miljøpåvirkninger. En ændring der ikke samlet set medfører en forøget miljøpåvirkning kan muligvis være til skade for miljøet alligevel, hvis miljøpåvirkningen påvirker nye eller mere sårbare områder. Det brede miljøbegreb skal lægges til grund ved denne vurdering. Hvis det ikke kan udelukkes, at ændringen eller udvidelsen kan være til skade for miljøet, vil der være pligt til at foretage en screening. Det samme gælder, hvis ændringen eller udvidelsen har karakter af nyanlæg.

Ikke til skade for miljøet

Screeningspligten gælder som nævnt kun for ændringer og udvidelser, der kan være til skade for miljøet, og som ikke har karakter af nyanlæg. Det er vel at mærke ikke størrelsen af ændringen eller udvidelsen, der er afgørende for dette, rent bortset fra ændringer og udvidelser over tærskelværdien på bilag 1, som altid er VVM-pligtige. Det er den eventuelle miljøpåvirkning set i forhold til det brede miljøbegreb efter VVM-bekendtgørelsen.

Hvis det på forhånd er utvivlsomt, at ændringen eller udvidelsen ikke kan påvirke miljøet negativt eller at miljøpåvirkningen er helt ubetydelig, er der således ikke screeningspligt. Ændringen eller udvidelsen falder så at sige uden for VVM-bekendtgørelsens område. Det betyder også, at der ikke er anmeldelsespligt efter § 2, stk. 1, idet anmeldelsespligten kun omfatter de anlæg, der er opført på bilag 1 og 2. Det udelukker ikke, at der kan være anmeldelses- eller ansøgningspligt efter anden lovgivning.

Hvis projektet kan give anledning til påvirkninger, der *kan* være til skade for miljøet set i forhold til kriterierne i bilag 3, skal der gennemføres en screening. Tvivlen kommer så at sige miljøet til gode.

Det forhold, at ændringen eller udvidelsen skal have en miljøgodkendelse efter miljøbeskyttelsesloven, udelukker ikke, at anlægget kan være til skade for miljøet

efter det brede miljøbegreb. En uheldig placering af det eksisterende anlæg kan betyde, at en væsentlig påvirkning af miljøet ikke kan udelukkes, lige som en ændret placering af et godkendt projekt konkret kan være til skade for miljøet, selv om projektet i øvrigt er uændret. Der kan herudover opstå andre miljøpåvirkninger fra et anlæg, end de påvirkninger, der kan reguleres af en miljøgodkendelse, for eksempel landskabelig påvirkning eller øget trafik. Det har også betydning, om den godkendelse, der forudsættes meddelt efter anden lovgivning, giver mulighed for dispensation fra miljøkravene, idet en dispensation kan betyde, at ændringen eller udvidelsen alligevel kan være til skade for miljøet.

Mindre omfattende ændringer og udvidelser, som ikke bryder med den planlagte arealanvendelse, som opfylder gældende miljøkrav, som ikke forøger miljøpåvirkningen eller medfører nye påvirkninger eller flytter påvirkningen på omgivelserne, og hvor det på forhånd kan udelukkes – for eksempel på baggrund af undersøgelser - at projektet kan have en negativ påvirkning på miljøet, vil derfor normalt ikke være screeningspligtige. Der kan dog være andre forhold, der gør sig gældende. Det er i den forbindelse ikke tilstrækkeligt at konkludere, at projektet på enkelte punkter forbedrer miljøet eller løser et miljøproblem.

Bygherren har under strafansvar pligt til at anmelde etablering, ændring og udvidelse på bilag 1 og bilag 2. Anmeldelsespligten gælder ikke for anlægsprojekter, der falder uden for bekendtgørelsen, og dermed heller ikke for projekter om ændring eller udvidelse, der ikke kan være til skade for miljøet. Det må formodes, at sådanne anlægsprojekter alligevel ofte vil blive anmeldt, men anmeldelsen medfører ikke automatisk, at der skal gennemføres en screening. Spørgsmålet om, hvorvidt et konkret anlæg er omfattet af bilag 1 eller 2, vil tilsvarende kunne opstå i forbindelse med øvrige ansøgninger om eksempelvis byggetilladelse, miljøgodkendelse eller lignende, som indsendes til kommunen.

Herunder findes korte omtaler af Naturklagenævnets afgørelser om anlægsprojekter vedrørende ændring eller udvidelse, som ikke kan være til skade for miljøet. Under hver sag findes en gengivelse af, hvilke oplysninger og vurderinger, som Naturklagenævnet har lagt vægt på. Det er vigtigt at bemærke, at der er tale om vurdering af konkrete projekter. Lignende ændringer eller udvidelser kan under andre omstændigheder være til skade for miljøet, og derfor være screeningspligtige. For eksempel hvis der ikke foreligger fyldestgørende forhåndsundersøgelser af de relevante miljøpåvirkninger. Naturklagenævnet har også praksis for at langt

mindre udvidelser eller ændringer skulle have været screenet, fordi en væsentlig miljøpåvirkning ikke kunne udelukkes.

Det skal bemærkes, at VVM-myndigheden ikke har hjemmel til at kræve omfattende undersøgelser af et anlægsprojekt, med mindre projektet er VVM-pligtigt.

En afgørelse om, at en udvidelse eller ændring ikke kan være til skade for miljøet, er ikke omfattet af VVM-bekendtgørelsens bestemmelser om offentliggørelse. Afgørelsen er ikke desto mindre en afgørelse efter planloven, og den kan derfor påklages til Naturklagenævnet.

Eksempler:

1. Udvidelse (Rødovre Centret).

Naturklagenævnet har truffet afgørelse i en sag om (J.nr. 03-33/150-0283) udvidelse af Rødovre Centret. Der forelå dokumentation for, at der ikke ville ske en registrerbar forøgelse af trafikken som følge af udvidelsen. Der skulle heller ikke opføres flere parkeringspladser. Den visuelle påvirkning vurderedes at være ubetydelig. Udvidelsen var derfor ikke til skade for miljøet, og skulle derfor ikke screenes.

2. Ændring (Hundige Storcenter)

Naturklagenævnet har i en afgørelse (J.nr. 03-33/205-0173) om ændring af Hundige Storcenter givet HUR medhold i, at ændringen ikke kunne være til skade for miljøet. Ændringen bestod i en ombygning af centret med 12.800 m³, hvoraf 2.200 er en biograf samt et fællesareal samt udvidelse af antallet af parkeringspladser med 615. Udvidelsen skulle foretages inden for det areal, der i regionplanen var udlagt til centerformål ved Hundige Station. HUR vurderede, at ændringen alene ville have en marginal forureningsmæssig påvirkning af omgivelserne, og at den derfor ikke ville være til skade for miljøet. HUR baserede blandt andet sin vurdering på, a) en beregning af de trafikale konsekvenser udført af et konsulentfirma, b) de ændringer i trafikstøjen, som projektet giver anledning til som følge af de trafikale konsekvenser. Alle de beregnede ændringer var under 1dB, hvilket er under det niveau, som man normalt antager, kan opfattes af det menneskelige øre. HUR fandt ikke, at små næppe hørbare ændringer i trafikstøjen omkring et eksisterende, trafikskabende bymæssigt anlæg kunne begrunde, at et ændringsprojekt pålægges VVM-pligt. Naturklagenævnet udtalte "Ud fra de foreliggende oplysninger, herunder om grundlaget for HUR's vurdering, der består i ret indgående undersøgelser og beregninger foretaget af kendte firmaer, har Naturklagenævnet ikke fundet grundlag

for at tilsidesætte HUR's faglige vurdering af det ansøgte projekt – og dermed heller ikke af HUR's afgørelse om, at projektet ikke er omfattet af VVM-reglerne”.

3. Ændret placering i forhold til VVM-redegørelsen (Vindmøller)

Naturklagenævnet har i en afgørelse (J.nr.: 03-33/420-0122) om ændret placering af 3 vindmøller i forhold til den placering, der var forudsat i regionplantillægget og VVM-vurderingen, givet amtet medhold i, at ændringen ikke kunne være til skade for miljøet. Nævnet udtalte ”Amtet har ved sin afgørelse om, at ændringen ikke kan være til skade for miljøet, lagt vægt på, at i forhold til VVM-redegørelsen vil den landskabelige påvirkning være den samme, afstanden til nærmeste nabobeboelser er ikke blevet mindre, og støjen og skyggevirkningerne er ikke øget. Der er efterfølgende lavet supplerende skyggeberegninger, der viser, at skyggevirkningerne ved ejendommen ”G” dog nu er lidt højere, men stadig mindre end 5 timer pr. år”. Nævnet udtalte videre, at ”En ændring, der forskyder møllernes placering ca. 75 m eller derunder i vestlig regning og ikke bringer møllerne nærmere nabobebyggelse end forudsat i VVM-redegørelsen, må i den konkrete sag være af en sådan mindre betydning, at Naturklagenævnet ikke finder grundlag for at tilsidesætte amtets vurdering, hvorefter ændringen ikke er til skade for miljøet og derfor ikke er omfattet af samlebekendtgørelsens bilag 2, punkt 13 (nu punkt 14, red.). Der er herefter ikke pligt til at foretage en VVM-screening af projektet.”

Skema over ændringer eller udvidelser på bilag 1 og 2

Bilag 1 anlæg		Bilag 2 anlæg
Ændring eller udvidelse over tærskelværdien → obligatorisk VVM	Ændring eller udvidelse, der opfylder definitionen på en anlægstype på bilag 1 uden tærskelværdi anlægsprojektet → obligatorisk VVM	Ændring eller udvidelse, der kan være til skade for miljøet efter det brede miljøbegreb → obligatorisk screening
Ændring eller udvidelse under tærskelværdien er omfattet af bilag 2	Andre ændringer eller udvidelser af et anlæg på bilag 1 er omfattet	

Herunder findes to eksempler, som illustrerer, hvornår ændringen af et anlæg på bilag 1 er VVM-pligtigt, og hvornår det er screeningspligtigt. Eksemplerne er inspireret af EF-domstolens retspraksis.

1. Ændring af et bilag 1 anlæg, som er obligatorisk VVM-pligtigt

Som eksempel på en ændring, der kan sidestilles med et nyanlæg, kan nævnes udvidelse af en jernbanelinje til fjerntrafik⁹, som er et anlægsprojekt på bilag 1 uden en fastsat tærskelværdi. Anlægsprojekt af et ekstra jernbanespor ved siden af et eksisterende jernbanespor indgår i den eksisterende jernbanelinje til fjerntrafik, og er derfor – uanset at det drejer sig om en kortere strækning - også et anlægsprojekt på bilag 1, idet det nye anlægsprojekt har de samme karakteristika som fx dimensi-

⁹ Eksemplet er taget fra EFD i [C-227/01, Kommissionen mod Spanien](#). Det er obligatorisk at gennemføre en VVM, når udvidelsen eller ændringen i sig selv er omfattet af bilag 1.

onering til hurtigkørende tog og kan give anledning til de samme miljøpåvirkninger. Udvidelsen opfylder dermed definitionen på et anlægsprojekt på bilag 1.

2. Ændring af et bilag 1 anlægsprojekt, som ikke er VVM-pligtigt

Som eksempel på en ændring af et anlægsprojekt på bilag 1 med en fastsat tærskelværdi kan nævnes ændring af en eksisterende lufthavns infrastruktur uden forlængelse af start- og landingsbanen. Lufthavnen er omfattet af bilag 1, punkt 7, med en tærskelværdi på 2.100 meter. Da start- og landingsbanen ikke udvides, opfylder ændringerne ikke tærskelværdien, og er derfor ikke sidestillet med et nyanlægsprojekt omfattet af bilag 1.

Da ændringerne "bl.a. som følge af deres karakter, omfang og kendetegn kan anses som en ændring af selve lufthavnen"¹⁰ er de omfattet af bilag 2, punkt 14 med pligt til screening, hvis de kan være til skade for miljøet. Ændringer, der medfører en udvidelse af lufthavnens virksomhed og forøgelse af lufttrafikken må umiddelbart antages at kunne skade miljøet. I den aktuelle sag var der tale om udvidelse af start- og landingskapaciteten ved hjælp af et nyt styresystem samt opførelse af en ny terminal.

Eksemplet ovenfor er herunder anvendt på en ændring af et integreret kemisk anlæg.

3. Konstrueret eksempel på udvidelse af et bilag 1 anlæg uden tærskelværdi, som ikke er VVM-pligtigt

Et "integreret kemisk anlæg" er omfattet af bilag 1, som et bilagspunkt uden tærskelværdi. Det er således kun definitionen af ændringen, der afgør om projektet er omfattet af bilag 1 – eller om den skal henføres til bilag 2 "kemiske anlæg" eller et eller flere andre punkter på bilag 2. Det må på baggrund af eksemplet (lufthavnsudvidelsen) ovenfor antages, at en ændring af selve "det integrerede kemiske anlæg" er omfattet af bilag 1, mens ændringer som ikke indgår i den proces, der kendetegner det integrerede kemiske anlæg, falder uden for. Det vil fx kunne være tilfældet for ændring af en selvstændig lagerbygning. Lagerbygningen indgår ikke direkte i det "integrerede kemiske anlæg", men er dog en del af det samlede anlægs infrastruktur, og falder derfor ind under bilag 2, punkt 14. Hvis der er tale om udvidelse af lagerkapaciteten begrundet i produktionsudvidelse af det integrerede kemiske

¹⁰ EFD i [C-2/07, lufthavn i Vallonien](#), hvor domstolen fastslog at ændringer af et bilag 1 anlæg, som ikke i sig selv er omfattet af bilag 1, vil være omfattet af bilag 2.

anlægsprojekt, vil selve produktionsudvidelsen være omfattet af bilag 1, idet udvidelsen i denne situation opfylder definitionen på et bilag 1 anlæg.

Forsøgsanlæg

Selv om anlægstyperne på bilag 1 alle er obligatorisk VVM-pligtige ved etablering, er der gjort en undtagelse for forsøgsanlæg, idet disse anlæg normalt antages kun at eksistere i kort tid og i mindre målestok, og derfor tilsvarende formodes at påvirke miljøet mindre end et blivende anlæg. Der skal under alle omstændigheder gennemføres en screening efter kriterierne i bilag 3 med henblik på at vurdere, om anlægget konkret må antages at kunne påvirke miljøet væsentligt.

Ved forsøgsanlæg forstås efter bekendtgørelsens § 3, stk. 3, anlæg, som udelukkende eller hovedsageligt tjener til udvikling og afprøvning af nye metoder eller produkter, og som ikke skal anvendes i mere end to år. Et sådant forsøgsanlæg er kun VVM-pligtigt, hvis det må antages at kunne få væsentlig virkning på miljøet. Det er vigtigt at bemærke, at der er en tidsmæssig afgrænsning på to år. Hvis det viser sig at anlægget ønskes videreført ud over to år, bliver det omfattet af VVM-pligten som et nyt anlæg på bilag 1.

Fra bilag 2 til bilag 1

Som udgangspunkt er det selve det anmeldte anlægsprojektet, der er afgørende for, om der skal foretages en screening, eller om der er umiddelbar VVM-pligt. Men når et anlæg i bilag 2, der ikke tidligere har været VVM-vurderet, skal udvides eller ændres på en sådan måde, at det samlede anlæg derved bliver omfattet af et af punkterne på bilag 1, er der VVM-pligt for udvidelsen eller ændringen. Den allerede eksisterende del af anlægget bliver ikke omfattet af VVM-pligten, da det kun er anlægsprojektet til udvidelse eller ændring, der skal anmeldes. Det eksisterende anlæg indgår i stedet i vurderingsgrundlaget som en del af det omgivende miljø. For eksempel ved vurdering af den kumulative effekt, det vil sige den samlede miljøpåvirkning fra det eksisterende anlæg sammen med udvidelsen eller ændringen.

Ændrede beregningsregler udløser ikke umiddelbar VVM-pligt, så længe der er tale om en reelt uændret produktion på et anlæg¹¹.

¹¹ Eksempelvis [NKO 310, februar 2004](#), hvor ændrede beregningsregler medførte, at grænsen for obligatorisk VVM-pligt var overskredet. Anlægget gik dermed fra at være et bilag 2 anlæg til at være omfattet af bilag 1. Dette udløste ikke umiddelbar VVM-pligt. En efterfølgende reel udvidelse af produktionen udløste derimod VVM-pligt, idet der nu var tale om udvidelse af et bilag 1 anlæg. I den konkrete sag var det en udvidelse af et husdyrbrug, hvor hele anlægget blev godkendelsespligtigt efter miljøbeskyttelsesloven, mens selve udvidelsen blev omfattet af VVM-pligten.

Tilsvarende har ændringen af [risikobekendtgørelsen](#)¹² blandt andet betydet, at tidligere kolonne 2 anlæg nu klassificeres som kolonne 3 anlæg. Det betyder, at et anlæg, som før var omfattet af VVM-bekendtgørelsens bilag 2, punkt 10, efter de nye regler kan være omfattet af VVM-bekendtgørelsens bilag 1, punkt 25. Så længe der ikke er tale om ændringer eller udvidelser af anlægget, vil ændring af klassifikationen ikke medføre, at der skal gennemføres en VVM-vurdering. Men senere ændringer eller udvidelser af anlægget kan være VVM-pligtige.

Hvis et anlæg ikke tidligere har været en risikovirksomhed og heller ikke en listevirksomhed efter miljøbeskyttelsesloven, men som følge af ændringer af risikobekendtgørelsen bliver omfattet af såvel risikobekendtgørelsen som listebekendtgørelsen, bliver anlægget også omfattet af VVM-bestemmelserne.

Det er kun den del af anlægget, der bliver omfattet af krav om godkendelse, der bliver omfattet af VVM-bestemmelserne.

Hvis overskridelsen betyder, at hele anlægget som betingelse for fortsat drift skal have en førstegangsgodkendelse efter for eksempel miljøbeskyttelsesloven, skal der gennemføres en VVM for hele anlægget for så vidt angår risikoforholdene.

Tilladelse i flere led

Screeningen, VVM-redegørelsen og VVM-tilladelsen skal omfatte alle relevante aspekter ved det anlægsprojekt, der ønskes tilladt.

Hvis projektet skal gennemføres i flere led, og der skal gives en grundlæggende tilladelse, der skal følges op af senere tilladelser, kan det undtagelsesvis blive nødvendigt at udskyde VVM-vurderingen (eller screeningen) af de resterende dele af projektet til dette tidspunkt på grund af, at virkningerne først kan identificeres på dette tidspunkt. Det indebærer risiko for, at de aspekter der vurderes på et senere tidspunkt, kan betyde, at et anlægsprojekt, som ved en indledende vurdering (screening) blev fundet ikke VVM-pligtigt, alligevel viser sig at blive VVM-pligtigt – for eksempel ved overskridelse af en størrelses- eller kapacitetsgrænse, som betyder at anlægget bliver omfattet af bilag 1. En opfølgende screening eller VVM-vurdering skal naturligvis opfylde VVM-bestemmelserne, og myndigheden kan ikke

¹² Bekendtgørelse nr. 1666 af 14. december 2006 om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer

begrunde en lempet vurdering i, at der allerede er givet en grundlæggende tilladelse.

Dette følger blandt andet af EF-domstolens afgørelser i C-201/02, C-290/03 og C-508/03:

Hvis tilladelsen udgøres af en grundlæggende afgørelse, som skal følges op af endnu en eller flere afgørelser, der ikke kan gå ud over de parametre, der er fastsat ved den grundlæggende afgørelse, skal de virkninger, som projektet kan have på miljøet, identificeres og vurderes under proceduren vedrørende den grundlæggende afgørelse. Det er kun, hvis disse virkninger først kan identificeres under proceduren vedrørende den opfølgende afgørelse, at vurderingen må foretages under denne procedure.

Vurderingen skal omfatte alle aspekter ved det anlægsprojekt, som endnu ikke er blevet vurderet, eller som kræver en fornyet vurdering.

4 Screening

De screeningspligtige anlæg, § 3, stk. 2 og bilag 2. Screeningsprocessen, gennemgang af de obligatoriske screeningskriterier på bilag 3 og væsentlighed. Karakteren og holdbarheden af screeningsafgørelsen, planlovens § 56. Afgrænsningen i forhold til de VVM-pligtige anlæg, og ændringer/udvidelser, der ikke kan være til skade for miljøet, findes i kapitel 3.

Screening er en retlig afgørelse af, om et anmeldt anlægsprojekt må antages at kunne påvirke miljøet væsentligt og dermed er VVM-pligtigt

Det er obligatorisk at screene et anlæg i bilag 2 før etablering

En ændring eller udvidelse af et anlæg opført på bilag 2, skal screenes, når den kan være til skade for miljøet, bilag 2, punkt 14

Screeningen skal som minimum baseres på de relevante kriterier i bilag 3

Krav om en skriftlig anmeldelse og en skriftlig afgørelse

Afgørelsen skal offentliggøres med klagevejledning

Bilag 2 til VVM-bekendtgørelsen omfatter en række anlægstyper, som muligvis kan være VVM-pligtige ved etablering, ændring eller udvidelse.

Kommunen eller miljøcentret afgør på grundlag af en faglig vurdering, om et anmeldt anlægsprojekt på bilag 2 må antages at kunne påvirke miljøet væsentligt og dermed er VVM-pligtigt. Denne vurdering kaldes "screening". Screeningsafgørelsen skal som minimum baseres på de relevante kriterier, der fremgår af bekendtgørelsens bilag 3. En gennemgang af de enkelte kriterier og væsentlighedsvurderingen findes i afsnit 3.1.

En screening er en foreløbig vurdering af, hvorvidt en væsentlig påvirkning på miljøet er påregnelig. Den skal foretages hurtigt og hovedsageligt på grundlag af allerede foreliggende oplysninger og almene erfaringer¹³. Viden fra gennemførte un-

¹³ NKN, j.nr. 03-33/250-0203, 10. juni 2006, Tarco.

dersøgelser af væsentlig betydning for afgørelsen må ikke tilsidesættes. For anlæg, der tænkes placeret i eller i nærheden af områder med særlige interesser eller sårbare områder, kan det være væsentligt, at der foreligger det fornødne grundlag for en vurdering af, hvordan disse vil blive berørt.

Grænsen mellem bilag 1 og bilag 2 er fastsat således, at det almindeligvis betyder, at et anlægsprojekt opført på bilag 2 ikke vil medføre en væsentlig påvirkning på miljøet forudsat, at det kan anlægges og drives i overensstemmelse med gældende lovgivning og overholder gældende og vejledende grænseværdier. Det er derfor normalt kun i de tilfælde, hvor den konkrete placering i forhold til omgivelserne - det vil sige påvirkningen på og påvirkningen fra omgivelserne - kan give anledning til væsentlig miljøpåvirkning på et eller flere punkter, at et sådant anlægsprojekt bliver VVM-pligtigt. Den kumulative effekt indgår i denne vurdering. Det spiller også ind, hvor stor usikkerhed der er om en eventuel miljøpåvirkning på grund af manglende oplysninger, selv om screeningen ikke skal være en tilbunds gående undersøgelse. Screeningen giver ikke, som ved VVM-pligt, hjemmel til, at myndigheden kan afkræve bygherren yderligere oplysninger eller undersøgelser.

Den konkrete vurdering af miljøpåvirkningerne fra et anlæg skal blandt andet også vurderes i forhold til påvirkningens omfang, varighed, hyppighed, sandsynlighed og reversibilitet, og om en eventuel miljøpåvirkning set på denne baggrund må vurderes at være væsentlig.

Bemærk, at også ændringer og udvidelser af anlæg på bilag 1, kan være omfattet af bilag 2 med screeningspligt, hvis de ikke er obligatorisk VVM-pligtige. Etablering af et nyt anlæg på bilag 1 skal ikke screenes, da et sådant anlægsprojekt er obligatorisk VVM-pligtigt. Læs kapital 3 om etablering, ændring eller udvidelse.

En screeningsafgørelse om "ikke VVM-pligt" er ikke en tilladelse, men en forudsætning for at det anmeldte anlægsprojekt eller anlægsprojekt lovligt kan påbegyndes. Hvis bygherren også skal indhente byggetilladelse, miljøgodkendelse eller anden tilladelse, der giver bygherren ret til at påbegynde anlægsprojektet, kan disse derfor ikke udnyttes før screeningen er foretaget. Screeningsafgørelsen risikerer dermed at blive en stopklods, hvis den først igangsættes, når de øvrige tilladelser er ved at være på plads.

Uanset at det er bygherrens pligt, § 2, at indsende skriftlig anmeldelse af anlægget med henblik på en screeningsafgørelse eller VVM, kan det være hensigtsmæssigt,

at kommunen informerer bygherren om anmeldelsespligten i forbindelse med bygherrens indhentelse af øvrige tilladelser eller godkendelser¹⁴.

En screening er altid en individuel vurdering i den konkrete sag i forhold til kriterierne i bilag 3. VVM-myndigheden kan således ikke fastsætte interne regler, der helt afskærer en screening af den enkelte anmeldelse.

Det fremgår for eksempel af [Naturklagenævnets afgørelse fra 21. juni 2001](#)¹⁵.

"I dette tilfælde indebærer den interne regel imidlertid, at det på forhånd er normeret, hvordan visse sager skal afgøres, og at der ikke er levnet plads til en konkret vurdering i hver enkelt sag.

Den interne regel – og dermed også amtets afgørelse, truffet under henvisning til denne regel – er således udtryk for den forvaltningsretlige grundsætning, der kaldes "skøn under regel". Isoleret set er konsekvensen heraf, at amtets afgørelse er ugyldig."

Screeningsafgørelsen

I de tilfælde, hvor kommunen eller miljøcentret vurderer, at det pågældende anlægsprojekt må antages ikke at kunne påvirke miljøet væsentligt og dermed ikke er VVM-pligtigt, skal screeningsafgørelsen meddeles skriftligt og samtidig offentliggøres. Det skal fremgå af afgørelsen, hvilke oplysninger myndigheden har baseret sin afgørelse på i forhold til VVM-reglerne. Også bygherrens anmeldelse skal gøres tilgængelig for offentligheden, for eksempel på kommunens eller miljøcentrets hjemmeside.

I tilfælde af VVM-pligt meddeles afgørelsen skriftligt til bygherren, hvorimod offentligheden først underrettes, hvis VVM-proceduren igangsættes. Underretningen sker da i for-offentlighedsfasen i forbindelse med indkaldelsen af ideer og forslag efter planloven.

VVM-screeningsafgørelsen er knyttet til et bestemt projekt, som står umiddelbart for at skulle realiseres. Screeningen foretages ofte i opstartsfasen af et projekt, og der kan derfor gå en vis tid fra, at bygherren har fået meddelelse om, at et konkret projekt ikke er VVM-pligtigt til, at bygherren er klar til at realisere projektet.

¹⁴ Forvaltningslovens § 7

¹⁵ NKO 389, juli 2006

Da screeningsafgørelsen ikke er en tilladelse, er den ikke direkte omfattet af planlovens § 56, stk. 1, om 3 års forældelse af tilladelser efter planloven, som blandt andet gælder VVM-tilladelsen. Det må dog antages, at afgørelsen falder bort, hvis den ikke udnyttes indenfor en rimelig tid, svarende til princippet i planlovens § 56, stk. 1. Der er ikke hjemmel i planloven til, at myndigheden kan fastsætte et forældelsestidspunkt for screeningsafgørelsen¹⁶.

Screeningskriterierne

Miljøbegrebet, som det er beskrevet i bekendtgørelsens § 7, stk. 1, indeholder de absolut grundlæggende elementer, som er nødvendige ved stillingtagen til, om et konkret screeningspligtigt anlægsprojekt er VVM-pligtigt.

Bekendtgørelsens bilag 3 rummer en nærmere specifikation af hvilke kriterier, der især bør lægges vægt på i forbindelse med den enkelte vurdering af, om et konkret anlægsprojekt må antages at kunne påvirke miljøet væsentligt og dermed være VVM-pligtigt.

Bilag 3 er opdelt i tre hovedkriterier, som knytter sig til:

- anlæggets karakteristika,
- anlæggets placering og
- den potentielle miljøpåvirkning

Kriterierne i bilag 3 er ikke udtømmende, men udtryk for de mest almindelige forhold, der bør inddrages i screeningsprocessen. Kommunen eller miljøcentret er således ikke fritaget fra at tage stilling til andre forhold i relation til miljøet, som kommunen eller miljøcentret må antage vil kunne blive påvirket væsentligt.

Miljøstyrelsen har udgivet en række vejledninger og rapporter blandt andet med vejledende grænser for forskellige typer af støj og lugt. De vejledende grænser for støj er beregnet på at sikre, at størstedelen af en befolkningsgruppe ikke vil føle sig stærkt generet af den pågældende støjtype ved et niveau svagere end grænseværdien. Tilsvarende findes der i miljøstyrelsens lugtvejledning anbefalinger om højeste lugtkoncentrationer i boligområder samt åbne landområder. Overskridelse af de vejledende grænseværdier må derfor som udgangspunkt vurderes som en væsent-

¹⁶ Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. S 1598 til Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg

lig miljøpåvirkning, men skal dog i det konkrete tilfælde vurderes i forhold til screeningens øvrige parametre, som fx hyppighed og varighed.

I gennemgangen af de enkelte screeningskriterier herunder findes henvisninger til planloven og anden relevant lovgivning, uden at henvisningerne er udtømmende. Der henvises endvidere til miljøstyrelsens vejledninger, og til habitatreglerne. Mange af de kriterier, der kan give anledning til VVM-pligt, afhænger af anlæggets konkrete placering. En hensigtsmæssig placering har derfor stor betydning for, om anlægget må antages at kunne påvirke miljøet væsentligt.

Når der i gennemgangen af screeningskriterierne anføres "som udgangspunkt", "indikerer", "tyder på" og lignende udtryk betyder det ikke, at der automatisk er VVM-pligt. Men en sådan påvirkning bør give anledning til at myndigheden overvejer nøje, om der for det pågældende kriterium i det konkrete tilfælde må antages at kunne være en væsentlig miljøpåvirkning. En væsentlig miljøpåvirkning på et af kriterierne kan som hidtil udløse VVM-pligt.

Anlæggets karakteristika

Viden om anlæggets karakteristika bygger først og fremmest på bygherrens anmeldelse af det påtænkte anlæg.

Oplysningerne omfatter såvel fysisk rumlige forhold som oplysninger om drift og proces. Heri indgår brugen af råstoffer, affaldsproduktion, forurening og gener samt risikoen for uheld.

Endvidere indgår såvel bygherrens som kommunens eller miljøcentrets oplysninger om øvrige aktiviteter i området, som kan beskrive den samlede miljøpåvirkning i området og på anlægget. Det vil sige en eventuel kumulation med andre projekter og anlæg.

Anlæggets dimensioner

Anlæggets dimensioner omfatter ikke kun anlæggets ydre fysiske dimensioner, arealanvendelse og placering på grunden, men også anlæggets kapacitet til opbevaring af råstoffer, mellemprodukter og færdigvarer. Hertil kommer produktionskapaciteten, altså flow'et gennem virksomheden, som blandt andet kan sige noget om transportbehov.

Alle disse anlægdimensioner spiller en væsentlig rolle i vurderingen af anlæggets mulige miljøpåvirkning.

Selvom det er en vigtig parameter, om anlægget kan etableres indenfor rammerne af en gældende lokalplan, vil dette ikke altid udelukke, at anlæggets øvrige dimensioner ikke vil kunne give anledning til en væsentlig påvirkning af miljøet.

Hvis gennemførelse af anlægsprojektet forudsætter, at der skal foretages ændringer i kommuneplanen - bortset fra ubetydelige ændringer eller ændringer af en art, der ikke kan påvirke miljøet - vil anlægget som udgangspunkt være VVM-pligtigt.

Det er i den forbindelse ikke tilstrækkeligt, at kommuneplanændringen ledsages af en miljøvurdering i henhold til lov om miljøvurdering af planer og programmer, idet grundlaget for kommuneplanændringen udspringer af det konkrete anlægsprojekt og bygherreønske.

Kumulation med andre projekter

Dette punkt i screeningen er ofte betegnet som "den kumulative effekt". Formålet med VVM-reglerne er at vurdere anlæggets miljømæssige påvirkning som en helhedsbetragtning i forhold til områdets miljømæssige bæreevne.

Det betyder, at i øvrigt fuldstændigt ens anlægsprojekter i visse sammenhænge kan være VVM-pligtige og i andre situationer ikke. Et af de forhold, der gør sig gældende, er omfanget af anlægsprojektets miljøpåvirkning - både hvad angår intensitet og geografisk udstrækning - sammenholdt med dette områdes andre aktiviteter og sårbarhed.

Et anlægsprojekt for udvidelse af et eksisterende anlæg, skal derfor ikke kun vurderes isoleret som et selvstændigt anlæg i relation til tålegrænser og vejledende grænseværdier. Anlægsprojektet skal vurderes i kumulation med – det vil sige sammen med – miljøpåvirkningen fra allerede eksisterende anlæg. Dette kan betyde, at et anlægsprojekt, der isoleret set ikke vil påvirke miljøet væsentligt, alligevel kan være VVM-pligtigt. Dette vil klart være tilfældet, hvis allerede det eksisterende anlæg giver anledning til væsentlige miljøpåvirkninger.

I forbindelse med vurderingen af de kumulative forhold skal ikke blot eksisterende forhold tages i betragtning, men også arealanvendelse og aktiviteter som følge af allerede eksisterende – udnyttede og u-udnyttede - tilladelser eller vedtagne planer. En lokalplan, der fastlægger anvendelsen af et areal til boliger, skal således i forbindelse med screeningen betragtes som fuldt udbygget uanset, at der på anmeldelsestidspunktet for anlægsprojektet endnu ikke er etableret boliger på arealet.

Det hænger sammen med, at en sådan lokalplan giver en grundejer ret til at opføre boliger inden for lokalplanens rammer.

Anvendelsen af naturressourcer

Naturressourcer omfatter naturligvis de danske råstoffer som eksempelvis sand, grus, sten, ler, kalk, olie, naturgas, men også fornybare ressourcer som træ og vand hører til begrebet naturressourcer. Opremsningen er ikke udtømmende. Et anlægsprojekt kan således godt være VVM-pligtigt, uanset om anlægget vil kunne etableres indenfor rammerne af en gældende lokalplan.

Dette er eksempelvis tilfældet, hvis anlægget forventes at anvende større mængder vand eller andre råstoffer, end der umiddelbart vil kunne stilles til rådighed, således at anlægget fx forudsætter udvidelser af den eksisterende vandforsyning eller kloak- og rensningsanlæg

Der vil også være VVM-pligt, hvis anlægget forudsætter, at der skal tilføres store mængder råstoffer via vej- eller jernbanetransporter. Det vil bero på en konkret vurdering, om anlægsprojektet vil bevirke en væsentlig udvidelse af trafikbelastningen.

Affaldsproduktion

Affaldsproduktionen kan deles i tre grupper – spildevand, farligt affald (herunder forurenede jord omfattet af definitionen på farligt affald) og affald i øvrigt.

Regler om håndtering af affald findes i miljøbeskyttelseslovens kapitel 6. Af affaldsbekendtgørelsen fremgår det, at kommunerne har en række forpligtigelser på affaldsområdet, herunder udarbejdelse af affaldsplaner og affaldsregulativer, der beskriver de kommunale affaldsordninger¹⁷.

Det er derfor nødvendigt, at kommunen vurderer, om og hvordan det er muligt at håndtere det affald, der vil blive produceret på det anmeldte anlægsprojekt.

For så vidt angår spildevandet, er det afgørende, om dette kan behandles indenfor rammerne af den eksisterende kommunale spildevandshåndtering, eller om håndteringen af spildevandet vil forudsætte, at virksomheden selv etablerer et rensningsanlæg eller forudsætter udvidelse af det kommunale rensningsanlæg.

¹⁷ Lovforslag om ny organisering af affaldssektoren er sendt i høring den 24. oktober 2008.

Hvis anlægsprojektet forudsætter etablering eller udvidelse af rensningsanlæg til rensning af spildevandet, vil en væsentlig miljøpåvirkning ikke kunne udelukkes, og anlægsprojektet kan være VVM-pligtigt.

Indebærer anlægget, at der vil være behov for bortskaffelse af farligt affald, vil anlægsprojektet som udgangspunkt være VVM-pligtigt, hvis bortskaffelsen og håndteringen af det farlige affald ikke kan finde sted gennem allerede godkendte eller lovligt eksisterende affaldsordninger, bortskaffelsesmetoder eller genanvendelsesmetoder.

For det øvrige affald gælder også, at dette kan føre til VVM-pligt, hvis bortskaffelsen ikke kan finde sted indenfor rammerne af allerede godkendte eller lovligt eksisterende affaldsordninger, bortskaffelsesmetoder eller genanvendelsesmetoder.

Forurening og gener

Et anlægsprojekt kan give anledning til forurening og gener, for hvilke der er fastsat enten vejledende eller bindende normer eller grænseværdier. Disse grænseværdier er nærmere beskrevet i [Miljøstyrelsens vejledninger](#), som til stadighed revideres. Blandt andet kan man her finde henvisninger til beregningsmodeller for forskellige typer [støj](#), og til [Miljøstyrelsens referencelaboratorium](#).

Det er vigtigt at vurdere anlægget i forhold til grænseværdierne uanset om anlægget vil kunne etableres indenfor rammerne af en gældende lokalplan. Dette gælder også uanset om anlægget senere i forbindelse med en eventuel miljøgodkendelse vil blive ændret, så det vil kunne opfylde gældende grænseværdier, da spørgsmålet om VVM-pligt skal afgøres på grundlag af det anlægsprojekt, som bygherren har anmeldt til kommunen i henhold til VVM-bekendtgørelsens § 2.

Det er således bygherrens ansvar allerede ved projektudformningen at sikre sig, at de vejledende normer og grænseværdier kan opfyldes.

På grund af generne vil anlægsprojekter ofte være VVM-pligtige, hvis der arbejdes om natten udendørs, eller hvor støj, lys eller varme kan påvirke anvendelsen af naboarealerne, og generne vil kunne forhindre eller begrænse naboarealernes planlagte eller faktiske anvendelse.

Risikoen for uheld, navnlig under hensyn til de anvendte stoffer og teknologier

Et anlægsprojekt omfattet af [risikobekendtgørelsens](#) § 4 vil være VVM-pligtigt, hvis risikoen for uheld på naboarealer er uacceptabel høj og dermed indebærer, at kommunen eller miljøcentret bør lægge begrænsninger på brugen af disse arealer ved udlæg af sikkerhedszoner i planlægningen. Dette gælder også i forbindelse med ændringer, hvorved sikkerhedszonerne ændres således, at nye eller større arealer bliver omfattet af sikkerhedszonen.

Kommunerne skal inden for en afstand af 500 meter fra et risikoanlæg inddrage risikovurdering i kommune- og lokalplanlægningen, [cirkulære nr. 37 af 20. april 2006](#). Dette kan betyde, at etablering, ændring eller udvidelse af et anlæg, der ikke i sig selv er omfattet af risikobekendtgørelsen, kan blive VVM-pligtigt, hvis det bidrager til at øge risikoen for uheld væsentligt.

Det er bygherrens ansvar at sikre, at sikkerhedszonerne kan udlægges uden at forhindre hidtidig lovlig brug af disse arealer. Dette kan for eksempel sikres ved en hensigtsmæssig projektudformning, hensyn til placering af anlægget i forhold til anvendelsen af naboarealerne eller eventuelt ved opkøb eller anden form for rådhed over tilgrænsende arealer.

Læs også om i risikoanlæg i beskrivelsen af de enkelte anlægstyper i vejledningens kapitel 12.

Anlæggets placering

I spørgsmålet om VVM-pligt indgår også anlæggets placering i forhold til det geografiske områdes sårbarhed. Det anmeldte anlægsprojekt vil være VVM-pligtigt, hvis det må forventes at være i konflikt med områdets arealanvendelse, natrressourcernes relative rigdom, kvaliteten og regenereringskapaciteten eller det naturlige miljøes bæreevne.

Nuværende arealanvendelse

Ved nuværende arealanvendelse forstås ikke blot den aktuelle faktiske anvendelse, men også den arealanvendelse, som måtte være tingslyst på ejendommen eller som fremgår af gældende lokalplaner og byplanvedtægter m.v.

Hvis anlægsprojektet forudsætter vedtagelse af en ny lokalplan, kan det antyde, at det vil kunne påvirke miljøet væsentligt.

Hvis der tillige kan opstå konflikt mellem det anmeldte anlægsprojekt og den nuværende arealanvendelse – ikke blot for den pågældende ejendom, men også i forhold til naboarealer, som kunne blive berørt direkte eller indirekte af anlægsprojektet - vil det som udgangspunkt give anledning til en væsentlig miljøpåvirkning og dermed VVM-pligt.

Naturressourcernes relative rigdom, kvalitet og regenereringskapacitet i området

I afgørelsen af, om et anmeldt anlægsprojekt er VVM-pligtigt, skal også indgå en vurdering af, om anlægget vil forhindre en senere udnyttelse af områdets naturressourcer – hvad enten der er tale om vand, træ eller andre råstoffer. I vurderingen skal indgå såvel omfanget, kvaliteten som muligheden for at forny den pågældende ressource.

VVM-pligten kan således afhænge af, om vigtige vandindvindingsmuligheder vanskeliggøres eller helt umuliggøres eller om etableringen af anlægget forhindrer en senere råstofindvinding af kvalitativt eller kvantitativt vigtige råstoffer.

Grundlaget for denne vurdering kan for så vidt angår vand og de mest almindelige råstoffer findes i råstofplanerne, planerne for grundvandsbeskyttelsen og de vandforsyningsplaner, der berører området. Kriterierne i henhold til lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. kan tillige anvendes ved vurderingen af udspreddning af afgasset gylle fra biogasanlæg, selv om biogasanlægget ikke er omfattet af den pågældende lov. I forhold til naturbeskyttelsen vil især naturplanerne og vandplanerne samt kommuneplanens retningslinjer for natur- og vandmiljøet være vigtige.

Oplysningerne i planerne fritager dog ikke for konkret at vurdere om andre væsentlige forhold i relation til naturressourcerne bør tages i betragtning.

Det naturlige miljøes bæreevne med særlig opmærksomhed på følgende områder:

a. vådområder

Et vådområdes bæreevne afhænger i høj grad af området stabilitet og påvirkningsgrad. En lang række vådområder i Danmark er allerede så belastede af især næringsstoffer, at de må betegnes som meget sårbare overfor yderligere belastninger af vand- eller luftbårne næringsstoffer.

En anden form for påvirkning er en direkte fysisk påvirkning som følge af anlægsprojektets etablering. Det kan være i anlægsfasen, men også permanent som en konsekvens af anlægget. For eksempel ved at vådområdet drænes og bebygges eller blot drænes i en periode under byggeriet. Det kan også være, at anlæggets tilstedeværelse betyder, at vådområdet i fremtiden må forventes at være tørlagt på visse tider af året.

Alle påvirkningsformer, som forudsætter en nærmere vurdering inden der kan gives tilladelse til det pågældende anlægsprojekt, kan indebære VVM-pligtigt, hvis miljøpåvirkningen på vådområdet ikke er kendt på screeningstidspunktet. Se også kapitel 11 om koordination med habitatreglerne.

b. kystområder

Kystområderne er grundlæggende beskyttet af henholdsvis naturbeskyttelseslovens [strandbeskyttelse](#) (300 m) og [planlovens kystzonebestemmelser](#) (3 km).

Strandbeskyttelseslinjen administreres særdeles restriktivt, og der meddeles kun undtagelsesvist dispensation. Miljøcentrene er myndighed for strandbeskyttelseslinjen.

Grundlæggende gælder at anlægsprojekter efter planlovens bestemmelser kun bør gennemføres i kystzonen, hvis det kan begrundes funktionelt. Det vil sige, at der kan påvises et klart behov for at vælge en placering i kystzonen. Ifølge motiverne til loven er det søværts transport, udøvelse af fiskerierhverv, kølevand, vindforhold og lignende, der kan begrunde en placering i kystzonen. Selv i sådanne tilfælde vil der skulle stilles krav om så vidt muligt at friholde kystzonen for anlæg og sikre at anlægget indpasses i kystzonen på den bedst mulige måde.

Et anlægs placering inden for kystzonen må som udgangspunkt antages at kunne påvirke miljøet væsentligt, hvis det er i konflikt med de hensyn, der skal varetages, og dermed være VVM-pligtigt.

c. bjerg- og skovområder

Danmark har ikke egentlige bjergområder. Alligevel er punktet medtaget i den danske bekendtgørelse, idet det ikke kan udelukkes, at der på Bornholm kunne være forhold, der ville falde ind under bestemmelsen.

Anlægsprojekter, der forudsætter ophævelse af fredsskovpligten, kan i visse tilfælde indebære, at der kan ske en væsentlig påvirkning af miljøet på grund af de særlige naturmæssige værdier¹⁸.

Mindre rydninger og ophævelse af fredsskovpligten kan også medføre VVM-pligt. Naturklagenævnet har stadfæstet en afgørelse i en sag om screening til VVM-pligt af en rydning, hvor der bl.a. blev lagt vægt på det ansøgte områdes naturmæssige kvaliteter samt forøget tilførsel af kvælstof og fosfor til Limfjorden – et internationalt beskyttelsesområde.¹⁹

Rydning af fredskov kan i sig selv være omfattet af bilag 1 eller bilag 2.

d. reservater og naturparker

For reservater og naturparker gælder som oftest, at der i forbindelse med udpegningen eller etableringen findes en nærmere beskrivelse af sigtet med det pågældende reservat eller den pågældende naturpark. Endvidere vil der ofte blive gennemført en nærmere planlægning, der indeholder mål og beskyttelsesinteresser.

Anlægsprojekter, der kan forhindre eller vanskeliggøre formålet med reservatet eller naturparken, må antages at kunne påvirke miljøet væsentligt, og dermed være VVM-pligtige. Dette gælder, uanset om årsagen til påvirkningen af reservatet eller naturparken er en direkte følge af anlæggets tilstedeværelse eller en følge af anlæggets drift, herunder også mere indirekte påvirkninger som eksempelvis trafik til og fra anlægget eller anden nødvendig infrastruktur.

e. Vadehavsområdet

Som led i det trilaterale vadehavssamarbejde mellem Holland, Tyskland og Danmark er der indgået aftaler, der forpligter landene til at beskytte områdets særlige internationale karakter.

Anlægsprojekter, der vil kunne få indflydelse på beskyttelsen af Vadehavet, vil som udgangspunkt være VVM-pligtige.

f. områder, der er registreret, beskyttet eller fredet ved national lovgivning, EF-fuglebeskyttelsesområder og habitatområder

¹⁸ Definition på skov findes i l.bk. 1044 af lov om skove 20/10-08

¹⁹ NKN 33-01220 af 5. oktober 2007, Frenderuphede.

Anlægsprojekter, hvis realisering forudsætter dispensation eller ophævelse af en eksisterende fredning, eller som kan påvirke et Natura-2000 område i sådan grad, at det forudsætter udarbejdelse af en miljøvurdering i henhold til fugle- og habitatdirektivet, må antages at påvirke miljøet væsentligt og vil derfor som hovedregel være VVM-pligtige.

Dette gælder dog ikke, når den indledende konsekvensvurdering efter habitatreglerne fastslår, at området eller de arter, der har dannet grundlag for områdets udpeging, ikke påvirkes væsentligt af det anmeldte anlægsprojekt. Det er således vigtigt, at konsekvensvurderingen for Natura-2000 området foretages inden der træffes en afgørelse om VVM-pligt. Der kan være pligt til at høre By- og Landskabsstyrelsen.

Tilstedeværelsen af arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV, og dermed af habitatdirektivets strenge artsbeskyttelse, vil i det omfang anlægsprojektet antages at kunne forstyrre arterne væsentligt, føre til VVM-pligt. Det gælder såvel inden for som uden for udpegede beskyttede områder.

VVM-bestemmelserne tilsidesætter ikke forsigtighedsprincippet efter habitatreglerne.

Læs mere om samspillet mellem habitatreglerne og VVM-reglerne i kapitel 11.

g. områder, hvor de fastsatte miljøkvalitetsnormer allerede er overskredet

På en lang række områder er der i regionplanlægningen opstillet kvalitetsnormer. Det gælder for eksempel overfladevand og grundvand.

Miljøkvalitetsnormer vil i fremtiden være at finde i vandplaner og naturplaner. Endvidere findes miljøkvalitetsnormer i gældende vejledninger. Dette gælder eksempelvis på [støj- og luftforureningsområdet](#).

Indebærer et anlægsprojekt, at disse normer og grænseværdier ikke kan overholdes, må projektet som udgangspunkt antages at kunne påvirke miljøet væsentligt og dermed være VVM-pligtigt.

h. tætbefolkede områder

Tæt befolkede områder vil normalt være sommerhusområder eller byzonearealer. Byzonen vil ofte være omfattet af enten en byplanvedtægt eller en lokalplan. Und-

tagelsesvis vil der kunne optræde tæt befolkede områder i landzonen, og de må i givet fald tillægges samme betydning, som hvis arealet havde status som byzone.

I byzonen skal der tages særlige hensyn til befolkningens forventninger om, at arealer udlagt til bolig- og institutionsformål også vedblivende vil være egnede til denne anvendelse. Det vil sige, at påvirkningen af områdets miljø til stadighed søges bragt i overensstemmelse med de til enhver tid gældende miljømål.

Et anlægsprojekt, der kan påvirke miljøet negativt i forhold til det forventede for det pågældende område, må således som udgangspunkt antages at kunne påvirke miljøet væsentligt.

i. vigtige landskaber set ud fra et historisk, kulturelt, arkæologisk, æstetisk eller geologisk synspunkt

Landskabet indeholder en lang række informationer om landskabets naturlige dannelse og kulturelle påvirkning. Historiske landskaber er steder, der anskueliggør de fysiske rammer om vigtige historiske begivenheder. Det kan være vigtige ladepladser, forsvarsværker osv.

De vigtige kulturelle landskaber er landskaber, der enten har dannet eller fortsat danner rammerne om vor kultur. Her kan eksempelvis nævnes Jægersborg Dyrehave, men også mere nutidige kulturlandskaber som Lammefjorden og Vestskoven.

Blot som eksempel på vigtige arkæologiske landskaber kan nævnes Fyrkat, vore mange gravhøje og Tystrup-Bavelse søerne.

Blandt æstetisk vigtige landskaber findes vore kyststrækninger, de østjyske fjorde, marsken og de få større landskaber, der endnu er uberørt af tekniske anlæg.

De vigtige geologiske landskaber er kendetegnet ved at kunne bidrage til forståelsen af landets geologi. Blandt de kendteste er Møns Klint, Stevns Klint og Fur, men også mange af vore åse og kystprofiler er i denne sammenhæng vigtige geologiske landskaber.

Anlægsprojekter, der kan påvirke disse vigtige landskabstræk væsentligt, vil hvad enten der er tale om anlæg af større udstrækning eller mere lokale anlæg som udgangspunkt være VVM-pligtige. Det gælder også anlægsprojekter, der kan påvirke landskabet visuelt, uanset at anlægget ikke er frit beliggende. Naturklagenævnet

hjemviste således en sag til fornyet behandling på grund af manglende landskabelig vurdering i forbindelse med en screening²⁰.

Kendetegn ved den potentielle miljøpåvirkning

De potentielle virkninger på miljøet som følge af anlæggets karakteristika eller placering er afgørende for, om anlægsprojektet må antages at kunne påvirke miljøet væsentligt og dermed være VVM-pligtigt.

Ved vurderingen af den potentielle påvirkning af miljøet skal indgå følgende overvejelser:

Påvirkningens omfang - geografisk område og omfanget af personer, der berøres

Et anlæg, der vil påvirke et af de oven for beskrevne områder i et omfang, der ikke kan betegnes som minimalt, må antages at kunne påvirke miljøet væsentligt og vil således være VVM-pligtigt. Dette gælder også, hvis anlægget på trods af en måske kun mindre fysisk berøring af et tætbeholdt område, alligevel vil kunne berøre et stort antal personer. Eksempelvis i forbindelse med større uheld eller lignende.

Påvirkningens grænseoverskridende karakter

Når det spiller en rolle om miljøpåvirkningen er grænseoverskridende, er der to forhold som bør tages i betragtning.

Det ene handler om grænseoverskridende påvirkning knyttet til landegrænser, hvor VVM-kompetencen i givet fald flyttes fra kommunen til det statslige miljøcenter. Dette gælder også screeningen og dermed afgørelsen om, hvorvidt anlægsprojektet er VVM-pligtigt.

Det andet forhold handler om miljøpåvirkninger, der overskrider kommunegrænsen. I disse tilfælde forbliver VVM-kompetencen i kommunen, men der skal tages lige så meget hensyn til miljøpåvirkningen på den anden side af kommunegrænsen. Nabo-kommunens politikere og borgere skal tilsvarende inddrages i beslutningsprocessen – herunder beslutning om VVM-pligt.

Påvirkningsgrad og -kompleksitet

²⁰ [NKO 377, marts 2006](#)

Påvirkningsgraden må antages at være væsentlig, hvis det anmeldte anlægsprojekt ikke kan overholde vejledende grænseværdier eller udgør en hindring for at nå fastlagte miljømål.

[Vand- og Naturplanerne](#) vil komme til at indeholde bindende miljømål for søer, vandløb og kystnære vandområder, samt mål for udpegede og beskyttede naturområder og naturtyper.

Indtil vand- og naturplanerne forligger, vil blandt andet miljømålene i regionplanerne udgøre administrationsgrundlaget, idet de i forbindelse med kommunalreformen blev tillagt samme retsvirkning som et landsplandirektiv.

Et anlægsprojekt kan give anledning til en så sammensat miljøpåvirkning, at det, uanset at det for hver enkelt miljøparameter overholder de vejledende grænseværdier og miljømål, alligevel må antages at medføre en væsentlig miljøpåvirkning som følge af påvirkningens kompleksitet.

Påvirkningens sandsynlighed

Påvirkningens sandsynlighed spiller ikke kun en rolle i forbindelse med risikoanlæg, men også når der er tale om andre forventede miljøpåvirkninger.

En vurdering af de væsentlige mulige påvirkninger af miljøet som følge af et anlægsprojekt beror på modeller og faglige vurderinger, som i alle tilfælde er behæftet med en vis usikkerhed eller fejlmargen.

Et andet forhold, som også spiller ind, er om der er mulighed for at foretage et skøn over miljøpåvirkningen uden at tilvejebringe et nøjere kendskab til miljøet og påvirkningens karakter. Dette forhold kan blandt andet betyde, at et anlægsprojekt bliver VVM-pligtigt alene af den grund, at sandsynligheden for en væsentlig miljøpåvirkning ikke kan udelukkes uden først at gennemføre en nærmere undersøgelse af anlægsprojektet og de berørte omgivelser – miljøet.

Påvirkningens varighed, hyppighed og reversibilitet

Et anlægsprojekt, hvis miljøpåvirkning er kortvarig, sjælden eller hvor miljøet hurtigt genfinder sin oprindelige tilstand efter endt påvirkning, vil alt andet lige blive vurderet til at udgøre en væsentligt mindre påvirkningsgrad end et anlægsprojekt, hvis miljøpåvirkning enten er vedholdende eller hyppig, og hvor miljøpåvirkningen vil

udgøre en blivende ændring af det oprindelige miljø, uanset om anlægget eventuelt senere opgives.

Som eksempler på reversibelt anlæg kan nævnes højspændingsledninger udført som luftledninger, hvor påvirkningen for så vidt angår det visuelle nok er varig, men hvor anlægget næppe vil være synligt i landskabet, efter det er nedtaget. Påvirkningen er reversibel.

Luftledninger kan også give anledning til støj, som dog normalt kun vil optræde under særlige vejrforhold, og derfor med ringe hyppighed.

Industri- og vejanlæg er derimod eksempler på anlæg, der normalt er irreversible på grund af store faste anlæg og terrænændringer. Det vil sige anlæg som, uanset at anlægget senere fjernes, ikke vil føre til en umiddelbar tilbagevenden til det oprindelige miljø.

Støj og luftforureningen fra sådanne anlæg er derimod eksempler på reversibel påvirkning.

Anlægsprojekter, hvis miljøpåvirkninger skønnes at være vedvarende, hyppige eller irreversible, kan afhængig af arten, dimensionerne og den konkrete beliggenhed være væsentlige og dermed føre til VVM-pligt.

5 VVM-redegørelsen

VVM-redegørelsens indhold og scoping, § 7. Gennemgang af bekendtgørelsens bilag 4.

VVM-redegørelsen skal altid indeholde de oplysninger, som er nævnt i bilag 4. Omfanget varierer efter karakteren af det konkrete anlægsprojekt og omgivelserne

VVM-redegørelsen skal i relevant omfang forholde sig til de forhold, der har været fremdraget i idéfasen

Bygherren skal give de oplysninger og foretage de undersøgelser, der er nødvendige for VVM-vurderingen.

Kommunen skal stille relevante oplysninger til rådighed for bygherren i det omfang kommunen er i besiddelse af sådanne

Kommunen eller miljøcentret er ansvarlig for indholdet af VVM-redegørelsen

En tidlig og sikker fastlæggelse af, hvad VVM-redegørelsen skal indeholde, er en vigtig forudsætning for en hurtig og smidig VVM-procedure. Fastlæggelse af VVM-redegørelsens indhold kaldes også scoping eller scopingprocessen. VVM-redegørelsen skal indeholde en vurdering af anlægsprojektets virkninger på miljøet, og skal ledsage et forslag til kommuneplantillæg, som fastlægger rammer og retningslinjer for det anmeldte anlæg.

Se også check-skemaet for scoping i vejledningens BILAG B.

Redegørelsen skal påvise, beskrive og vurdere anlægsprojektets direkte, indirekte, sekundære, kumulative, kort- og langsigtede, vedvarende samt midlertidige såvel positive som negative virkninger på miljøet.

Ved miljøet forstås mennesker, fauna, flora, jordbund, vand, luft, klima, landskab, materielle goder og kulturarv, og samspillet mellem disse faktorer.

Af bekendtgørelses bilag 4 fremgår nærmere, hvilke oplysninger redegørelsen skal indeholde. Oplysningerne skal omfatte både bygnings- og driftsfasen. Det betyder, at de særlige forhold, der vil gøre sig gældende under anlæggets etablering, også skal beskrives.

Desuden skal redegørelsen i relevant omfang forholde sig til de forhold, som har været fremdraget af offentligheden i forbindelse med idéfasen.

Redegørelsen skal dække anlæggets sandsynlige væsentlige virkninger, og dele af vurderingen må ikke udskydes til en senere beslutningsproces.

I tilfælde, hvor en screening har resulteret i en afgørelse om VVM-pligt, vil de væsentlige miljøpåvirkninger, som screeningen har påvist, som udgangspunkt være meget relevante at få undersøgt nærmere i VVM-redegørelsen. Andre forhold, der i screeningen er vurderet til ikke at kunne påvirke miljøet væsentligt, vil omvendt ofte kunne behandles i mere begrænset omfang.

VVM-redegørelsen må gerne opdeles i et hovedbind med tilhørende bilag samt et selvstændigt "ikke-teknisk resumé", idet det kan være hensigtsmæssigt at anbringe særligt omfattende undersøgelser eller behandlingen af resultatet af idéfasen som bilag til redegørelsen.

Oplysningerne om det påtænkte anlægsprojekt bør fremgå af bygherrens anmeldelse. Hvis de oplysninger, der fremgår af anmeldelsen, ikke er tilstrækkelige eller er mangelfulde, skal bygherren anmodes om at levere de ønskede oplysninger.

I det følgende vil bekendtgørelsens bilag 4 blive gengivet sammen med en uddybende forklaring på de enkelte punkter.

Beskrivelse af anlægsprojektet

Anlæggets fysiske udformning

Omfatter en beskrivelse af anlæggets bygningsmæssige udformning, herunder dimensioner, materialer, farver, bortledning af regnvand mm, samt eventuelle begrundelser for den valgte udformning – tekniske eller æstetiske. Herunder evt. anlæg til håndtering af eksempelvis affald, spildevand og regnvand.

Anlæggets karakteristika

Omfatter en beskrivelse af de særlige forhold, som gør sig gældende for det påtænkte anlægsprojekt. Det kan være bygningshøjder, der er produktionsteknisk nødvendige eller afstande mellem anlæggets enkelte dele, som er teknisk begrundet. Det kan også være lagre, der kræver specielle former for opbevaring eller håndtering.

Herudover kan der være tale om særlige krav til den infrastruktur, som anlægget forudsætter. Eksempelvis særlige krav til vejadgang, jernbane eller havn. Det kan også være behov for særlige vandkvaliteter eller vandmængder eller særlige krav til håndtering af affald eller spildevand.

Anlægget kan stille særlige krav til omgivelserne, idet det for eksempel kan være særlig følsomt overfor påvirkninger udefra så som lys, støv, støj eller vibrationer.

Anlæggets arealanvendelsesbehov

Omfatter ikke blot de arealer, der er nødvendige for at etablere anlægget fysisk, men også behovet for frie arealer og behovet for særlige afstande til naboer.

Endvidere er det et krav, at oplysningerne i det omfang det er muligt og relevant tillige angives på kort i en relevant målestok. Undertiden kan det være nødvendigt at angive anlægget på et oversigtskort, som muliggør en geografisk bestemmelse af placeringen samt på et kort i et målestoksforhold passende til anlæggets omfang.

Væsentlige karakteristika for produktionsprocesserne. Dette punkt er primært knyttet til produktionsanlæg, men visse af elementerne vil også være relevante for forskellige former for infrastruktur.

I den forbindelse skal anføres typer og mængde af anvendte materialer, hvilket også omfatter vand. Endvidere anføres oplysninger om, hvorvidt anlægget er et risikolanlæg omfattet af risikobekendtgørelsen, og om der i øvrigt indgår risikofyldte produktionsprocesser.

Det skal desuden oplyses, hvilke miljøbelastende forhold anlægget forventes at give anledning til.

Skøn over typer og mængder af forventede reststoffer – herunder affald – samt emissioner, som kan indebære forurening af såvel grundvand som overfladevand,

luft eller jord. Oplysninger om forventet støjbelastning af omgivelserne, om anlægget giver anledning til vibrationer, særlige lysforhold – som f.eks. kraftigt lys fra bygninger eller udendørs arbejdsarealer, lugtgener, stor varmeafgivelse, hvad enten det er i form af kølevand eller direkte til omgivelserne i form af køletårne eller ved varmestråling i øvrigt.

Andre væsentlige påvirkninger. Det skal desuden fremgå, om anlægget herudover giver anledning til andre væsentlige påvirkninger af omgivelserne som for eksempel stråling.

Alternativer

Hensigten med at beskrive alternativer er dels at oplyse om de overvejelser, som både bygherre og myndigheder har foretaget om muligheden for andre løsningsmodeller, dels at give et referencegrundlag for vurdering af miljøpåvirkningerne.

Første del af beskrivelsen af alternativer indeholder et krav til bygherren om at oplyse, hvilke alternativer bygherren har undersøgt, og oplysninger om de vigtigste grunde til valg af alternativ under hensyn til virkningerne på miljøet. Bygherren skal desuden give en oversigt over de væsentligste alternativer og alternative placeringer, som herudover har været undersøgt.

Næste del er et krav om at beskrive, hvilke alternativer myndighederne har fundet anledning til at undersøge. Myndigheden har ikke pligt til at undersøge samtlige foreslåede alternativer nærmere²¹.

Redegørelsen skal i relevant omfang forholde sig til de forhold, som har været fremdraget af offentligheden i forbindelse med den indledende høring – idéfasen eller scopingfasen. Myndigheden er ikke forpligtet til at undersøge alle forhold i samme omfang, men kan vurdere, hvad der er relevant i sagen.

Berørte myndigheder er myndigheder med en særlig kompetence, der er relevant for det pågældende anlægsprojekt, og bemærkningerne må derfor formodes at have betydning for mulighederne for at gennemføre projektet. Emner eller forslag, som er rejst af berørte myndigheder, må derfor antages at være relevante at behandle i VVM-redegørelsen.

²¹ NKN 03-33/101-0125

Endelig stilles der krav om at beskrive konsekvensen af, at kommunen eller miljøcentret ikke tillader det ansøgte – det såkaldte 0-alternativ. Konsekvensen vil som udgangspunkt være bygherrens svar på spørgsmålet om, hvad denne agter at gøre hvis anlægsprojektet afslås.

Sluttelig skal kommunen eller miljøcentret begrunde valget af alternativ under hensyn til påvirkninger af miljøet.

Efter Naturklagenævnets praksis, fx j.nr. 03-33/101-0125, skal alternativer, herunder også de alternativer, der er foreslået under den forudgående offentlige debat, behandles mere eller mindre indgående. Det er tilstrækkeligt, at oversigten over alternativer giver offentligheden og politikerne en mulighed for at vurdere det ønskede projekt i forhold til andre realistiske alternativer. Afgørende er, om der kan siges at være tilvejebragt det fornødne grundlag for en beslutning. Det kan således ikke kræves, at der foretages en indgående belysning af (alle) andre alternativer.

Beskrivelse af omgivelserne og virkningerne på disse

En opfyldelse af indholdskravet til VVM-redegørelsen indebærer et tæt samarbejde mellem kommunen eller miljøcentret og bygherre. Kommunen eller miljøcentret må forventes at have et ganske omfattende kendskab til miljøets tilstand og kvalitet samt de omgivelser, der kan tænkes at blive berørt i forbindelse med bygherrens anlægsprojekt. Disse oplysninger er kommunen eller miljøcentret og eventuelle andre myndigheder forpligtet til at stille til rådighed. Hvis kommunen eller miljøcentret skønner, at oplysningerne kvalitativt er utilstrækkelige til brug for VVM-vurderingen, kan bygherren pålægges at udbygge og ajourføre disse.

Bygherren kan tillige pålægges at foretage undersøgelser af påvirkningernes konsekvenser for omgivelserne og dermed miljøet. Bygherrens miljøvurdering fritager imidlertid ikke kommunen eller miljøcentret for at tage stilling til kvaliteten og rigtheden af de foretagne undersøgelser eller vurderinger.

VVM-vurderingen skal indeholde overvejelser om såvel de direkte som indirekte påvirkninger. I den forbindelse skal også sekundære, kumulative, kort- og langsigtede, vedvarende og midlertidige påvirkninger beskrives. I beskrivelsen skal ikke blot indgå oplysninger om de negative miljøpåvirkninger, men også en beskrivelse af miljømæssigt positive påvirkninger. Et anlæg til nyttiggørelse af affald kan for eksempel både have positive virkninger på miljøet ved at erstatte råstoffer, men

også negative i form af emissioner eller støj. Et anlæg kan også have en midlertidig negativ virkning i forbindelse med opførelsen, men en langsigtet positiv virkning.

Miljøet eller omgivelserne, der skal indgå i beskrivelsen og VVM-vurderingen, omfatter:

Befolkningen, det vil sige enhver, hvis tilværelse kan tænkes at blive påvirket væsentligt af anlæggets miljømæssige konsekvenser uanset afstanden fra anlægget. Befolkningen kan således omfatte mennesker, som bor langt fra anlægget, hvis anlægget indebærer væsentlige ændringer af kendte landskaber eller rekreative arealer.

Fauna og flora. I forbindelse med beskrivelsen og vurderingen af påvirkningerne skal redegørelsen i særlig grad omhandle de akut truede, sårbare, sjældne eller fredede arter. Det gælder særligt de arter, som Danmark internationalt har et særligt ansvar for. Eksempelvis arter omfattet af habitatdirektivet. Specielt skal det vurderes, om der er behov for en mere dybtgående vurdering i henhold til habitatdirektivets artikel 6. I givet fald vil resultatet af en sådan vurdering kunne indgå som bilag til VVM-redegørelsen.

Jord. Under beskrivelsen af dette punkt indgår risiko for jordforurening samt eventuel viden om jordforurening, som kan blive påvirket ved at den forurenede jord flyttes, oprenses, påvirkes eller ændres som følge af anlæggets tilstedeværelse og dermed medfører en miljøpåvirkning. Udover dette bør der også indgå en beskrivelse af jordbundens og undergrundens sammensætning for så vidt angår jordbundsforholdenes evne til at kunne forhindre eller forsinke en eventuel forurening, som kunne tænkes at opstå som følge af anlæggets drift eller tilstedeværelsen af forurenende stoffer i produktionen.

Vand, det vil sige både grundvand og overfladevand. I begge tilfælde er det vigtigt at beskrive miljømålene og vandkvaliteten samt vurdere, om anlægget vil kunne påvirke disse og i givet fald, om anlægget vil udgøre en hindring for at nå de opstillede kvalitetsmål. I forbindelse med denne vurdering er det især vigtigt at forholde sig til de eventuelle kumulative effekter.

Luft. Heri indgår, i det omfang det er muligt, en beskrivelse af luftens kvalitet i området samt en vurdering af hvilke miljømæssige konsekvenser, en overholdelse af de vejledende grænseværdier vil kunne få. Det er således ikke tilstrækkeligt blot at konstatere, at anlægget vil overholde de vejledende grænseværdier. Også i denne sammenhæng spiller de kumulative effekter en væsentlig rolle.

Klimatiske forhold omfatter såvel de helt lokale mikroklimatiske forhold, anlæggets CO₂ bidrag samt konsekvenserne af fremtidige klimaændringer, som for eksempel vandstandsstigninger. Ændringer af terræn og opførelse af store eller høje

bygningsanlæg kan være årsag til lokale klimapåvirkninger, som kan påvirke anvendelsen af naboarealer ganske væsentligt. Det er derfor vigtigt at inddrage naboarealernes anvendelse i vurderingen af de klimatiske forhold. Eksempelvis vil frugtavl være uhyre påvirkelig af endog små ændringer af de lokale klimaforhold. Det gælder også i forbindelse med en forøget risiko for aflejring af store snemasser ved snefygning på bygninger, der kommer i læ af nye høje bygningsanlæg²². Det kan også være relevant at vurdere, om der er taget højde for vandstandsstigninger i forbindelse med et nyt anlæg.

Transport skal også inddrages i vurderingen. Heri indgår en vurdering af forventede omfang af transporter til og fra anlægget og disses konsekvenser i form af krav til infrastruktur og belastning af omgivelserne, blandt andet i form af støj, vibrationer og sikkerhed.

Materielle goder omfatter vor arkitektoniske og arkæologiske kulturarv. Hertil kommer vor kulturarv i form af kirker, mindesmærker og andre menneskeskabte værdier. I vurderingen af et anlægsprojekts konsekvenser bør også indgå lokale værdier, som set i regionalt eller nationalt perspektiv ikke har en beskyttelsesværdi. Det kan eksempelvis være forsamlingshuset eller den lokale skole.

Landskabet og de landskabelige værdier indgår på forskellig led i forbindelse med vurderingen af et anlægsprojekts indvirkning på dette. Landskabet skal betragtes ud fra den umiddelbare oplevelsesværdi forstået som det æstetiske landskab, landskabets kulturværdi, dets rekreative værdi og dets geologiske værdi. Disse forskellige værdier skal alle tages i betragtning i forbindelse med miljøvurderingen. Hertil kommer en særlig vægt på muligheden for at færdes i landskabet, og om anlægsprojektet vil udgøre en hindring eller barriere for offentlighedens adgang til naturen og landskabet.

Den indbyrdes sammenhæng. I det omfang disse faktorer og den vurderede påvirkning af faktorerne kan have en indbyrdes sammenhæng, skal dette fremgå af vurderingen, således at vurdering af anlægsprojektets miljøpåvirkning ses i en samlet helhed og dermed vurderes og sluttelig beskrives ud fra en konkluderende helhedsbetragtning.

Socioøkonomi. De afledte socioøkonomiske forhold som en mulig følge af miljøpåvirkningen skal beskrives. Ved socioøkonomiske påvirkninger forstås først og fremmest samfundsmæssige eller lokalsamfundsmæssige påvirkninger. Det vil sige grundlaget for et områdes sociale struktur og erhvervsliv, herunder påvirkningen på

²² En undersøgelse, som Statens Byggeforskningsinstitut (SBI) ved Aalborg Universitet har lavet af de 13 kollapsede tage i 2007, viser, at ældre huse og bygninger, der ligger i læ, er særligt sårbare, hvis det igen skulle begynde at sne og storme, som det gjorde i vinteren 2007.

indtægtsgrundlaget for tredjemand som følge af de forventede miljøpåvirkninger. Et eksempel herpå kunne være et anlæg, der indebærer sådanne terrænændringer, at den nærliggende frugtplantage i langt højere grad må forventes at blive ramt af nattefrost i forårsmånederne, hvorved dyrkningssikkerheden klart må forventes at blive forringet. Et andet eksempel kunne være forringelse af muligheden for at udleje lejligheder i en ferieby eller pladser på en campingplads som følge af miljøpåvirkninger fra et nærliggende anlæg.

Anlæggets virkninger på miljøet som følge af forurening

Dette afsnit af VVM-redegørelsen skal supplere de tidligere beskrevne miljømæssige konsekvenser ved især at fokusere på kort- og langsigtede virkninger på miljøet som følge af anlæggets mulige forurening. Forureningen omfatter blandt andet de faktorer, der typisk reguleres i en miljøgodkendelse efter miljøbeskyttelsesloven og således indgår i kommunens eller miljøcentrets overvejelser i forbindelse med udarbejdelsen af et forslag til miljøgodkendelse. Vejledende grænseværdier og kvalitetskrav m.v. vil normalt skulle lægges til grund for en vurdering af omfanget af påvirkning som følge af forurening.

Overflade- og grundvandssystemer. Dette punkt omfatter en beskrivelse af anlægsprojektets virkninger på miljøet som følge af påvirkningen af overflade- og grundvandssystemer. I forbindelse med beskrivelsen af påvirkningen bør der indgå en beskrivelse af vejledende grænseværdier og kvalitetsmål samt på basis heraf, hvorledes påvirkningen er beregnet med henblik på at kunne foretage en relevant vurdering.

Det er ikke tilstrækkeligt blot at tilkendegive, at projektet vil overholde de vejledende grænseværdier og ikke vil hindre de fastsatte mål.

Luftforurening. Anlægsprojektets forventede luftforurening beskrives med udgangspunkt i Miljøstyrelsens luftvejledning. Beskrivelsen bør indeholde en angivelse af, hvorledes luftforureningen er beregnet og hvilke vejledende grænseværdier kommunen eller miljøcentret har lagt til grund for vurderingen.

Støjforholdene. Der bør tages udgangspunkt i de gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen. Hvis det skulle vise sig nødvendigt at sammenholde støjpåvirkninger, der ikke umiddelbart er sammenlignelige, skal begrænsningerne i de valgte beregningsmetoder angives, og der skal indgå en beskrivelse, der indeholder en vurdering af den ændrede samlede støjpåvirkning som følge af anlægsprojektets eventu-

elle etablering. Endelig, men nok så vigtigt, skal de relevante vejledende støjgrænser, der ligger til grund for kommunens eller miljøcentrets vurderinger, angives således, at læseren har mulighed for umiddelbart selv at foretage en tilsvarende vurdering.

Anvendelsen af naturlige råstoffer omfatter også behovet for procesvand, såvel som andre former for vand.

Emission af forurenende stoffer, andre genevirkninger samt bortskaffelse af affald. Andre genevirkninger omfatter bl.a. også vibrationer, lys, lugt og varmepåvirkninger.

Bortskaffelse af affald omfatter også spildevand, samt affald til nyttiggørelse. Ved beskrivelsen af spildevand vil en henvisning til, at dette håndteres af det kommunale rensningsanlæg, kun være tilstrækkelig, hvis det samtidig godtgøres, at det kommunale rensningsanlæg såvel med hensyn til kapacitet som teknologisk er i stand til at modtage spildevandet og håndtere det på en miljømæssig acceptabel måde, hvilket vil sige uden øget eller ændret forurening til følge.

Hvis dette ikke er muligt, skal redegørelsen indeholde en nærmere beskrivelse af, hvordan spildevandet vil blive håndteret og de heraf forventede miljøpåvirkninger²³.

Tilsvarende gælder for affaldshåndteringen, hvor der skal være sikkerhed for en miljømæssig forsvarlig løsning. Hvis dette ikke umiddelbart er muligt, skal miljøpåvirkningen beskrives nærmere. Det gælder både ved den forventede nyttiggørelse eller ved den forventede affaldsbehandling. En henvisning til, at affaldet vil blive håndteret i henhold til affaldslovgivningen, vil ikke være tilstrækkelig præcist til at opfylde kravet til at redegøre for anlæggets miljømæssige påvirkninger, hvorimod en tilkendegivelse af at affaldet vil blive afhændet til den kommunale affaldsordning, og at kommunen har kapacitet til at håndtere såvel affaldstyperne som affaldsmængderne inden for godkendte eller lovligt eksisterende affaldsordninger, vil være acceptabel.

Metoder. De metoder, der har været anvendt til at forudberegne anlægsprojektets miljøpåvirkninger, skal beskrives. Sigtet er, at give læseren mulighed for at vurdere,

²³ EU-kommissionen har i sin åbningskrivelse af 21. marts 2005 påpeget, at vurderingen af de sandsynlige væsentlige virkninger af stigningen af vandforbruget og spildevandsudledningen ikke kunne udskydes til en beslutningsproces på et senere tidspunkt end VVM-redegørelsen.

om de valgte beregningsmodeller er dækkende og tilstrækkeligt anerkendte til at være hensigtsmæssige ved vurdering af miljøpåvirkningerne fra anlægsprojektet.

Foranstaltninger med henblik på at undgå, nedbringe eller neutralisere de skadelige virkninger på miljøet

Dette afsnit af redegørelsen skal indeholde en nærmere beskrivelse af baggrunden for de vilkår, der forventes at blive knyttet til den senere VVM-tilladelse. Afsnittet bør også redegøre for og begrunde valget af vilkår.

I det omfang VVM-tilladelsen skal suppleres med eksempelvis en miljøgodkendelse eller måske helt erstattes af en miljøgodkendelse, omfatter beskrivelsen også en nærmere begrundelse for de vilkår, der indgår i denne supplerende tilladelse eller godkendelse.

VVM-tilladelsen m.v. er beskrevet i kapitel 8.

Ikke-teknisk resumé på grundlag af ovennævnte oplysninger

Redegørelsen skal ledsages af et ikke-teknisk resumé. Resuméet kan enten være et kapitel i redegørelsen eller en selvstændig publikation. Resuméet kan også placeres først i redegørelsen, som en resumerende indledning.

Uanset valget af placering og udformning af resuméet er det vigtigt at fastholde, at der er tale om et resumé af VVM-redegørelsen og ikke en indledning til denne. Dermed også forstået, at resuméet først udarbejdes, når arbejdet med VVM-redegørelsen indholdsmæssigt er afsluttet.

Sigtet med resuméet er at få fremstillet en kort konkluderende beskrivelse af anlægsprojektet og de forventede påvirkninger af miljøet som følge af projektets gennemførelse. Beskrivelsen skal være i et uteknisk og let forståeligt sprog meget gerne suppleret med illustrative kort, tegninger og fotos, som kan bidrage til lettere at forstå anlægsprojektet og dets konsekvenser for omgivelserne og miljøet.

En oversigt over eventuelle mangler ved oplysningerne og vurderingen af miljøpåvirkningerne

Det bør fremgå samlet af redegørelsen, hvor VVM-vurderingen bygger på utilstrækkelige oplysninger, samt årsagen til at bedre oplysninger ikke er søgt fremskaffet. Det bør også fremgå, om vurderingen bygger på beregninger eller modeller, der vides at indebære fejlkilder, som kan have væsentlig betydning for forståelsen eller

tolkningen af resultaterne. Ved væsentlig forståelse i denne sammenhæng, at det kan have betydning for de konklusioner, der på dette grundlag kan drages i vurderingen af de miljømæssige konsekvenser.

Mangler kan også opstå som følge af tidspunktet for dataindsamlingen. Dette gælder især data om et områdes flora og fauna, men også trafikale data kan være meget påvirket af tidspunktet for indsamlingen.

Hvis data er behæftet med kendte fejl, bør det fremgå af redegørelsen, således at offentligheden og beslutningstagerne kan tage dette i betragtning i såvel høringsfasen som i forbindelse med den senere beslutning.

6 Kommuneplanretningslinjer

VVM-pligt og kommuneplanretningslinjer, planlovens §§ 11a, 11e, 11g, 11h og 11i samt bekendtgørelsens §§ 3, 8, 9 og 12.

Kommunen eller miljøcentret må ikke meddele tilladelse til at påbegynde et VVM-pligtigt anlæg, § 9, stk. 1-4 før kommuneplanretningslinjerne for anlægsprojektet er endeligt vedtaget.

Kommunalbestyrelsen eller miljøcentret fastsætter på grundlag af VVM-redegørelsen forslag til nye eller supplerende kommuneplanretningslinjer og eventuelt nye eller yderligere rammebestemmelser for lokalplanlægningen.

De begrænsninger, der lægges for et anlægs beliggenhed og udformning i de endeligt vedtagne kommuneplanretningslinjer, må kun fraviges i det omfang, der er tale om forhold af underordnet betydning. Såfremt større fravigelser er nødvendige, vil det kræve udarbejdelse af et nyt kommuneplantillæg med tilhørende redegørelse.

Vilkår i tilladelser og godkendelser, kan ændres umiddelbart efter ønske fra bygherren, så længe ændringerne ligger indenfor rammerne af retningslinjerne i kommuneplantillægget for anlægget. En ændret VVM-tilladelse skal offentliggøres med klagevejledning.

Hvis et anlægsprojekt er VVM-pligtigt og i øvrigt vurderes at være i overensstemmelse med de gældende retningslinjer i kommuneplanen, skal kommunalbestyrelsen eller miljøcentret snarest tilvejebringe et forslag til kommuneplantillæg med tilhørende VVM-redegørelse og derefter fremme sagen mest muligt, planlovens § 11 g, stk. 3. Dette gælder dog ikke, hvis en nødvendig tilladelse efter planlovens § 35 (landzonetilladelse) ikke vil kunne opnås.

Hvis anlægget forudsætter tilvejebringelse af en lokalplan, kan proceduren og sagsbehandlingen fremmes ved samtidig offentliggørelse af forslaget til kommuneplantillæg og forslaget til lokalplan. Lokalplanforslaget kan ikke vedtages endeligt, før kommuneplanretningslinjerne og rammerne er endeligt vedtaget, og kommunen har sikret sig at lokalplanforslaget kan bringes i overensstemmelse med kommuneplanen uden fornyet offentlighedsfase, planlovens § 27. Lokalplanforslaget kan vedtages på samme kommunalbestyrelsesmøde som kommuneplanretningslinjerne og rammerne, men rækkefølgen skal naturligvis respekteres.

Hvis kommuneplantillægget medfører ændringer i kommuneplanens rammedel, er planændringen omfattet af [lov om miljøvurdering af planer og programmer](#). Procedurerne kan koordineres med VVM-proceduren og de øvrige procedurer efter planloven. Se kapitel 10.

Læs mere om kommuneplaner på [By- og Landskabsstyrelsens hjemmeside](#).

Kommunalbestyrelsen kan undlade at vedtage kommuneplanretningslinjer for et VVM-pligtigt anlægsprojekt. Beslutningen skal offentliggøres med begrundelse, § 8, stk. 2. Det kan for eksempel være nødvendigt, når anlægget vil medføre væsentlige påvirkninger på miljøet, som ikke kan afbødes eller afværges ved fastsættelse af passende vilkår. Det samme vil være tilfældet, hvis kommuneplanretningslinjerne for det VVM-pligtige anlægsprojekt vil være i strid med den faktiske eller planlagte anvendelse af naboarealer.

Kommunalbestyrelsen kan i øvrigt udarbejde et eller flere alternativer til bygherrens projektforslag, herunder til placeringen af anlægget. Det eller de alternative forslag skal ligesom bygherrens forslag og alternativer samt 0-alternativet indgå i og vurderes i VVM-redegørelsen, der ledsager forslaget til kommuneplanretningslinjer, § 7 samt bilag 4, punkt 2.

Kommunalbestyrelsen må ikke ændre kommuneplanretningslinjer for et VVM-pligtigt anlæg, som er udstedt af miljøcentret, §§ 10 og 11. Miljøcentret skal dog, inden det udsteder kommuneplantillægget, udarbejde en sammenfattende redegørelse efter udløbet af den offentlige høring og sende den til den eller de berørte kommunalbestyrelser, som får lejlighed til at udtale sig.

PlansystemDK

Forslag til og endeligt vedtagne lokalplaner og kommuneplanrammer for lokalplaners indhold skal indberettes til det digitale planregister ifølge planlovens § 54 b og cirkulære nr. 68 af 6. september 2006.

7 Offentlighed

Offentlighed i forbindelse med screening og VVM-pligt, planlovens kapitel 6 samt bekendtgørelsens §§ 3, 5, 6, 8 og 9.

Offentlighedens inddragelse er et af hovedformålene med VVM-direktivet, som planlovens VVM-regler bygger på.

Det er således et krav, at resultatet af screeningen - det vil sige spørgsmålet om, hvorvidt et givet anlægsprojekt opført på bilag 2 er VVM-pligtigt eller ej - skal offentliggøres. I tilfælde, hvor anlægget er VVM-pligtigt, kan denne offentliggørelse naturligt finde sted samtidig med indkaldelsen af ideer og forslag, altså ved den første inddragelse af offentligheden i planprocessen.

En afgørelse om, at anlægsprojektet ikke er VVM-pligtigt, skal offentliggøres. Hvis bygherren er indforstået hermed, kan offentliggørelsen finde sted samtidig med offentliggørelsen af andre nødvendige tilladelser og godkendelser for anlægget.

Den offentlige bekendtgørelse skal indeholde en angivelse af, hvor der kan indhentes yderligere oplysninger, herunder en angivelse af hvor og hvornår oplysningerne er tilgængelige i elektronisk form. På anmodning skal kommunen eller miljøcentret give borgeren en udskrift på papir.

I øvrigt finder øvrig lovgivning om offentlighed og aktindsigt anvendelse, herunder de begrænsninger, der fremgår heraf: [lov om aktindsigt i miljøoplysninger](#), [lov om offentlighed i forvaltningen](#) og i [forvaltningsloven](#) samt [bekendtgørelse om betaling for aktindsigt i miljøoplysninger, der ikke udleveres på papir, inden for Miljøministeriets område](#),

Offentlighedsreglerne i forbindelse med tilvejebringelsen af kommuneplanretningslinjerne i forbindelse med VVM-pligten følger planlovens bestemmelser for [kommuneplaners](#) tilvejebringelse dog med to udvidelser.

Således skal kommunen, hvis den beslutter ikke at ville vedtage de nødvendige kommuneplanretningslinjer endeligt, offentliggøre denne beslutning samt begrundelsen for beslutningen.

Beslutter kommunen at vedtage kommuneplanretningslinjerne endeligt, skal kommunen offentliggøre denne beslutning. Det skal den allerede efter planlovens § 30, men i VVM-sager skal offentliggørelsen foruden selve beslutningen angive indhol-

det af afgørelsen og de betingelser, der eventuelt er knyttet til den, samt de vigtigste begrundelser og betragtninger, der ligger til grund for afgørelsen og om nødvendigt en beskrivelse af de vigtigste foranstaltninger, som går ud på at undgå, begrænse og om muligt afbøde væsentlige negative virkninger på miljøet.

En VVM-tilladelse efter VVM-bekendtgørelsen § 9 skal offentliggøres, samtidig med at den meddeles ansøgeren.

Offentlighed ved VVM og miljøgodkendelse

Et anlægsprojekt kan være omfattet af både VVM-bekendtgørelsen og af godkendelsesbekendtgørelsen i henhold til miljøbeskyttelsesloven. Begge regelsæt indeholder bestemmelser om inddragelse af offentligheden inden der træffes endelig afgørelse.

Kredsen af klageberettigede i henhold til planlovens VVM-regler kan være bredere end kredsen af klageberettigede i henhold til fx miljøbeskyttelsesloven. Det må derfor i hvert enkelt tilfælde vurderes, hvordan en fælles annoncering vil kunne tilgodese offentliggørelsespligten. Dette kan få indflydelse på udformningen af annoncen og valget af aviser.

VVM-pligt og miljøgodkendelse

Ved VVM-pligt skal inddragelse af offentligheden koordineres, således at offentliggørelse af forslag til kommuneplanretningslinjer for anlægget ledsages af såvel VVM-redegørelse som forslag til miljøgodkendelse. Det fremgår af godkendelsesbekendtgørelsens §§ 10 og 11 samt VVM-bekendtgørelsens § 3, stk. 1 og 2 samt § 5, stk. 1.

Screening og miljøgodkendelse

For screeningspligtige anlægsprojekter skal screeningsresultatet (ved ikke-VVM-pligt) offentliggøres samtidig med at afgørelsen meddeles bygherren.

Annoncering af screeningsafgørelse og den endelige miljøgodkendelse kan foretages samtidig, så de 4 ugers klagefrist til henholdsvis Naturklagenævnet og Miljøklagenævnet løber parallelt.

8 VVM-tilladelsen

VVM-tilladelsens indhold og koordinering med andre tilladelser eller godkendelser, §§ 8 og 9. Bortfald og fornyelse af tilladelsen, planlovens § 56.

Alle VVM-pligtige anlægsprojekter skal have en tilladelse baseret på en gennemført VVM-procedure før projektet må påbegyndes. Tilladelsen kan erstattes helt eller delvis af en tilladelse efter råstoflovens § 7, en tilladelse efter vandforsyningslovens § 18 eller en godkendelse efter miljøbeskyttelseslovens §§ 28 og 33. Det forudsættes, at resultatet af den gennemførte VVM-procedure lægges til grund, når afgørelsen træffes efter disse love. I afsnit 7.1 findes en nærmere beskrivelse af forholdet mellem VVM-tilladelser og andre tilladelser eller godkendelser.

Ved VVM-pligt må VVM-tilladelsen eller anden tilladelse eller godkendelse, der giver bygherren ret til at gennemføre projektet, ikke gives før VVM-proceduren er afsluttet, og kommunalbestyrelsen endeligt har vedtaget eller miljøcentret udstedt de nødvendige kommuneplanretningslinjer for anlægget.

De VVM-pligtige eller screeningspligtige anlægsprojekter vil ofte samtidig være omfattet af krav om andre typer af tilladelser før påbegyndelsen af projektet, for eksempel en byggetilladelse. En sådan tilladelse vil i så tilfælde ikke kunne udnyttes før der er gennemført den fornødne screening eller VVM24. For at opnå en rigtig, hurtig og smidig sagsbehandling er det derfor nødvendigt at identificere sagerne tidligt med henblik på at koordinere processerne og genbruge oplysninger, hvor det er praktisk muligt.

En VVM-tilladelse bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter at den er meddelt, planlovens § 56, stk. 1. En hidtidig ret til at udnytte en ejendom, som nu ville kræve tilladelse efter planloven, bortfalder, når retten ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år. Det gælder blandt andet retten til at udnytte en ejendom på en måde, som nu er omfattet af VVM-reglerne. Sagen skal i så fald behandles som et nyt anlæg, hvilket betyder at anlægsprojektet skal anmeldes efter § 2, og at der, hvis anlægsprojektet er VVM-pligtigt, også skal meddeles en VVM-tilladelse. Se for eksempel [Naturklagenævnets afgørelse i NKO 356, maj 2005](#).

Fornyelse af en VVM-tilladelse kan baseres på en tidligere udarbejdet VVM-redegørelse for det konkrete anlægsprojekt i det omfang plangrundlaget fortsat er

²⁴ Bygningsreglementet i henhold til byggeloven (lbk nr. 805 af 9. oktober 1995) indeholder tilsvarende bestemmelser om, at kommunalbestyrelsen ikke må meddele byggetilladelse før der er meddelt nødvendig tilladelse efter anden lovgivning til det ansøgte.

gældende og redegørelsen fortsat er dækkende, herunder at offentligheden med jævne mellemrum er blevet gjort opmærksom på kommuneplantillæggets fortsatte eksistens gennem de løbende revisioner af kommuneplanen.

VVM-reglerne giver begrænsede muligheder for at meddele tidsbegrænsede tilladelser uden forudgående VVM til anlægsprojekter, der ellers er omfattet af bilag 1. Der kan kun meddeles midlertidige tilladelser for op til 2 år i alt til anlægsprojekt omfattet af bilag 1 til udvikling eller afprøvning af nye metoder eller produkter. Den midlertidige tilladelse forudsætter, at anlægget screenes. Videreførelse ud over 2 år vil medføre VVM-pligt og krav om en VVM-tilladelse.

En VVM-tilladelse skal offentliggøres med klagevejledning, samtidig med at den meddeles ansøgeren, § 9, stk. 3.

Vilkår

I forbindelse med VVM-tilladelsen skal der stilles de vilkår, som er nødvendige for at fjerne eller reducere de væsentlige virkninger på miljøet, som anlægget giver anledning til, og som er påvist i VVM-redegørelsen.

VVM-tilladelsen skal indeholde de nødvendige vilkår for etableringen og undertiden driften af anlægget. Endvidere bør VVM-tilladelsen indeholde relevante vilkår – i det omfang det er muligt - vedrørende ophør. For eksempel om fjernelse af anlæg, der ikke længere er i brug. Fastsættelse af vilkår må bero på en konkret vurdering i det enkelte tilfælde. I øvrigt gælder de sædvanlige betingelser for vilkårsfastsættelse, herunder at der skal være et rimeligt forhold mellem vilkår og tilladelse - proportionalitet. Ved fastsættelse af vilkår, skal kommunen eller miljøcentret overveje, hvordan der kan føres tilsyn med overholdelsen og muligheden for håndhævelse²⁵.

I VVM-tilladelsen kan der ikke fastsættes vilkår, der forpligter andre anlæg, der ikke er omfattet af VVM-proceduren for det konkrete anlægsprojekt, uanset at disse andre anlæg indgår i vurderingen af den kumulative effekt som en del af det omgivende miljø. For eksempel kan der i en VVM-tilladelse til et bestemt anlægsprojekt ikke stilles vilkår om, at andre anlæg etableres, ændres eller fjernes som forudsæt-

²⁵ [Veiledning nr. 9392 af 1. maj 2007](#) om håndhævelse af naturbeskyttelsesloven, planloven og byggeloven

Vejledningen er udarbejdet af Erhvervs- og Byggestyrelsen og Skov- og Naturstyrelsen

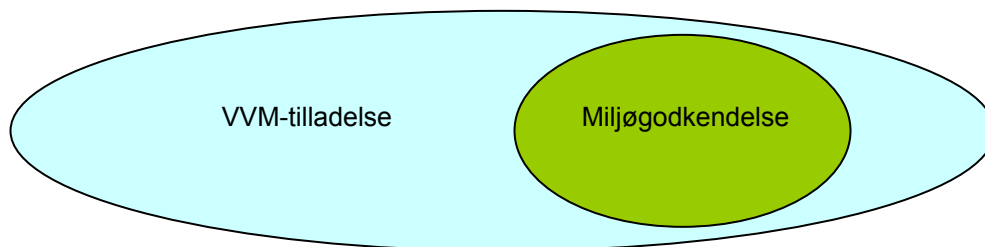
ning for anlægget. I det omfang det er nødvendigt for at virkeliggøre det ønskede anlægsprojekt, må dette effektivt sikres på anden vis inden tilladelsen meddeles.

Da tilladelsen efter § 9 er hjemlet i planloven, vil den især være egnet til at håndhæve vilkår om placering, udformning og indretning, hvorimod egentlige driftsvilkår bedst kan håndhæves i en eventuel miljøgodkendelse. Efter miljøbeskyttelseslovens § 34 skal der i miljøgodkendelsen fastsættes vilkår for listevirksomhedens etablering og drift, herunder den kontrol som den for virksomheden ansvarlige selv skal foretage. For anlægsprojekt for deponering af affald skal der tillige fastsættes vilkår om nedlukning og efterbehandling.

Kommunen eller miljøcentret skal undlade at give tilladelse til etablering, ændring eller udvidelse af et anlæg, hvis den vurderer, at anlægget vil kunne medføre væsentlige konsekvenser, der ikke er forenelige med de planlægningsmæssige og miljømæssige hensyn. Dette gælder også, hvis kommunen eller miljøcentret ikke kan stille vilkår, som er nødvendige for at opnå en miljømæssig forsvarlig drift - eller ikke finder at kunne håndhæve vilkårene.

Andre tilladelser

Krav om tilladelse eller godkendelse efter anden lovgivning til et anlægsprojekt omfattet af VVM-bekendtgørelsen kan som nævnt medføre, at der skal gennemføres en screening eller en VVM-procedure forud for meddelelse af denne tilladelse. Det gælder eksempelvis for anlægsprojekter, der skal have en miljøgodkendelse efter miljøbeskyttelsesloven, når anlægget samtidig er omfattet af bekendtgørelsens bilag 1 eller bilag 2.

Figuren viser miljøgodkendelsen som en del af VVM-tilladelsen

Gennemførelse af en VVM-procedure forud for en ny miljøgodkendelse vil være nødvendig, hvis der ikke tidligere har været gennemført en VVM-procedure, der fortsat er dækkende for det pågældende anlægsprojekt, hvortil der skal gives ny tilladelse eller (miljø-) godkendelse, og kun når der er mulighed for at fastsætte nye krav og vilkår i den pågældende tilladelse eller godkendelse.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at en ikke-tidsbegrænset godkendelse, fx en miljøgodkendelse, der er meddelt inden anlægget blev omfattet af VVM-bestemmelserne, fortsat kan være gyldig, uden at der på noget tidspunkt er gennemført en VVM. Godkendelsen vil i så fald omfatte de aktiviteter, der oprindeligt var omfattet.

Senere ændring eller udvidelse af anlægget omfattet af bilag 1 eller bilag 2 vil medføre, at VVM-bestemmelserne kommer i anvendelse for selve ændringen eller udvidelsen.

For så vidt angår andre nødvendige godkendelser og tilladelser, som fx en råstoffilladelse, er der ikke krav om at disse offentliggøres som forslag samtidig med kommuneplantillægget, men reglerne er ikke til hinder for en sådan offentliggørelse af godkendelses- og tilladelsesforslag.

En tilladelse eller godkendelse efter anden lovgivning kan offentliggøres samtidig med offentliggørelse af en screeningsafgørelse om ikke-VVM-pligt.

Råstoffilladelse

Råstoffer til bygge- og anlægsformål m.v., som fx sand, grus, sten, ler, kalk og tørv, er omfattet af [råstofloven](#) og af VVM-bekendtgørelsens bilag 1, punkt 19 og 20, samt bilag 2 punkt 2 a. En tilladelse efter § 7 i råstofloven erstatter VVM-tilladelsen fuldt ud. Råstoffilladelsen for en VVM-pligtig råstofindvinding må dog tidligst gives, når der er gennemført en VVM og vedtaget kommuneplanretningslinjer for anlægget.

Vandforsyningslovens § 18

Vandforsyningstilladelser er omfattet af vandforsyningsloven og af VVM-bekendtgørelsens bilag 1, punkt 11, bilag 2, punkt 2 c eller bilag 2, punkt 11 j og l. VVM-tilladelsen erstattes af en tilladelse efter vandforsyningslovens § 18 for så vidt angår de forhold, som denne tilladelse regulerer. Tilladelsen må dog tidligst gives, når der er gennemført en VVM og endeligt vedtaget kommuneplanretningslinjer for

anlægget. Forhold, som ikke kan reguleres af tilladelsen efter vandforsyningslovens § 18, reguleres af VVM-tilladelsen.

Miljøgodkendelse

Anlæg omfattet af miljøbeskyttelseslovens kapitel 5 må ikke anlægges eller påbegyndes, før der er meddelt godkendelse heraf. Listevirksomhed må heller ikke udvides eller ændres bygningsmæssigt eller driftsmæssigt, herunder med hensyn til affaldsfrembringelsen på en måde, som indebærer forøget forurening, før udvidelsen eller ændringen er godkendt.

Disse listevirksomheder er næsten altid omfattet af VVM-reglerne. Anlægsprojekter, der er omfattet af VVM-bekendtgørelsens bilag 1 eller 2, må under ingen omstændigheder påbegyndes, før kommunen eller miljøcentret skriftligt enten har meddelt, at anlægget ikke antages at kunne påvirke miljøet væsentligt (screeningsafgørelse), eller efter en afsluttet VVM-procedure har meddelt VVM-tilladelse til at påbegynde anlægget, § 2, stk. 3. Det gælder uanset, at kommunen eller miljøcentret efter miljøbeskyttelsesloven ville kunne tillade, at bygge- og anlægsarbejder påbegyndes, før det er godkendt, hvis det anlægges i overensstemmelse med en lokalplan eller byplanvedtægt.

VVM-myndigheden skal være opmærksom på, at andre forhold, end de der reguleres af miljøbeskyttelsesloven, også har betydning for miljøet efter det brede miljøbegreb, og at disse forhold kan udløse krav om VVM-screening eller VVM-pligt, selvom ændringen ikke udløser godkendelsespligt efter miljøbeskyttelsesloven. Det vil særligt være en ændret placering eller udformning af anlægget.

Udkast til miljøgodkendelse skal efter miljøbeskyttelseslovens bestemmelser (godkendelsesbekendtgørelsens § 11) fremlægges samtidig med offentliggørelse af forslaget til kommuneplantillæg. Dette krav om samtidighed skal sikre en hensigtsmæssig sagsbehandling for såvel kommunen eller miljøcentret som bygherren, idet det herved sikres at VVM-redegørelsen omfatter hele det anmeldte anlægsprojekt, men erstattes af udkast til miljøgodkendelse for så vidt angår de forhold, som miljøgodkendelsen kan regulere. Herved sikres, at offentligheden får information om karakteren af den afgørelse, kommunen eller miljøcentret forventer at træffe. Forhold, der ikke kan reguleres af miljøgodkendelsen, skal reguleres af VVM-tilladelsen.

En miljøgodkendelse efter § 33 erstatter fuldt ud VVM-tilladelsen, hvis anlægget ligger inden for et område, der på forhånd er lokalplanlagt, i det omfang anlægget kan etableres indenfor rammerne af den gældende lokalplan. Det hænger sammen med, at der i forbindelse med lokalplanprocessen er foretaget en vurdering af, hvilke anlægstyper lokalplanen sætter rammer for, og at offentligheden har været inddraget i processen. Miljøgodkendelsen må dog tidligst gives, når der på grundlag af en VVM foreligger endeligt vedtagne kommuneplanretningslinjer for det pågældende anlægsprojekt, eller når miljøcentret har udstedt kommuneplanretningslinjer for anlægget.

Som hovedregel udløser et påbud efter § 41 eller § 41a i miljøbeskyttelsesloven ikke krav om VVM-vurdering eller screening. Tilsvarende udløser en revurdering efter § 41a eller § 41b i miljøbeskyttelsesloven ikke i sig selv krav om VVM-vurdering eller screening. En afgørelse om, at der ikke er grundlag for at stille nye krav til virksomheden, betragtes ikke som en godkendelse omfattet af VVM-reglerne.

En ændring af anlægget, der affødes af påbud eller revurdering, kan dog på grundlag af selve ændringen være omfattet af VVM-reglerne.

Risikobekendtgørelsen

Ændringer i [risikobekendtgørelsens](#)²⁶ stofklassifikationer kan betyde, at et anlægsprojekt – eller dele heraf - bliver omfattet af risikobekendtgørelsen eller skifter fra risikobekendtgørelsens kolonne 2 til kolonne 3. Det medfører, at der skal udarbejdes et nyt risikodokument, som indgår i grundlaget for en ny miljøgodkendelse af anlægget. Meddelelse af påbud efter miljøbeskyttelsesloven fører ikke i sig selv til, at sagen bliver omfattet af VVM-reglerne.

Anlæg omfattet af risikobekendtgørelsens kolonne 3 er omfattet af VVM-bekendtgørelsens bilag 1, og anlæg af risikobekendtgørelsens kolonne 2 er omfattet af VVM-bekendtgørelsens bilag 2. Hvis der derfor skal meddeles en ny miljøgodkendelse på baggrund af risikovurderingen, vil godkendelsen være omfattet af VVM-bekendtgørelsens krav om VVM-vurdering og/eller screening, idet godkendelsen er en forudsætning for forsat drift og giver mulighed for at fastsætte nye vilkår for driften, herunder til anlæggets produktion og indretning²⁷.

²⁶ Bekendtgørelse nr. 1666 af 14/12/2006 (Risikobekendtgørelsen)

²⁷ NKN-33-01693 om VVM-pligt for APM Terminals Aahus

En af fordelene ved udarbejdelse af en VVM-vurdering for et risikoanlæg er, at det i kommuneplantillægget vil være muligt at sætte retningslinjer for den fremtidige arealanvendelse af de omkringliggende arealer – såkaldte sikkerhedszoner. Det er byherrens ansvar at sikre, at sikkerhedszonerne kan udlægges uden at forhindre hidtidig lovlig brug af disse arealer. Det kan undertiden forudsætte, at byherren opkøber de nødvendige arealer.

9 Klageregler

Klagebestemmelser, planlovens kapitel 14.

Der kan klages over retlige spørgsmål i forbindelse med kommunens eller miljøcentrets øvrige afgørelser af VVM-sagerne, planlovens § 58, stk. 1, nr. 4 og 5. Det vil sige spørgsmål om overholdelse af planlovens og VVM-bekendtgørelsens bestemmelser i forbindelse med VVM-sagens behandling.

Eksempler på retlige spørgsmål:

- afgørelsen af om et anlæg er screeningspligtigt (bilag 2, punkt 14),
- om et anlæg er VVM-pligtigt (screeningen)
- grundlaget for screeningsafgørelsen samt
- afgørelser der træffes under tilvejebringelsen af kommuneplanretningslinjer for anlægget herunder procedureregler
- indholds krav til VVM-redegørelsen.

VVM-tilladelser vil kunne påklages til fuld prøvelse. Det vil sige, at der kan klages over VVM-tilladelsen med tilhørende vilkår, planlovens § 58, stk. 1, nr. 3. Klagen er således ikke begrænset til retlige spørgsmål, men kan også omfatte kommunalbestyrelsens eller miljøcentrets skøn af om der bør meddeles VVM-tilladelse og VVM-tilladelsens vilkår.

Klage skal for at blive behandlet af Naturklagenævnet være indgivet skriftligt inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Det betyder, at den skal være indgået i klagenævnet inden for 4 uger inden kontortids ophør. Elektronisk fremsendelse herunder telefax anses for at opfylde kravet om skriftlighed efter planlovens § 60, stk. 1.²⁸

Klagefristen regnes fra den offentlige bekendtgørelse af afgørelsen. I tilfælde, hvor en afgørelse træffes indirekte og således ikke meddeles eller offentliggøres, regnes fristen fra det tidspunkt, hvor klageren har fået kendskab til afgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag, planlovens § 60.

Klagen skal indgives til Naturklagenævnet, § 58, stk. 2, 2. pkt. Rettidig klage efter § 58, stk. 1, nr. 3, 4 og 5 (VVM) har ikke opsættende virkning, men Naturklagenævnet kan bestemme, at en meddelt tilladelse eller godkendelse ikke må udnyttes, samt at et iværksat bygge- og anlægsarbejde skal standses, § 60, stk. 3.

²⁸ NKO 352, april 2005.

Klageberettiget er i henhold til planlovens § 59 miljøministeren og enhver med en retlig interesse i sagens udfald samt en nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker. Klageberettiget er endvidere landsdækkende foreninger og organisationer, der som hovedformål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen. Foreningen eller organisationen skal kunne dokumentere dens formål ved vedtægter eller love, og repræsentere mindst 100 medlemmer.

Det er Naturklagenævnet, der afgør spørgsmålet om klageberettigelse og klagefristens overholdelse. Naturklagenævnets afgørelser kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

Der skal gives klagevejledning i afgørelser efter planloven, herunder afgørelser vedrørende VVM. For eksempel screeningsafgørelsen, offentliggørelse af endeligt vedtagne kommuneplantillæg og VVM-tilladelsen. Klagevejledningen skal indeholde oplysninger om, hvem der kan klage, om der er opsættende virkning, at klagen skal indgives skriftligt, klageinstans, gebyr, hvem klagen skal sendes til og om klagefristens længde.

I sager, hvor der kun kan klages over retlige spørgsmål, § 58, stk. 1, nr. 4 og 5, skal dette også oplyses i klagevejledningen. Klagevejledningen skal endvidere oplyse om søgsmålsfristen i planlovens § 62, stk. 1, forvaltningslovens § 26.

Eksempel på klagevejledning:

"De kan klage over denne afgørelse efter reglerne i planlovens § 58, stk. 3.

Klage skal være skriftlig og sendes til Naturklagenævnet, Frederiksborggade 15, 1360 København K, eller e-mail: nkn@nkn.dk. Klagen skal være modtaget af Naturklagenævnet inden 4 uger, efter at De har modtaget afgørelsen.

Klagen har ikke opsættende virkning, men Naturklagenævnet kan bestemme, at en meddelt tilladelse ikke må udnyttes samt at et iværksat bygge- og anlægsarbejde skal standses.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af Deres klage, at De indbetaler et gebyr på 500 kr. Nævnet vil efter modtagelsen af Deres klage sende Dem en opkrævning på gebyret. Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke inden for den fastsatte frist på

14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Naturklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis De får helt eller delvis medhold i Deres klage.

Hvis De vil indbringe afgørelsen for domstolene, skal dette ske inden 6 måneder, efter at de har modtaget afgørelsen”.

Fra Naturklagenævnets praksis kan nævnes:

NKO 73, juni 1999: "Korrekt klagevejledning er en betingelse for, at klagefristen efter planlovens § 60 begynder at løbe”.

NKO 352, april 2005: "Naturklagenævnet (har) i hidtidig praksis ... antaget, at klagefristen i relation til en klageberettiget, der har krav på at modtage særskilt underretning om afgørelsen, ikke begynder at løbe, før den pågældende har modtaget underretningen eller på anden vis fået kendskab til afgørelsen. Det gælder, selv om en underretning sker senere end den offentlige bekendtgørelse”.

NKO 211, juli 2000: ”..en bygherre har en beskyttelsesværdig retlig interesse i en beslutning om, at anlægget udløser VVM-pligt. Bygherren vil derfor kunne klage over en sådan afgørelse. Tredjemand har derimod som udgangspunkt ikke en beskyttelsesværdig interesse i at kunne forhindre udarbejdelse af et VVM-tillæg.”

10 Lovliggørelse og straf

Manglende anmeldelse og påbegyndelse, før der er truffet afgørelse, § 13. Ulovlige forhold og påbud, planlovens kapitel 15.

Det er strafbart at undlade at indgive skriftlig anmeldelse til kommunen eller at påbegynde et anmeldt anlægsprojekt, før kommunen eller miljøcentret har truffet afgørelse i henhold til § 2, stk. 3, og i tilfælde af VVM-pligt, at der er opnået en VVM-tilladelse, jf. § 9.

I planlovens kapitel 15 findes bestemmelser om lovliggørelse og straf, der også gælder for ejendomme, hvor der er opført et anlæg omfattet af VVM-bestemmelserne. Det påhviler den til enhver tid værende ejer af en ejendom at berigtige et ulovligt forhold. Kommunen eller miljøcentret kan endvidere lade påbud om berigtigelse af et ulovligt forhold tinglyse på ejendommen, planlovens § 63.

Læs også om håndhævelse i [Vejledning om håndhævelse af naturbeskyttelsesloven, planloven og byggeloven, maj 2007](#)²⁹.

²⁹ Vejledning nr. 9392 af 1. maj 2007 om håndhævelse af naturbeskyttelsesloven, planloven og byggeloven. Vejledningen er udarbejdet af Erhvervs- og Byggestyrelsen og Skov- og Naturstyrelsen.

11 Forhold til vurdering efter anden lovgivning

Forholdet til miljøvurdering af planer og programmer og til konsekvensvurderingen efter habitatbekendtgørelsen. Koordinering af vurderingerne.

Miljøvurdering af planer og programmer

En anmeldelse af et konkret anlægsprojekt kan betyde, at der samtidig med VVM-processen skal gennemføres en miljøvurdering af den nødvendige planændring efter [lov om miljøvurdering af planer og programmer](#). Det er tilfældet, når det kommuneplantillæg, som skal vedtages som forudsætning for at kunne meddele en VVM-tilladelse, bryder med kommuneplanens rammer.

Miljøvurderingsprocessen for planer og programmer ligner på mange måder VVM-processen, og miljøbegrebet er stort set det samme. Forskellene ligger blandt andet i, at miljøvurdering af planer og programmer foretages normalt på et tidligere tidspunkt og på et mere overordnet niveau end for et konkret anlægsprojekt. Det er obligatorisk at gennemføre en indledende høring af berørte myndigheder om indholdet i miljøvurderingen. Der skal endvidere udarbejdes et overvågningsprogram for planen eller programmet, samt afslutningsvis en sammenfattende redegørelse. Miljøvurderingen af planer og programmer påhviler den planlæggende myndighed fuldt ud, mens VVM-vurderingen stiller krav til bygherren om levering af oplysninger og undersøgelser.

Det vil derfor være hensigtsmæssigt at tilrettelægge processerne for de to vurderinger parallelt og så vidt muligt genanvende de oplysninger, der tilvejebringes. De obligatoriske høringer bør koordineres, således at offentligheden og andre myndigheder har mulighed for at forholde sig til de to vurderinger samtidig.

Der henvises i øvrigt til [Vejledning om miljøvurdering af planer og programmer](#) og den tilhørende [eksempelsamling](#), som findes på [By- og Landskabsstyrelsens hjemmeside under miljøkonsekvensvurderinger](#).

Habitatvurdering og strengt beskyttede arter

VVM-bekendtgørelsens anmeldelsespligt gælder parallelt med anmeldelsesordningerne på naturbeskyttelsesområdet efter habitatbekendtgørelsen. Det vil for eksempel ofte være aktuelt for anlægsprojekter inden for skovbrug og akvakultur, vandforsyningsboringer eller anlægsprojekter til opstuvning af vand, samt ikke mindst strækningsanlæg. Andre anlægstyper i VVM-bekendtgørelsen vil naturligvis også kunne være omfattet.

Myndighederne må ifølge habitatbekendtgørelsen ikke gennemføre planer, projekter eller lignende, der kan skade de arter og naturtyper, som Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte. Derfor er myndighederne forpligtet til at vurdere konsekvenserne af projekter, der kan påvirke et Natura 2000-område. [Se også lov om naturbeskyttelse og By- og Landskabsstyrelsens hjemmeside om Natura 2000](#), hvor der blandt andet findes link til bekendtgørelsen, [anmeldeordning for Natura 2000](#), gældende vejledninger og [udkast til ny habitatvejledning](#).

Hvis det allerede af konsekvensvurderingen i medfør af habitatreglerne fremgår, at et anlægsprojekt vil kunne skade et Natura 2000-område, eller der er tvivl herom, vil der ikke kunne tilvejebringes et kommuneplantillæg og meddeles VVM-tilladelse til anlægget med mindre der kan stilles vilkår, der effektivt afværger påvirkningen.

Anlægsprojekter, der kan påvirke et Natura 2000-område således, at det forudsætter udarbejdelse af en konsekvensvurdering i henhold til fugle- og habitatdirektivet, må antages at påvirke miljøet væsentligt, og de vil derfor altid være VVM-pligtige. Selv mindre påvirkninger kan - efter en konkret vurdering - udløse krav om udarbejdelse af VVM-redegørelse om blandt andet projektets konsekvenser for det internationale beskyttelsesområde³⁰.

Habitatbekendtgørelsen indeholder også regler om streng beskyttelse af særlige arter både i og udenfor Natura 2000-områder, det vil sige de såkaldte bilag IV-arter (flere padder, markfirben, odder, hasselmus, flagermus m.fl.). Et anlægsprojekt må ikke medføre, at disse arters yngle- eller rasteområder bliver beskadiget. Habitatbekendtgørelsen pålægger myndighederne at sikre sig, at der ikke gives tilladelser eller vedtages planer, der kan beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområderne.

For projekter, hvor der kræves både en vurdering efter VVM-bekendtgørelsen og en foreløbig vurdering og om nødvendigt en konsekvensvurdering efter Habitatbekendtgørelsen, vil VVM-vurderingen i praksis være tilstrækkelig til at opfylde kravet om konsekvensvurdering, når der er foretaget en konkret vurdering i forhold til Natura 2000-områdets bevaringsmålsætning. De to miljøvurderinger kan altså integreres i VVM-redegørelsen. Vurderingen af projektets virkninger på området skal fremgå af redegørelsen. Det er i den forbindelse habitatreglernes vurdering om væsentlighed, der skal lægges til grund, ved afgørelsen af om der skal gives tilladelse. I den tilladelse, der skal gives efter VVM-reglerne, fastsættes de nødvendige

vilkår til sikring af, at projektet ikke kan skade Natura 2000-området eller beskyttede arter.

Der er ikke hjemmel i VVM-bekendtgørelsen til at meddele afslag alene på baggrund af en screening, da en screening kun kan føre til en afgørelse om, at anlægget enten må antages at kunne påvirke eller ikke at kunne påvirke miljøet væsentligt, og om der på den baggrund skal gennemføres en VVM-vurdering. Det hænger sammen med, at en screening efter VVM-bekendtgørelsen ikke har karakter af en tilbundsående undersøgelse, og en VVM-vurdering kan derfor være nødvendig for at få undersøgt nærmere, om der er mulighed for, at anlægget kan realiseres uden at skade yngle- eller rasteområdet for den eller de strengt beskyttede arter, for eksempel ved etablering af egnede afværgeforanstaltninger og fastsættelse af vilkår til driften.

Kommunen eller miljøcentret behøver ikke vedtage og offentliggøre et tilvejebragt udkast til forslag til kommuneplantillæg med tilhørende VVM-redegørelse, hvis det er åbenbart, at endelig vedtagelse vil være i strid med habitatreglerne, og en tilladelse således ikke vil kunne meddeles.

Myndighederne må efter habitatbekendtgørelsen ikke vedtage en plan eller godkende et anlægsprojekt endeligt, hvis planen eller projektet skader et Natura 2000-område eller beskyttede arter efter Habitatdirektivets bilag IV.

12 Anlægstyperne

Gennemgang af anlægstyperne på VVM-bekendtgørelsens bilag 1 og 2.

Anlægstyperne i bilag 1 og 2 er beskrevet med tærskelværdier og/eller definitioner. VVM-reglerne gælder kun for disse anlægstyper, men ved afgørelsen af om et anlæg findes på et af bilagene, må der ifølge retspraksis ikke anlægges en snæver fortolkning.

Anlægstyper på bilag 1 er obligatorisk VVM-pligtige. Anlæg på bilag 1, der ikke opfylder tærskelværdien eller definitionen, vil normalt være omfattet af bilag 2, som er bredere defineret. Forskellen mellem de to bilag er, at anlæg på bilag 2 skal screenes med henblik på at afgøre, om der må antages at kunne være en væsentlig miljøpåvirkning. Anlæg på bilag 1 er obligatorisk VVM-pligtige, og screening er derfor ikke relevant.

Mange anlægstyper på VVM-bekendtgørelsens bilag 1 og 2 er samtidig omfattet af anden lovgivning. Det gælder miljøbeskyttelsesloven, vandløbsloven, vandforsyningsloven og skovloven – blot for at nævne nogle eksempler. Det kan bidrage til fortolkningen af, hvad der skal forstås ved en af anlægstyperne i VVM-bekendtgørelsen. VVM-reglerne har imidlertid et bredere formål end de fleste andre love. Det betyder, at afgrænsningen af om et anlæg er omfattet af bilag 1 eller bilag 2 ikke nødvendigvis er i overensstemmelse med definitionen i anden lovgivning.

Anlægstyperne har blandt andet betydning i forhold til miljøgodkendelser efter miljøbeskyttelseslovens § 33, hvor anlæg der er mærket med "s" i godkendelsesbekendtgørelsen, skal behandles i de statslige miljøcentre i Roskilde, Odense eller Århus. VVM-kompetencen følger godkendelseskompetencen.

Det er nødvendigt at vurdere den konkrete anmeldelse efter både miljøbeskyttelseslovens og VVM-bekendtgørelsens bestemmelser for at kunne afgøre, om sagen skal behandles i kommunen eller i det statslige miljøcenter. Hvis der kan være tvivl om dette, må kommunen i første omgang tage kontakt med det relevante miljøcenter. Miljøklagenævnet har kompetence til at træffe administrativ afgørelse om, hvor miljøgodkendelsen skal behandles.

Herunder vil nogle af anlægstyperne i VVM-bekendtgørelsen blive gennemgået, idet der indsættes relevante fortolkningsbidrag. For nogle af anlægstyperne findes fortolkningsbidrag i anden relevant lovgivning, direktiver og konventioner, og i retspraksis fra danske domstole, Naturklagenævnet og EF-domstolen. Desuden an

vendes EU-kommissionens fortolkning af definitioner på visse anlægstyper på direktivets bilag I og II: "[Interpretation of definitions of certain project categories of annex I and II of the EIA Directive \(2008-022\)](#)". Disse fortolkningsbidrag indgår i beskrivelsen af de enkelte anlægstyper i dette kapitel. Der findes endvidere henvisninger og link til andre relevante love, bekendtgørelser og vejledninger, som dog ikke altid kan anvendes direkte i fortolkningen af, om et givet anlæg er omfattet.

Anlæg på bekendtgørelsens bilag 1 med kommentarer

Bilag 1 omfatter de anlægstyper, der er altid skal VVM-vurderes og have en VVM-tilladelse, før anlægsprojektet må igangsættes. Det gælder også for alle ændringer og udvidelser, der overskrider en eventuel fastsat tærskelværdi samt for visse andre ændringer og udvidelser af anlæg på bilag 1. Læs mere i kapitel 3 om ændringer og udvidelser, herunder for de anlægstyper, hvor der ikke er fastsat en tærskelværdi.

En begrænset undtagelse gælder for anlæg, som udelukkende eller hovedsagelig tjener til udvikling og afprøvning af nye metoder eller produkter, når anlægget ikke skal anvendes i mere end 2 år. Disse anlægstyper, kan indledningsvis screenes på samme måde som et anlæg i bilag 2. Hvis screeningen viser, at anlægget må antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet, skal der gennemføres en VVM-vurdering, jf. § 3, stk. 3. Hvis et sådant anlæg skal anvendes i mere end 2 år, skal der gennemføres en VVM-vurdering, på samme måde som for øvrige anlæg på bilag 1.

1. Råolieraffinaderier (undtagen virksomheder, der udelukkende fremstiller smøremidler på grundlag af råolie) samt anlæg til forgasning og fortætning af mindst 500 tons kul eller bituminøs skifer om dagen.

2 a) Konventionelle kraftværker og andre fyringsanlæg med en termisk ydelse på mindst 120 MW

Fyringsanlæg defineres i direktiv 2001/80/EF (Large Combustion Plants Directive) som ethvert teknisk anlæg, i hvilket brændstoffer bliver oxideret med henblik på at udnytte den derved producerede varme.

Bemærk, at undtagelserne nævnt i artikel 2, stk. 7, i direktiv 2001/80/EF for visse typer kraftværker ikke gælder for så vidt angår VVM-direktivet. Det betyder, at an-

lægstyperne er omfattet af bilag 1 i VVM-bekendtgørelsen med obligatorisk VVM, selv om de er undtaget i direktivet om store fyringsanlæg.

Artikel 2, 7 "fyringsanlæg": teknisk indretning, hvori brændsel oxyderes med henblik på anvendelse af den således frembragte varme.

Dette direktiv omfatter kun fyringsanlæg, der er bestemt til energiproduktion med undtagelse af sådanne, der direkte anvender forbrændingsprodukter i fabrikationsprocessen. Dette direktiv finder især ikke anvendelse på følgende fyringsanlæg (**men er altså ikke undtaget fra VVM-pligten - se bemærkningen ovenfor, red.:**):

- a) anlæg, hvor forbrændingsprodukterne anvendes til direkte opvarmning, tørring eller enhver anden behandling af genstande eller materialer, som f.eks. opvarmningsovne eller varmebehandlingsovne
- b) efterforbrændingsanlæg, dvs. teknisk udstyr, som er bestemt til at rense røggassen ved forbrænding, og som ikke drives som uafhængigt fyringsanlæg
- c) anlæg til regenerering af katalysatorer til katalytisk krakning
- d) anlæg til omdannelse af hydrogensulfid til svovl
- e) reaktorer, der bruges i den kemiske industri
- f) koksovnblokke
- g) cowpers
- h) tekniske anordninger, der anvendes til fremdrift af køretøjer, skibe eller fly
- i) gasturbiner, der anvendes på offshoreplatforme
- j) gasturbiner, for hvilke der er meddelt godkendelse inden den 27. november 2002, eller for hvilke der efter den kompetente myndigheds opfattelse er indgivet fuldstændig anmodning om godkendelse inden den 27. november 2002, hvis anlægget sættes i drift senest den 27. november 2003, jf. dog artikel 7, stk. 1, og bilag VIII, del A og B.

Anlæg, der drives af diesel-, benzin- og gasmotorer, er ikke omfattet af dette direktiv.

Installeres to eller flere særskilte nye anlæg således, at røggassen herfra, de tekniske og økonomiske forhold taget i betragtning, efter de kompetente myndigheders vurdering vil kunne udledes gennem en fælles skorsten, betragtes en sådan kombination af anlæg som en enhed".

2 b) Kerne kraftværker og andre kernereaktorer, herunder demontering og nedlukning af sådanne kernekraftværker eller reaktorer (bortset fra forsøgsanlæg til fremstilling og forarbejdning af spaltelige og fertile stoffer, hvis maksimumskapacitet ikke overstiger 1 kW vedvarende termisk ydelse)

3 a) Anlæg til oparbejdning af nukleart brændsel

3 b) Anlæg, der er bestemt:

- til fremstilling eller berigelse af nukleart brændsel
- til oparbejdning af bestrålet nukleart brændsel eller højradoaktivt affald.
- til endelig bortskaffelse af bestrålet nukleart brændsel.
- udelukkende til endelig bortskaffelse af radioaktivt affald.
- udelukkende til deponering (planlagt til at vare mere end 10 år) af bestrålet nukleart brændsel eller radioaktivt affald på et andet sted end produktionsstedet

4.

- Jern- og stålværker til fremstilling af råjern og råstål
- Anlæg til udvinding af non-ferro råmetaller af malme, koncentrat eller sekundære råstoffer ved hjælp af metalprocesser, kemiske eller elektrolytiske processer

5. Anlæg til udvinding af asbest såvel som til behandling og forarbejdning af asbest og af produkter, der indeholder asbest: for så vidt angår produkter i asbestcement med en årlig produktion på over 20.000 tons færdige produkter; for så vidt angår friktionspakninger, med en årlig produktion på 50 tons færdige produkter, samt for så vidt angår forbrug heraf på over 200 tons

6. Integrerede kemiske anlæg, dvs. anlæg til fremstilling i industriel målestok af stoffer ved kemisk omdannelse, som ligger side om side og funktionelt hører sammen, og som er

6 a) til fremstilling af organiske grundkemikalier

6 b) til fremstilling af uorganiske grundkemikalier

6 c) til fremstilling af fosfat-, kvælstof- eller kaliumholdig kunstgødning (også blandingsgødning)

6 d) til fremstilling af basisplantebeskyttelsesmidler og biocider

6 e) til fremstilling af farmaceutiske basisprodukter ved hjælp af kemisk eller biologisk proces

6 f) til fremstilling af sprængstoffer

Se også bilag 1, punkt 25, risikoanlæg § 5 (kolonne 3).

Kemiske anlæg reguleres af både, VVM-, IPPC- og Seveso-direktiverne, men det er vigtigt at gøre sig klart, at der ikke på alle områder er overensstemmelse mellem klassifikationssystemerne, formål og tærskelværdierne i de tre direktiver. IPPC-direktivet er fokuseret på forureningsbegrænsning og bæredygtig udnyttelse af ressourcerne. I Seveso-direktivet er der fokus på kontrol med farlige stoffer inden for det pågældende anlæg. Efter VVM-direktivet skal der foretages en bred vurdering af anlægget eller processen, hvori der blandt andet indgår hensyn til forureningsbegrænsning og bæredygtig udnyttelse af ressourcerne som i IPPC-direktivet, og til potentielle negative effekter fra uheld med farlige stoffer som i Seveso-direktivet, men også andre miljøfaktorer som flora, fauna, landskab m.m.

De 6 underkategorier svarer til de samme kategorier i IPPC-direktivets bilag I, 4. IPPC-direktivets bilag I over basis kemikalier er ikke udtømmende for så vidt angår formålet med VVM-direktivet.

Begrebet "integrerede kemiske anlæg" er alene forklaret med eftersætningen "dvs. anlæg til fremstilling i industriel målestok af stoffer ved kemisk omdannelse som ligger side om side og funktionelt hører sammen".

EF-domstolen har i dom af 2. maj 1996 mod Belgien (C-133/94) nærmere beskrevet begrebet på følgende måde: "Det afgørende element i begrebet "integrerede kemiske anlæg" er endvidere netop, at de er integrerede, idet andre kemiske anlæg henhører under bilag II, punkt 6, idet spørgsmålet, om et kemisk anlæg er integreret, ikke afhænger af anlæggets forarbejdningskapacitet eller af, hvilken type kemiske stoffer der forarbejdes, men af om det omfatter produktionsenheder, der hører sammen, og som funktionelt udgør én enkelt produktionsenhed."

Kommissionen har endvidere gjort opmærksom på, at en indsnævrende fortolkning af begrebet ville være i strid med direktivet.

Dette betyder at større eller mindre procesanlæg, hvor enhederne til fremstilling af et bestemt produkt er forbundne, kan betegnes som et "integreret kemisk anlæg" i henhold til VVM-direktivet og dermed VVM-bekendtgørelsen. Et sådant anlæg kan bestå af forskellige enheder, som er forbundne enten fysisk ved fx transportsystemer eller rørledninger, eller funktionelt gennem en processtreng, når blot disse enheder hver især udgør et led i det fælles formål, nemlig at producere råprodukter eller mellemprodukter til andre enheder. Enhederne bidrager således samlet set til at producere et eller flere færdige produkter.

Dette gælder uanset om enhederne ligger i samme eller forskellige bygninger.

Begrebet "industrielt målestok" er ikke en mængdemæssig angivelse, idet mængden kan variere fra helt små mængder til mange tons, og i begge tilfælde være af industrielt målestok, afhængigt af det konkrete produkt. Begrebet antyder endvidere, at der ikke er tale om udviklingsarbejder og forsøgsproduktioner. Disse vil være omfattet af undtagelsesbestemmelsen i VVM-bekendtgørelsens § 3, stk. 3, som giver mulighed for at udviklingsarbejder og forsøgsproduktioner, der ikke skal anvendes i mere end to år, kan screenes med henblik på at vurdere, om anlægget må forventes at kunne påvirke miljøet væsentligt.

Kommissionen har i udkast til fortolkningsbidrag til VVM-direktivets bilag I og II defineret begrebet "grundkemikalier". Begrebet skal for det første fortolkes bredt. Det omfatter ikke kun kemikalier til videreforarbejdning. Nogle af kemikalierne, der specifikt er nævnt i IPPC-direktivets bilag I (4), fx syntetisk gummi, farve og pigmenter, polymerer og syntetiske fibre, kan indgå en videreforarbejdning, som ikke er kemisk. Produktion af dæk på basis af gummi og andre bestanddele indebærer en form for kemisk proces, uden at der derved bliver produceret et grundkemikalie. På den anden side vil fremstilling af en blanding af kemikalier blive betragtet som produktion af et grundkemikalie. Det gælder eksempelvis biodiesel, der sammensættes af en blanding af estere.

Anlægstyperne i punkt 6, a) – f) genfindes i IPPC-direktivets bilag I (4), og en liste over grundkemikalier – organiske og uorganiske – findes i IPPC-direktivets bilag I a, men dette bilag er ikke udtømmende i forhold til VVM-direktivet. De øvrige begreber i punkt 6 findes tilsvarende i IPPC-direktivet (Rådets direktiv 96/61/EF om integreret

forebyggelse og bekæmpelse af forurening). Dette direktiv er implementeret i dansk lovgivning gennem "i-mærkningen" i godkendelsesbekendtgørelsen. I-mærkningen kan for så vidt angår den kemiske industri omfatte flere anlægstyper end omfattet af den obligatoriske VVM-pligt. Disse øvrige anlæg vil typisk være omfattet bilag 2 med screeningspligt.

7. Jernbaner, lufthavne, motorveje m.v.

7 a) Nyanlæg af jernbaner til fjerntrafik samt lufthavne med start- og landingsbane på mindst 2.100 m.

Begrebet "nyanlæg" af jernbaner til fjerntrafik omfatter også projekter for udvidelse og ændring af allerede etableret jernbane til fjerntrafik uanset om det sker på en kortere strækning og kun mellem to byer, EF-domstolens dom i C-227/01. Det er tilfældet, når det er sandsynligt, at de nye spor vil give anledning til nye væsentlige miljøpåvirkninger.

7 b) Flyvepladser, hvis støjkonsekvensområder medfører væsentlige støjgener i områder, der er bebygget, udlagt til boligformål eller anden støjfølsom anvendelse.

Ved væsentlige støjgener forstås støjbelastninger over de vejledende grænseværdier, Miljøstyrelsens vejledning nr. 5, 1994 om støj fra flyvepladser.

Kriterierne er fastsat således, at væsentlige ændringer i bestående flyvepladser støjforhold samt etablering af nye flyvepladser, hvor de vejledende støjgrænser ikke kan overholdes i relation til boliger og anden støjfølsom anvendelse, omfattes af VVM-pligten.

Kommunen har som udgangspunkt VVM-kompetencen, men for statslige anlæg og anlæg, der forudsætter kommuneplantillæg i mere end to kommuner overgår kompetencen til miljøcentret. Heri indgår bl.a. overvejelser om støjkonsekvensområdets udstrækning.

Lufthavne er defineret i [Chicago-overenskomsten af 1944](#) om oprettelse af Organisationen for international civil Luftfart, som et bestemt område på land eller vand, herunder bygninger, installationer og udstyr, der er beregnet på at blive anvendt enten fuldt ud eller delvis til ankomster, afgang og transport af luftfartøjer.

7 c) Anlæg af motorveje og motortrafikveje

Begrebet "anlæg" omfatter også projekter om udvidelse og ændring, EF-domstolens dom i C-227/01.

Motortrafikveje defineres i ECE-aftalen af 15. november 1975 om internationale hovedtrafikårer som veje forbeholdt motorkøretøjer og som kun er tilgængelige fra tilkørselsveje eller kontrollerede vejkryds og på hvilke der er forbud mod stop og parkering på kørebanerne.

7 d) Anlæg af nye veje med mindst fire kørespor eller udretning og/eller udvidelse af eksisterende vej med højst to kørespor med henblik på anlæg af mindst fire kørespor, hvis en sådan ny vej eller et således udrettet og/eller udvidet vejafsnit har en længde på mindst 2 km

7 e) Overordnede veje med en påtænkt linjeføring gennem naturområder

Ved overordnede veje forstås især hovedlandeveje og kommunale veje som indgår i eller skal indgå i det overordnede vejnet.

Betegnelsen naturområder refererer til de gældende kommune/regionplanretningslinjer og indebærer således ikke en højere præcision end kommuneplanen kan tillægges. Derimod er kriteriet gjort uafhængig af den enkelte kommuneplans arealbetegnelse.

Ved naturområder forstås områder, der er udlagt med henblik på at opnå en væsentlig beskyttelse af skove, flora og fauna, landskaber, kulturværdier samt de økologiske forbindelser og områder af særlig friluftsmæssig interesse.

Veje, der ikke er omfattet af bilag 1, er omfattet af bilag 2.

8 a) Indre vandveje og havne ved indre vandveje, der ikke udgør en del af søterritoriet, og som kan anløbes af fartøjer over 1350 tons

8 b) Større landanlæg til havneformål i forbindelse med havne, der kan besejles og anløbes af skibe på over 1350 tons

Selve havnen er omfattet af Transportministeriets [bekendtgørelse om miljømæssig vurdering af visse anlæg og foranstaltninger på søterritoriet](#). Det er vigtigt at være opmærksom på, hvem der er rette myndighed for henholdsvis havnen og landanlæggene. Se også [Transportministeriets](#) hjemmeside.

Ved større landanlæg til havneformål forstås anlæg, som har en funktion i relation til havnen, og som på grund af størrelse, placering eller funktion må antages at virke dominerende i det pågældende havnemiljø. Som eksempler på sådanne anlæg kan nævnes færgeterminaler med rutetrafik, store monteringsanlæg og lignende.

Selv om myndighedskompetencen er delt mellem havnen og større landanlæg til havneformål skal VVM-redegørelsen i relevant omfang forholde sig til de aktiviteter, der samlet affødes af havnen og havneanlæggene, idet havneanlæggenes indretning og anvendelse må formodes at have en tæt sammenhæng med havnens kapacitet og indretning. Havnens kapacitet og den type skibe, der kan anløbe havnen, vil kunne medføre støj- og trafikbelastning. Havneanlæg vil tilsvarende kunne medføre støj- og trafikbelastning fra transport af varer til og fra havnen.

9. Anlæg til borts kaffelse af farligt affald (dvs. affald, der er omfattet af direktiv 91/689/EØF 4) ved forbrænding, kemisk behandling (som defineret i bilag II A til direktiv 75/442/EØF 5), afsnit D9) eller deponering.

Bemærkninger og retspraksis vedrørende affald er samlet under punkt 10.

10. Anlæg til bortskaffelse af ikke-farligt affald ved forbrænding eller kemisk behandling (som defineret i bilag II A til direktiv 75/442/EØF5), afsnit D9) med en kapacitet på over 100 tons/dag.

Et anlæg omfattet af punkt 9 og 10 kan ikke fritages fra kravet om en vurdering af miljøindvirkningen, uanset om der er tale om et anlæg til nyttiggørelse af affald, jf. direktiv 75/442. Det hænger sammen med, at formålet med VVM-direktivet er at vurdere påvirkningen på miljøet. Selv om nyttiggørelse af affald har til formål at bevare naturressourcerne, kan selve nyttiggørelsen medføre en væsentlig virkning på miljøet målt på andre parametre.

At affaldsbegrebet også omfatter affald til nyttiggørelse indebærer, at etablering af støjvolde ved hjælp af forurenede jord er VVM-pligtig, hvis den forurenede jord er klassificeret som farligt affald efter "farligt affalds direktivet" (91/689/EØF).

På tilsvarende vis er begrebet "kemisk behandling" defineret med henvisning til direktiv 75/442/EØF afsnit D9.

Dette betyder reelt, at begreberne kan være bredere defineret end de tilsvarende begreber i affaldsdirektiverne. Derimod vil de aktiviteter, der omfattes af de omtalte begreber i affaldsdirektiverne, altid være omfattet af VVM-reglerne og som sådan være VVM-pligtige, hvis de er opført på bilag 1 til VVM-bekendtgørelsen. Er de opført på bilag 2, vil der skulle gennemføres en screening for at afgøre om anlægget er VVM-pligtigt.

Fra EF-domstolens praksis kan nævnes: C-486/04 af 23. november 2006, hvoraf det blandet andet fremgår, "at begrebet bortskaffelse af affald i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i direktiv 85/337 [VVM-direktivet], er et selvstændigt begreb, der skal tillægges en sådan betydning, at det fuldt ud er i overensstemmelse med denne retsakts formål, som nævnt i denne doms præmis 36. Følgelig skal dette begreb, som ikke svarer til begrebet bortskaffelse af affald i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i direktiv 75/442 [affaldsdirektivet], forstås bredt som omfattende samtlige metoder, der enten fører til bortskaffelse af affald i streng forstand eller til nyttiggørelse af affaldet".

Midlertidig oplagring af farligt affald

Oplag på virksomheden med henblik på oparbejdning eller genanvendelse kan henligge i op til 3 år, før det betegnes som deponering. Oplag uden for den virksomhed, hvor affaldet opstår, der henligger mere end et år er omfattet af begrebet "deponering".

Oplag uden for virksomheden. Naturklagenævnet har truffet afgørelse (NKN-33-00556) om, at et lager til midlertidig oplagring af flyveaske (farligt affald) ikke var omfattet af bilag 1, punkt 9. Afgørelsen blev begrundet i, at lageret ikke var omfattet af definitionen på et "deponeringsanlæg" i Rådets direktiv 1999/31/EF, hvor et permanent anlæg defineres med en varighed på over et år, medmindre der er tale om anlæg, hvor affald læses af til forbehandling inden videre transport med henblik på genanvendelse, behandling eller bortskaffelse andetsteds. Miljøstyrelsen, der administrerer reglerne i deponeringsdirektivet, udtalte i den forbindelse, at lageret vare

et sådant anlæg, hvor affald læsses af til forbehandling inden videre transport, behandling eller bortskaffelse andetsteds (i den aktuelle sag til Norge). Miljøstyrelsen lagde i den forbindelse vægt på, at anlægget tømmes fuldstændigt for affald hvert halve år, og der ikke foregår nogen form for behandling på anlægget.

Et sådant anlæg er i stedet omfattet af VVM-bekendtgørelsens bilag 2, punkt 12 b.

11. Arbejder i forbindelse med indvinding af grundvand eller kunstig tilførsel af grundvand, hvor den indvundne eller tilførte mængde vand udgør mindst 10 mio.m³/år.

Arbejder i forbindelse med indvinding af grundvand, herunder forsyningsledninger, som har forbindelse til borer, der udgør en del af en indvinding fra et sammenhængende vandområde, hvor der indvindes årligt minimum 10 mio. m³.

12 a) Anlæg til overførsel af vandressourcer mellem flodbækkener, når formålet er at forebygge eventuel vandmangel, og når den overførte vandmængde overstiger 100 mio.m³/år.

12 b) I alle andre tilfælde anlæg til overførsel af vandressourcer mellem flodbækkener, når den gennemsnitlige vandmængde i det bækkener, hvorfra vandet overføres, over flere år overstiger 2.000 mio.m³/år, og den overførte vandmængde overstiger 5 % af denne mængde.

Overførsel af drikkevand via rørledninger er ikke omfattet. Drikkevand defineres i vandrammedirektivet som alle former for vand, der anvendes til dette formål enten ubehandlet eller efter behandling uanset oprindelse - hvad enten det drejer sig om vand, der leveres til drikkevandsformål, eller om vand, der anvendes i en virksomhed, der fremstiller levnedsmidler, til fremstilling, behandling, konservering eller markedsføring af produkter eller stoffer bestemt til konsum, og som påvirker det færdige levnedsmiddels sundhedsmæssige egnethed.

13. Anlæg til behandling af spildevand med en kapacitet på over 150.000 personækvivalenter (som defineret i direktiv 91/271/EØF, artikel 2, nr. 6)

1 personækvivalent (PE) er ifølge direktiv 91/271/EØF "den mængde organisk stof, der kan nedbrydes biologisk med et fem-døgns biokemisk iltforbrug (BOD₅) på 60 g ilt pr. dag". Anlæg til behandling af spildevand i denne størrelsesorden vil typisk

være kloakforsyningens rensningsanlæg, men andre rensningsanlæg, med en kapacitet på over 150.000 PE, er der også omfattet. Se også bilag 2, punkt 12 c og d, der omfatter rensningsanlæg i øvrigt samt områder til oplagring af slam fra rensningsanlæg.

14. Kommerciel udvinding af råolie eller naturgas

VVM-bekendtgørelsen omfatter anlæg til udvinding af råolie eller naturgas på land, mens forsøgsboringer på land er omfattet af bilag 2, punkt 2 c, dybdeboringer, hvilket betyder at de er screeningspligtige.

15. Dæmninger og andre anlæg til opstuvning eller varig oplagring af vand, når den nye eller supplerende opstuede eller oplagrede vandmængde overstiger 10 mio. m³, eller hvor vandarealet øges med 300 ha eller mere

16 a) Rørledninger til transport af gas, olie eller kemikalier med en diameter på over 800 mm og en længde på over 40 km

16 b) Rørledninger på mere end 1 km til transport af giftige, miljøfarlige eller brandfarlige væsker udenfor den pågældende virksomheds eget område

16 c) Transmissionsledninger længere end 2 km længde for naturgas og linjestationer i forbindelse med transmissionsledninger, dog undtaget ledninger med en diameter op til 12" med tryk på 25 bar og derunder

Ved transmissionsledninger forstås rørledninger som anvendes ved et driftstryk som medfører en ringspænding på 20 % af SMYS eller mere, jf. Arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 414 af 8. juli 1988 og Arbejdstilsynets tillægsbestemmelser ANSI/GPTC Z 380.1 -1998, GPTC Guide for Gas Transmission and Distribution Piping Systems, 1998-2000, Volume One, revideret juni 1998, med de ændringer, der er angivet i Arbejdstilsynets tillægsbestemmelser.

Det overordnede hovedtransmissionsnet vil som hovedregel være omfattet af denne bestemmelse. Tilsvarende gælder for visse dele af det regionale gasnet.

For både transmissionsledninger som ledninger til transport af giftige, miljøfarlige eller brandfarlige væsker er det væsentligt at få foretaget en risikovurdering og om nødvendigt fastlægge sikkerhedszoner omkring linjeføringen.

For så vidt angår transmissionsledninger for naturgas kan i øvrigt henvises til Arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 414 af 8. juli 1988 (med senere ændringer) om naturgasanlæg efter lov om arbejdsmiljø samt Arbejdsministeriets vejledning om sikkerhedsbestemmelser for naturgasanlæg. Denne vejledning indeholder bl.a. en række bestemmelser om afstande mellem naturgasanlæg og bygninger beregnet til ophold for mennesker. Disse afstandsbestemmelser blev udarbejdet i forbindelse med planlægning og etablering af naturgastransmissionssystemet i et samarbejde mellem de berørte myndigheder i Naturgaskoordinationsudvalget under Energistyrelsen herunder Miljøstyrelsen, Statens Brandinspektion og Arbejdstilsynet.

Grundlaget for fastlæggelsen af sikkerhedszoner ved tilvejebringelsen af landsplandirektivet af 25. februar 1991 for naturgaslageret i Stenlille var den af Dansk Naturgas udarbejdede tekniske VVM-redegørelse, udtalelser fra Arbejdstilsynet og Energistyrelsen herom, samt Miljøministeriets vurdering af anlæggets virkninger på miljøet.

De mindre transmissionsledninger som tidligere obligatorisk var omfattet af VVM-pligten, er nu overflyttet til bilag 2 hvorefter spørgsmålet om VVM-pligt for disse ledninger beror på en konkret vurdering - screening - af det enkelte anlægsprojekt.

17. Anlæg til husdyrproduktion

Ophævet pr. 31.12.2006, § 14, stk. 3. VVM-reglerne for husdyrbrug er integreret i miljøgodkendelsen ved [Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug](#).

18. Industrianlæg til

- a) fremstilling af papirmasse af træ eller andre fibermaterialer**
- b) fremstilling af papir og pap med en produktionskapacitet på mere end 200 tons/dag**

19. Råstofindvinding fra åbne brud, hvor minestedets areal er over 25 hektar, eller tørvegravning på et areal over 150 hektar

Begrebet "minestedet" svarer til betegnelsen i VVM-direktivet, bilag I, nr.19.

Ved at inddrage såvel forskellige sprogudgaver af direktivet samt sigtet med direktivet - nemlig "at alle anlæg, der må antages at kunne påvirke miljøet væsentligt", skal omfattes af VVM-pligten - sammenholdt med de arealmæssige størrelser i forbindelse med danske råstofindvindingsstilladelser, er det vurderingen, at der ved begrebet "minestedet" bør forstås det samlede sammenhængende areal, som ansøger vil opnå indvindingsstilladelse til.

Ved vurderingen af, om der foreligger pligt til en VVM-procedure, må det lægges til grund, at hvis en ansøgning og eventuelle allerede givne tilladelser omfatter arealer på flere ejendomme, der vil indgå i et sammenhængende graveareal, der drives som én råstofgrav, skal arealet for råstofindvinding opgøres som dette sammenhængende graveareal.

En tilladelse efter § 7 i [råstofloven](#) erstatter den VVM-tilladelse, der ellers er en betingelse for et VVM-pligtigt anlæg. Råstoffor tilladelsen må i tilfælde af VVM-pligt tidligst gives, når der på baggrund af en VVM er vedtaget kommuneplanretningslinjer for anlægget.

Se også By- og Landskabsstyrelsens hjemmeside om råstoffer, hvor der blandt andet er link til [Vejledning om råstofindvinding på land](#).

Indvinding af råstoffer, som ikke opfylder kriterierne i punkt 19 eller 20, er omfattet af bilag 2, punkt 2 a.

20. Råstofindvinding fra åbne brud med en samlet indvindingsperiode på mere end 10 år med undtagelse af indvinding af almindeligt forekommende sand-, grus- og stenforekomster indenfor de i en endeligt vedtaget regionplan eller råstofplan udpegede graveområder

Bestemmelsen indebærer at indvinding af "sjældne" råstoffer over en længere periode - mere end 10 år – er obligatorisk VVM-pligtig. Tilsvarende omfattes indvindinger over 10 år af almindeligt forekommende sand, grus og sten også af VVM-pligten, hvis indvindingen skal finde sted udenfor de udpegede graveområder. Regionplanens udpegning af graveområder gælder indtil der foreligger endeligt vedtagne råstofplaner i henhold til lov om råstoffer, § 5a, stk. 2.

Indvinding af råstoffer, som ikke opfylder kriterierne i punkt 20, er omfattet af bilag 2, punkt 2 a.

En indvinding, der fortsætter ud over 10 år, uden for de udpegede graveområder, bliver omfattet af VVM-pligten. Dette gælder også, hvis der er tale om en forlængelse af en tidligere meddelt tilladelse, og den samlede indvindingsperiode derved overskrider 10 år.

Se også By- og Landskabsstyrelsens hjemmeside om råstoffer, hvor der blandt andet er link til [Vejledning om råstofindvinding på land](#).

21. Stærkstrømsluftledninger på mindst 2 km bygget til spændinger over 100 kV

22. Anlæg til oplagring af olieprodukter samt petrokemiske eller kemiske produkter med en kapacitet på 200.000 tons eller derover

Olieprodukter omfatter også biologisk fremstillede olieprodukter.

23. Sporveje, bybaner, høj- og undergrundsbaner eller lignende baner af særlig bygningstype, der udelukkende eller overvejende tjener til personbefordring

24. Anlæg af synlige rørledninger med en ydre diameter på mere end 100 cm over større afstande end 500 m

25. Virksomheder og anlæg, som er anmeldelsespligtige efter § 5 i Miljøministeriets bekendtgørelse om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer

Kolonne 3 virksomheder skal efter risikobekendtgørelsens § 5 indsende anmeldelse til kommunalbestyrelsen inden etablering, ændring eller udvidelse. Der skal alligevel også indgives anmeldelse efter VVM-bekendtgørelsens § 2, stk. 1.

Sigtet med at få gennemført en VVM-vurdering i forbindelse med risikovurderingen af anlæg i risikobekendtgørelsens kolonne 3 er blandt andet at opnå en hensigtsmæssig placering. For eksempel ved at udlægge sikkerhedszoner om anlægget,

således at fremtidige aktiviteter ikke kommer i konflikt med den pågældende aktivitet.

Det er bygherrens ansvar at sørge for at sikkerhedszonerne kan udlægges uden at forhindre hidtidig lovlig brug af disse arealer. Det kan undertiden være nødvendigt, at virksomheden erhverver de arealer, der bliver omfattet af sikkerhedszoner, for derved at tilvejebringe de nødvendige forudsætninger for en såvel umiddelbar som fremtidig hensigtsmæssig arealanvendelse.

Ved ændringer af eksisterende anlæg er det ikke altid muligt at udlægge sikkerhedszoner uden væsentlige arealerhvervelser eller erstatninger. I så fald bør ændringerne så vidt muligt kun tillades, hvis de samlede risikoforhold mindskes eller ændringen ikke medfører behov for at udvide sikkerhedszonen i relation til de bestående forhold.

26. Sammenlægning/jordomlægning af landbrugsejendomme, hvor der indgår mere end 75 ejendomme, og som indebærer væsentlige ændringer i det fysiske miljø

Opkøb af jord og ejendomme er i sig selv ikke en VVM-pligtig aktivitet. Det afgørende er, om sammenlægningen indebærer væsentlige ændringer i det fysiske miljø. For eksempel vil nedlæggelse af levende hegn kunne medføre en væsentlig påvirkning af biodiversiteten og eventuelt kulturhistorisk og æstetisk vigtige landskaber³¹.

Sammenlægninger, der involverer mere end 75 ejendomme, finder oftest sted i forbindelse med naturgenopretningsprojekter. Disse projekter bliver i så fald VVM-pligtige. Selvom de som hovedmål har en forbedring af miljøet, indeholder de ofte væsentlige miljømæssige forandringer eksempelvis fra tørre miljøer til våde miljøer.

Anmeldelse af projektet skal foretages, når der foreligger et konkret forslag til jordfordelingen, idet VVM-reglerne har til formål at der gennemføres en vurdering af et konkret projekt.

27. Projekter vedrørende inddragning af uopdyrket land eller delvise naturområder til intensiv landbrugsdrift på mere end 300 ha

³¹ EF-domstolens dom C-66/06, Kommissionen mod Irland.

Ved intensiv landbrugsdrift forstås, ifølge Kommissionens fortolkningsnotat, alle metoder, der anvendes til en væsentlig forbedring af kvaliteten af jorden med henblik på at intensivere den jordbrugsmæssige udnyttelse.

Ved uopdyrket land forstås områder, som ikke er i landbrugsmæssig drift på vurderingstidspunktet. Landområder, som er taget midlertidigt ud af drift som følge af for eksempel braklægning og som stadig er defineret som et landbrugsareal, falder ikke ind under definitionen på uopdyrket land.

Betegnelsen delvis naturområde antyder, at også arealer, hvor en vis grad af menneskeskabt påvirkning har betydet, at arealet ikke er et oprindeligt naturområde, falder inden for denne kategori, uanset hvornår denne påvirkning fandt sted.

28. Afvandings- og kunstvandingsprojekter, der omfatter mere end 300 ha

29. Nyplantning af skov på mere end 30 ha i områder, hvor skovrejsning i henhold til den gældende kommuneplan er uønsket

Kommentarerne vedrørende skove er samlet under punkt 30.

30. Rydning af fredskov, der er ældre end 20 år og større end 30 ha i de i kommuneplanen planlagte skovrejsningsområder, og hvor der ikke sker tilplantning af mindst et tilsvarende areal, medmindre den ryddede skov af den statslige skovmyndighed er erklæret for værende uden væsentlig skovdykningsmæssig, biologisk, landskabelig eller rekreativ værdi.

Definitionen på skov og fredskov kan findes [skovloven](#) og i [Vejledning til skovloven § 3](#) på Skov-og Naturstyrelsens hjemmeside. Uddrag fra vejledningen:

”Som hovedregel anser man således et areal for at være skov, hvis det er bevokset med træer, som danner eller indenfor et rimeligt tidsrum ville danne sluttet skov af højstammede træer, og hvis det som hovedregel er større end ½ ha og mere end 20 m bredt. Vurderingen baseres på et skovbrugsfagligt skøn over bevoksningsgrad og -type. Samme vurdering vil blive lagt til grund, hvis et allerede træbevokset areal ønskes omfattet af fredskovspligt, jf. forslagets § 4 og bemærkningerne hertil. Der findes dog, især i bynære områder, arealer, der er mindre end de ovennævnte størrelsesangivelser, som er fredskovspligtige eller bliver pålagt fredskovspligt, fordi de naturligt falder ind under skovlovens formål. Hertil kommer, at arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens kapitel 2 (lov nr. 9 af 3. januar 1992 med senere

ændringer), og andre arealer uden skovbevoksning, som udgør en naturlig del af skoven, vil være omfattet af fredskovspligt."

31. Saltvandsbaseret fiskeopdræt - dog undtagen opdræt i den for de i en endeligt vedtaget regionplan eller vandplan udlagte områder til fiskeopdræt

Dette punkt omfatter i havbrug og i saltvandsdambrug på land med intensivt fiskeopdræt.

Der er tale om intensivt fiskeopdræt, når der tilføres foder, tilsætningsstoffer, medicin og eventuelt også iltning af vandet med henblik på at øge produktionen eller opretholde tilfredsstillende produktionsforhold, og når bestandens tæthed derved bliver større end i de naturlige omgivelser.

Landbaserede saltvandsdambrug, der anvender grundvand tilsat salt i produktionen, er også omfattet af begrebet "saltvandsbaseret fiskeopdræt". Miljøpåvirkningen som følge af udslip af saltvand fra bassinerne er den samme, uanset om der produceres på grundlag af havvand eller grundvand tilsat salt.

De anlæg til fiskeopdræt, der er placeret udenfor de i en kommuneplan, regionplan eller vandplan udpegede områder til fiskeopdræt, er obligatorisk omfattet af VVM-pligten. Regionplanens udlægning af områder til fiskeopdræt gælder indtil vedtagelsen af en vandplan i henhold til [lov om miljømål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder](#).

Det betyder, at stort set samtlige nye havbrug og saltvandsdambrug samt alle større udvidelser formentlig kræver udarbejdelse af et kommuneplantillæg og en VVM-vurdering.

Dambrug, der falder uden for bilag 1, er omfattet af bilag 2, punkt 1 f, anlæg til intensivt fiskeopdræt.

32. Vandforsyningsboringer med en årsproduktion på 10 mio m³ eller mere

Der henvises også til bilag 1, punkt 11, om vandforsyningsledninger til indvinding fra et sammenhængende vandområde, hvor der ind

33. Cementfabrikker og molerværker

34. Kalkværker med en årsproduktion på mere end 200.000 m³

35. Detailhandelscentre, der på grund af størrelsen har regional betydning

Et detailhandelscenter er et større, samlet butiksareal. Det kan bestå af flere butikker langs en gade. Det kan være en eller flere store butikker eller en samling af flere butikker under samme tag i et butikscenter.

Naturklagenævnets praksis lægger vægt på centrets betydning for handels- og indkøbsmønstre og hermed korresponderende trafik i et geografisk område, der rækker væsentligt ud over det lokalområde, hvor centret tænkes placeret.

Om et detailhandelscenter får regional betydning, beror derfor blandt andet på centrets størrelse i forhold til det eller de bysamfund, som det skal betjene. Det vil sige, at et center i et tyndt befolket område ikke skal være så stort for at have regional betydning, som hvis det ligger i et tæt befolket område. Det vil også sige, at et byggeri i udkanten af en by ikke skal være så stort for at have en regional betydning, som et byggeri i bymidten.

Bygherren har som regel vurderet det opland som centret henvender sig til. Disse oplysninger om oplandets størrelse bør indgå i vurderingen af, om der er tale om et detailhandelscenter, der har regional betydning.

I forbindelse med Folketingets behandling af Lovforslag nr. L 148 Folketinget 2006-07 oplyste miljøministeren i besvarelsen af spørgsmål nr. 1 fra Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg, at butikker, hvis kundegrundlag forventes at række ud over den pågældende kommunegrænse, har regional betydning og skal ledsages af en VVM-redegørelse. Butikker, hvis kundegrundlag forventes at holde sig inden for kommunegrænsen, kan ligeledes have regional betydning, såfremt deres betydning rækker væsentligt udover det lokalområde, hvor de tænkes placeret. Det kan eksempelvis være tilfældet ved butikker eller butikscentre, der forventes at have afgørende betydning for balancen i detailhandelen mellem to nabobyer i samme kommune.

37. Vindmøller over 80 m totalhøjde eller grupper af vindmøller med flere end 3 møller.

Vindmøller er endvidere omfattet af [vindmøllebekendtgørelsen i henhold til miljøbeskyttelsesloven](#). Denne bekendtgørelse indeholder en række nærmere krav til vindmøller med hensyn til støj og afstand til naboer og støjfølsom anvendelse samt krav om anmeldelse før etablering eller ændring.

Anmeldelse efter vindmøllebekendtgørelsen erstatter ikke anmeldelsen og behandlingen efter VVM-bekendtgørelsens bestemmelser. Det fremgår af vindmøllebekendtgørelsens § 6, stk. 2, at vindmøllen kan etableres eller ændres hvis kommunalbestyrelsen ikke har gjort indsigelse inden 4 uger fra anmeldelse, medmindre anden lovgivning er til hinder herfor. Efter VVM-bekendtgørelsen må etablering, ændring eller udvidelse ikke påbegyndes før der indgivet anmeldelse efter § 2 og gennemført en screening og i tilfælde af VVM-pligt er meddelt en VVM-tilladelse.

38. Enhver ændring eller udvidelse af projekter, der er opført i dette bilag, såfremt en sådan ændring eller udvidelse i sig selv opfylder de eventuelle tærskelværdier, der er fastsat i dette bilag.

Ændringer eller udvidelser af et anlæg på bilag 1, der kan sidestilles med nyanlæg på bilag 1, er omfattet af den obligatoriske VVM-pligt. Det vil sige, at ændringen eller udvidelsen isoleret set opfylder tærskelværdien eller definitionen på et anlæg på bilag 1.

Den obligatoriske VVM-pligt gælder derfor ikke for ændringer og udvidelser, der ligger under den tærskelværdi, der er fastsat for nogle af punkterne på bilag 1. Det samme gælder udvidelse eller ændring af et eksisterende anlæg på bilag 1, når udvidelsen eller ændringen ikke isoleret set opfylder definitionen på anlægstypen på bilag 1. Ændringer eller udvidelser, der ikke er omfattet af bilag 1, vil være omfattet af bilag 2.

I vejledningens kapitel 3 findes en nærmere beskrivelse af, hvornår der er VVM-pligt for ændringer og udvidelser.

Anlæg på bekendtgørelsens bilag 2 med kommentarer

Anlægstyperne på VVM-bekendtgørelsens bilag 2 kan i visse tilfælde have en væsentlig virkning på miljøet. Dette afgøres ved en screening i hvert enkelt tilfælde. Anlægstyperne på bilag 2 er bredere defineret og størrelsesmæssigt under den eventuelle tærskelværdi for tilsvarende anlægstype på bilag 1.

I det følgende vil der blive knyttet enkelte særlige kommentarer til enkelte anlægstyper på bilag 2, hvor der findes retspraksis, definitioner i relevant lovgivning herunder vejledninger, samt vejledende udtalelser fra EU-kommissionen.

Efter VVM-bekendtgørelsens § 11 overtager de statslige miljøcentre kommunalbestyrelsens opgaver og beføjelser for de anlæg, hvor godkendelseskompetencen efter miljøbeskyttelsesloven er henlagt til miljøcentret. Kommunen skal efter § 2, stk. 2, i så fald straks videresende sagen til miljøcentret til videre behandling. Det gælder også screeningen af anlægsprojekter på bilag 2.

Bemærk, at der ikke altid er sammenfald mellem miljøbeskyttelseslovens bilagspunkter og punkterne i VVM-bekendtgørelsen. Det er derfor nødvendigt at vurdere den konkrete anmeldelse efter VVM-bekendtgørelsens bestemmelser for at kunne afgøre, om VVM-sagen skal behandles i kommunen eller i det statslige miljøcenter. Hvis der kan være tvivl om dette, må kommunen i første omgang tage kontakt med det relevante miljøcenter. Miljøklagenævnet har kompetence til at træffe administrativ afgørelse om, hvor miljøgodkendelsen skal behandles, jf. godkendelsesbekendtgørelsens § 6.

1. Landbrug, skovbrug og akvakultur

1 a) Projekter vedrørende sammenlægninger

Opkøb af jord og ejendomme er i sig selv ikke en aktivitet, der kan påvirke miljøet væsentligt. Det er derimod afgørende, om der er tale om sammenlægninger af ejendomme og matrikler, som på sigt vil kunne føre til for eksempel nedlæggelse af levende hegn og dermed en væsentlig påvirkning af biodiversiteten, samt kulturhistorisk og æstetisk vigtige landskaber³².

³² EF-domstolens dom C-66/06, Kommissionen mod Irland.

1 b) Projekter vedrørende inddragning af uopdyrket land eller delvise naturområder til intensiv landbrugsvirksomhed

Ved "intensiv landbrugsvirksomhed" forstås efter VVM-direktivet alle metoder, som i betydelig grad kan forbedre det uopdyrkede land med henblik på at intensivere den landbrugsmæssige produktivitet, såvel med hensyn til dyrkning af afgrøder som forbedring af græsningsmuligheder for dyr.

"Uopdyrket land" omfatter alle arealer, som ikke er i landbrugsmæssig drift på det tidspunkt, hvor vurderingen foretages. Dog regnes arealer, som er taget midlertidigt ud af drift, men som stadig tæller med som dyrkningsarealer, ikke som uopdyrket land i denne forbindelse.

Ved "delvise naturområder" forstås områder, hvor der har været foretaget en vis opdyrkning eller landsbrugsmæssig drift, således at området ikke længere kan betegnes som oprindelig natur, og hvor området har en fredningsmæssig, landskabelig, arkæologisk eller lignende værdi. Tilstedeværelsen af strengt beskyttede arter – det vil sige arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV - kan også have betydning for vurderingen af, om der er tale om et "delvist naturområde".

1 c) Vandforvaltningsprojekter inden for landbruget, herunder vandings- og dræningsprojekter.

1 d) Nyplantning og rydning af skov med henblik på omlægning til anden arealudnyttelse

Definitionen på skov og fredskov kan findes [skovloven](#) og i [Vejledning til skovloven § 3](#). m.fl.. på Skov-og Naturstyrelsens hjemmeside. Uddrag fra vejledningen til skovloven:

"Som hovedregel anser man således et areal for at være skov, hvis det er bevokset med træer, som danner eller indenfor et rimeligt tidsrum ville danne sluttet skov af højstammede træer, og hvis det som hovedregel er større end ½ ha og mere end 20 m bredt. Vurderingen baseres på et skovbrugsfagligt skøn over bevoksningsgrad og -type. Samme vurdering vil blive lagt til grund, hvis et allerede træbevokset areal ønskes omfattet af fredskovspligt, jf. forslagets § 4 og bemærkningerne hertil. Der findes dog, især i bynære områder, arealer, der er mindre end de ovennævnte størrelsesangivelser, som er fredskovspligtige eller bliver

pålagt fredskovspligt, fordi de naturligt falder ind under skovlovens formål. Hertil kommer, at arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens kapitel 2 (lov nr. 9 af 3. januar 1992 med senere ændringer), og andre arealer uden skovbevoksning, som udgør en naturlig del af skoven, vil være omfattet af fredskovspligt."

Naturklagenævnet har opretholdt en afgørelse i en sag om screening til VVM-pligt af en rydning, hvor der bl.a. blev lagt vægt på det ansøgte områdes naturmæssige kvaliteter samt forøget tilførsel af kvælstof og fosfor til Limfjorden – et internationalt beskyttelsesområde.³³

1 e) Intensivt fiskeopdræt

Dette punkt omfatter intensivt fiskeopdræt i såvel ferskvand som saltvand, herunder også recirkulationsanlæg.

Der er tale om intensivt fiskeopdræt, når der tilføres foder, tilsætningsstoffer, medicin og eventuelt også iltning af vandet med henblik på at øge produktionen eller opretholde tilfredsstillende produktionsforhold, og når bestandens tæthed derved bliver større end i de naturlige omgivelser.

Saltvandsbaseret fiskeopdræt uden for områder udlagt i en endeligt vedtaget regionplan eller vandplan er omfattet af bilag 1, punkt 31.

1 f) Anlægsprojekt til intensiv husdyravl

Punktet er ophævet, VVM-bekendtgørelsens § 14, stk. 3. VVM-reglerne for husdyrbrug er med virkning fra 1.1.2006 indarbejdet i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

2. Udvindingsindustrien

2 a) Råstofindvinding fra åbne brud samt tørvegravning

Dette punkt omfatter råstofindvinding, som ikke er omfattet af bilag 1.

b) Minedrift i underjordiske brud

³³ NKN 33-01220 af 5. oktober 2007, Frenderuphede.

[Energistyrelsen](#) har ansvaret for den del af råstofadministrationen, der omfatter indvinding af olie, naturgas og salt fra undergrunden. Disse råstoffer er omfattet af undergrundslovgivningen, herunder VVM. Hvis anlægget omfatter både indvinding fra undergrunden og overfladeanlæg, må der etableres et samarbejde om screeningen, se punkt 11 d.

c) Dybdeboringer, navnlig:

- geotermiske boringer
- boringer til deponering af nukleart affald
- vandforsyningsboringer
- boringer til undersøgelse af jordbundens fasthed er ikke omfattet.

Efter praksis antages, at der er tale om dybdeboringer, når dybden er 10 meter eller mere.

Bemærk, at eksemplerne i punkt 2 c ikke er udtømmende, idet der står "navnlig". Efterforskningsboringer efter olie på land er for eksempel omfattet, selv om de ikke nævnes specifikt.

d) Overfladeanlægsprojekt til udvinding af stenkul, råolie, naturgas og malme samt bituminøs skifer.

Se punkt 11 b.

3. Energiindustrien

- a) Industri anlægsprojekt til fremstilling af elektricitet, damp og varmt vand.
- b) Industri anlægsprojekt til transport af gas, damp og varmt vand; transport af elektricitet gennem luftledninger.
- c) Oplagring af naturgas over jorden.
- d) Oplagring af brændselgas i underjordiske beholdere.
- e) Oplagring af fossilt brændsel over jorden.
- f) Industriel brikettering af sten- og brunkul.
- g) Anlægsprojekt til oparbejdning og deponering af radioaktivt affald.
- h) Anlægsprojekt til fremstilling af hydroelektrisk energi.
- i) Anlægsprojekt til udnyttelse af vindkraft til energiproduktion (vindmøller).

Vindmøller er endvidere omfattet af [vindmøllebekendtgørelsen i henhold til miljøbeskyttelsesloven](#). Denne bekendtgørelse indeholder en række nærmere krav til

vindmøller med hensyn til støj og afstand til naboer og støjfølsom anvendelse samt krav om anmeldelse før etablering eller ændring.

Anmeldelse efter vindmøllebekendtgørelsen erstatter ikke anmeldelsen og behandlingen efter VVM-bekendtgørelsens bestemmelser. Det fremgår af vindmøllebekendtgørelsens § 6, stk. 2, at vindmøllen kan etableres eller ændres hvis kommunalbestyrelsen ikke har gjort indsigelse inden 4 uger fra anmeldelse, medmindre anden lovgivning er til hinder herfor. Efter VVM-bekendtgørelsen må etablering, ændring eller udvidelse ikke påbegyndes før der indgivet anmeldelse efter § 2 og gennemført en screening og/eller en VVM og på den baggrund er meddelt en VVM-tilladelse.

4. Produktion og forarbejdning af metaller

4 a) Anlæg til produktion af støbejern eller stål (første eller anden smeltning) med dertil hørende strengstøbning

Stål er en jernlegering med et kulindhold, der generelt er lavere end 2 %. Stålintholdet er større end andelen af andre elementer i legeringen.

Støbejern er det smeltede jern, der er resultatet af den første reduktionsproces af jernoximalmen.

Strengstøbning er en støbemetode, hvorved stål støbes i en kontinuerlig streng.

4 b) Anlæg til videreforarbejdning af jernmetaller ved hjælp af

- varmvalsning**
- smedning med hamre**
- anbringelse af beskyttelseslag af smeltet metal**

4 c) Smelteanlæg for jernmetaller

4 d) Anlæg til smeltning, inkl. legering af non-ferro-metaller, undtagen ædelmetaller, herunder genindvindingsprodukter, (f. eks. forædling, støbning)

4 e) Anlæg til overfladebehandling af metaller og plastmaterialer ved elektrolytisk eller kemisk proces

4 f) Fremstilling og samling af motorkøretøjer samt fremstilling af motorer til sådanne

4 g) Skibsværfter

4 h) Anlæg til fremstilling og reparation af luftfartøjer

4 i) Fremstilling af jernbanemateriel

4 j) Eksplosionsformgivning (dybtrykning)

4 k) Anlæg til kalcinering og udfritning af malm

5. Mineralindustrien

5 a) Koksværker (tørdestillation af kul)

5 b) Anlæg til cementfremstilling

Punktet omfatter anlæg, der ikke er omfattet af bilag 1, punkt 33 (cementfabrikker). Produktionsprocessen omfatter indvinding af naturligt forekommende kalciumkarbonat i kalksten, mergel eller kridt, formaling af råmaterialet, kalcinering af kalciumkarbonat efterfulgt af brænding af den resterende kalciumoxid med silicium, aluminium og jernoxider ved høj temperatur.

5 c) Anlæg til udvinding af asbest og fremstilling af produkter af asbest

5 d) Anlæg til fremstilling af glas, inklusive glasfibre

5 e) Anlæg til fremstilling af mineraler og stoffer, inklusive asfaltværker og fremstilling af mineraluldsfibre

5 f) Fremstilling af keramiske produkter ved brænding, navnlig tagsten, mursten, ildfaste sten, fliser, stentøj eller porcelæn

6. Kemisk industri

Generelt er al kemisk industri, der ikke er omfattet af bilag 1, omfattet af bilag 2. Det vil sige alle kemiske anlæg, der ikke kan betegnes som "integrerede".

Opdelingen mellem integreret kemisk industri og kemisk industri er ikke sammenfaldende med definitionerne i miljøbeskyttelseslovens bilag 1 og 2. Det hænger sammen med, at de bagvedliggende direktiver (IPPC- og VVM-direktivet) arbejder med forskellige definitioner, fordi formålet med direktiverne er forskelligt.

6 a) Behandling af mellemprodukter og fremstilling af kemiske produkter

Punktet omfatter blandt andet fremstilling af færdige kemiske produkter som basis-kemikalier, pesticider, farmaceutiske produkter, maling og lak, samt behandling af mellemprodukter, jf. blandt andet "Regulation (EC) no. 1907/2006 concerning Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals (REACH).

I REACH defineres et mellemprodukt som et produkt, der er fremstillet til forbrug eller som skal indgå i en kemisk proces med henblik på omdannelse til et andet produkt.

6 b) Fremstilling af pesticider og farmaceutiske produkter, maling og lak samt elastomerer og peroxider

Dette punkt omfatter både produkter, der er produceret ved en kemisk omdannelse og produkter, der ikke er produceret ved en kemisk omdannelse, samt produkter der ikke normalt forbindes med kemiske produkter, som fx bildæk, larvefødder, gummihandsker, når disse produceres på grundlag af kemikalier.

7. Levnedsmiddelindustrien

Dette punkt omfatter anlæg i industriel målestok til fremstilling af fødevarerprodukter til mennesker eller til fremstilling af foder til dyr.

7 a) Bearbejdning af vegetabiliske og animalske fedtstoffer.

7 b) Konservering af animalske og vegetabiliske produkter.

7 c) Fremstilling af mejeriprodukter.

7 d) Brygning og maltning.

7 e) Sukkervareindustrier.

7 f) Slagterier.

7 g) Fremstilling af stivelse og stivelsesprodukter.

7 h) Fiskemels- og fiskeoliefabrikker.

7 i) Sukkerfabrikker.

8. Tekstil-, læder-, træ- og papirindustri.

8 a) Industrianlæg til produktion af papir og pap.

8 b) Anlæg til forbeholdning (vask, blegning, mercerisering) eller farvning af fibre eller tekstilstoffer.

8 c) Anlæg til garvning af huder og skind.

8 d) Anlæg til fremstilling og bearbejdning af cellulose.

9. Gummiindustri.

Fremstilling og behandling af produkter på grundlag af elastomerer.

10. Risikoanlæg

Virksomheder og anlæg, som er anmeldelsespligtige efter § 4 (kolonne 2) i Miljøministeriets bekendtgørelse om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer.

Beliggenheden af et risikoanlæg i kolonne 2 i forhold til boliger m.v. har stor betydning for vurderingen af, om anlægget må antages at kunne påvirke miljøet væsentligt.

Kolonne 2 virksomheder skal efter risikobekendtgørelsens § 4 indsende anmeldelse til kommunalbestyrelsen inden etablering, ændring eller udvidelse. Bemærk i den forbindelse, at tærskelværdierne i kolonne 2 er fastsat betydeligt lavere for ammo-

niak og klor, hvis anlægget ligger nærmere end 200 meter fra boligområder, institutioner eller tilsvarende arealanvendelse, hvor mange mennesker opholder sig.

Ved screeningen af et risikoanlægsprojekt skal kommunen gøre sig klart, at der kun kan udlægges sikkerhedszoner om anlægget ved udstedelse af et kommuneplantillæg på grundlag af en afsluttet VVM-procedure eller ved revision af kommuneplanen.

Et anlæg, der nødvendiggør udlæg af sikkerhedszoner, må alene af den grund antages at kunne påvirke miljøet væsentligt, hvilket betyder at det vil være VVM-pligtigt.

11. Infrastrukturanlæg

Infrastruktur fortolkes bredt, og omfatter en lang række meget forskellige anlæg, som for eksempel veje, elektricitetsforsyning, kloakering og andre fælles anlæg. Der kan ikke siges noget generelt om størrelsen på anlæg, som falder inden for eller uden for begrebet "infrastrukturanlæg". Det der særlig skal lægges vægt på, er anlæggets infrastrukturelle karakter i de konkrete omgivelser, herunder anlægsprojektets skala, størrelse, aktivitetens art og omgivelsernes følsomhed.

Kommissionen har i udgivet et vejledende fortolkningsbidrag om blandt andet infrastrukturanlæg (2008-022). Dette er anvendt i det følgende til afklaring af, hvornår et anlægsprojekt er omfattet af et af punkterne under infrastrukturanlæg eller "andre anlæg".

11 a) Anlægsarbejder i byzone, herunder opførelse af butikcentre og parkeringspladser

Butikcentre og parkeringsanlæg er kun eksempler på infrastrukturanlæg.

Afgørende for, om et anlægsarbejde er omfattet af dette punkt, er dels om anlægget kan antages at ville kunne påvirke miljøet - herunder bygningskulturmiljøet, dels om anlægget har indflydelse på omgivelserne gennem sin anvendelse og bruger-kreds.

Anlæg af denne type vil typisk kunne påvirke miljøet ved støj, trafikmængde, arealanvendelse og visuelle gener. Større institutioner som hospitaler, universiteter,

større teatre, forlystelsescentre og idrætsanlæg samt anlæg med lignende karakteristika vil være omfattet, hvorimod plejehjem, kommuneskoler og lignende normalt ikke vil falde ind under dette punkt.

Etableringen af et nyt byområde som et samlet anlæg, herunder etablering af veje, kloaksystemer, gas- og vandforsyningsledninger, kan udgøre et anlægsarbejde i byzone.

Bemærk, at anlæg af veje og gasledninger også er omfattet af punkt 11 d og 11 i.

11 b) Anlæg af jernbaner og anlæg til kombineret transport og af intermodale terminaler

Anlæg af jernbaner kan være omfattet af bilag 1, når anlægget udgør en del af en jernbanelinje til fjerntrafik, selv om det aktuelle projekt er afgrænset til en kortere strækning, jf. EF-domstolens dom i sagen C-227/01.

11 c) Anlæg af flyvepladser

Lufthavne er defineret i [Chicago-overenskomsten af 1944](#) om oprettelse af Organisationen for international civil Luffart, som et bestemt område på land eller vand, herunder bygninger, installationer og udstyr, der er beregnet på at blive anvendt enten fuldt ud eller delvis til ankomster, afgang og transport af luffartøjer.

11 d) Anlæg af veje

Anlæg af veje omfatter alle veje, som ikke er omfattet af bilag 1. Det gælder for eksempel også mindre veje, som serviceveje til vindmølleparker, jf. EF-domstolens dom af 3. juli 2008 (C-215/06, Kommissionen mod Irland).

Vejprojekter må ikke deles op med henblik på at undgå en eventuel VVM-pligt ved at de enkelte dele hver for sig screenes til ikke at kunne påvirke miljøet væsentligt eller ved en opdeling, der betyder at anlægget "flyttes" fra bilag 1 til bilag 2 på grund af længden af de enkelte vejafsnit. Projektet skal vurderes i sin helhed, jf. Højesterets dom, UfR 2000.s.1003 og EF-domstolens dom af 28. juli 2008 (C-142/07, præjudiciel afgørelse) m.fl. om projektets kumulative virkning.

11 e) Landanlæg i forbindelse med havne, herunder fiskerihavne

Anlæg af selve havnen er omfattet af [havneloven](#) og [bekendtgørelse om miljømæssig vurdering af visse anlæg og foranstaltninger på søterritoriet \(VVM\)](#), hvor [Kystdirektoratet](#) varetager myndighedsopgaverne for så vidt angår VVM. Ved anlægsprojekter, der omfatter både landanlæg og havneanlæg, vil det derfor være nødvendigt at etablere et samarbejde mellem kommunen/MC og Kystdirektoratet.

11 f) Anlæg af vandveje og kanalbygning udenfor søterritoriet samt regulering af vandløb

Regulering af vandløb indgår i mange naturgenopretningsprojekter. Ved screeningen er det vigtigt at være opmærksom på, at vandløbsregulering kan påvirke mange af de faktorer, der er nævnt på bilag 3. Skjern Å er et eksempel på et VVM-pligtigt naturgenopretningsanlæg, hvor der er foretaget vandløbsregulering.

Se også [vandløbsloven](#).

11 g) Dæmninger og andre anlæg til opstuvning eller varig oplagring af vand

Dette punkt omfatter blandt andet anlæg af dæmninger i forbindelse med genetablering af søer og andre vådområder som led i naturgenopretningsprojekter.

Se også [vandløbsloven](#).

11 h) Svævebaner eller lignende baner af særlig bygningstype, der udelukkende eller overvejende tjener til personbefordring

11 i) Anlæg af olie- og gasledninger

Alle olie- og gasledninger, som ikke er omfattet af bilag 1 er omfattet af bilag 2. Det vil sige ledninger, som ikke opfylder tærskelværdierne og/eller kriterierne på bilag 1.

11 j) Anlæg af vandledninger over større afstande

Det fremgår af andre sprogudgaver af direktivet, at der ikke er tale om spildevandsledninger, men andre former for vandledninger så som ferskvandsledninger.

11 k) Kystanlægsprojekt anlagt inden for dagligvandlinjen til modvirkning af erosion, og som kan ændre kystlinjen, f. eks. skråningsbeskyttelser, strandhøfder og diger og andre konstruktioner til beskyttelse mod havet, bortset fra vedligeholdelse og genopførelse af sådanne anlæg

Anlæg på land er omfattet af VVM-bekendtgørelsen, mens udførelse af en kystbeskyttelse uden for dagligvandslinjen administreres af [Kystdirektoratet](#).

11 l) Arbejder i forbindelse med indvinding af grundvand og kunstig tilførsel af grundvand

Punktet omfatter al grundvandsindvinding, det vil sige både offentlig og privat indvinding.

Indvinding af grundvand og overfladevand må efter [vandforsyningslovens](#) § 18 ikke indvindes uden tilladelse.

Indvinding af grundvand til brug for varmeindvindingsanlæg eller grundvandskøleanlæg, kan også være omfattet af [bekendtgørelse nr. 1206 af 24. november 2006 om varmeindvindingsanlæg og grundvandskøleanlæg](#) i henhold til miljøbeskyttelseslovens § 19.

11 m) Anlæg til overførsel af vandressourcer mellem flodbækkener

12. Andre anlæg

12 a) Permanente baner til motorvæddeløb samt prøvekørsel af biler eller motorcykler

Dette punkt omfatter også anlæg til træningsformål uden publikumsfaciliteter, herunder motocrossbaner. NKO 71, 1995.

12 b) Anlæg til bortskaffelse af affald.

I affaldsdirektivet (75/442/EEC som ændret ved 91/156/EEC) forstås affald som "Enhver substans eller objekt omfattet af kategorierne i (affaldsdirektivets) bilag I, som indehaveren skaffer sig af med, agter at skaffe sig af med eller bliver pålagt at

skaffe sig af med". Begrebet "bortskaffelse" omfatter også nyttiggørelse - jf. EF-domstolens domme i sagerne [C-486/04](#) og [C-255/05](#).

Støjvolde

Deponering af uforurenede jord i støjvolde er også omfattet af bilag 2, mens deponering af forurenede jord klassificeret som farligt affald er omfattet af bilag 1, punkt 9.

Terrænreguleringer, hvor den tiloversblevne jord fra et byggeprojekt bruges til at etablere en støjvold omkring samme byggeri, betragtes ikke som affaldsdeponering.

Midlertidigt oplag

Se under bilag 1, punkt 9 og 10.

Afgasset gylle fra biogasanlæg

"Gylle kan falde uden for begrebet affald, hvis det anvendes som gødning til jorden på bestemte arealer som led i en lovlig praksis for spredning, og hvis opbevaringen heraf alene sker med henblik på spredning", EF-domstolens dom af 8. september 2005 (C-121/03 Kommissionen mod Spanien). Dyr, der er døde på bedriften og ikke er blevet slagtet med henblik på menneskelig ernæring, kan ifølge samme dom ikke falde uden for affaldsbegrebet.

Selvstændige eller fælles biogasanlægsprojekt modtager sædvanligvis både gylle og selvdøde dyr til forgasning. Det betyder, at biogasanlægget og udspretningsarealerne for den afgassede gylle betragtes som et affaldsbehandlingsanlægsprojekt efter VVM-direktivet.

Etablering eller ændringer og udvidelser af biogasanlægsprojekt kan være VVM-pligtige, hvis etableringen, ændringen eller udvidelsen må antages at kunne påvirke miljøet væsentligt. Den efterfølgende håndtering af afgasset gylle vil også skulle indgå i såvel afgørelsen om VVM-pligt og i tilfælde af VVM-pligt i selve VVM-redegørelsen.

Normalt vil kommunen, hvor biogasanlægget ønskes etableret eller allerede er etableret, være VVM-myndighed. Kun hvis anlægget giver anledning til udarbejdelse af kommuneplantillæg i mere end to kommuner, vil VVM-myndigheden overgå til Miljøcentret.

Biogasanlæg, der er baseret på afgangning af gylle, vil typisk tilbagelevere den afgassede gylle til det husdyrbrug, hvorfra biogasanlægget modtog gylle til afgangning. Der vil dog ofte også være et overskud af afgasset gylle, som skal afsættes til andre landbrugsbedrifter. Såfremt den afgassede gylle separeres og tørstoffractionen afbrændes, vil behovet for afsætning til andre landbrugsbedrifter reduceres markant og evt. helt forsvinde.

Udspretningsarealerne vil ikke kunne give anledning til VVM-pligt, hvis udspretningsarealerne:

- er godkendt til at modtage husdyrgødning i henhold til lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, eller
- er godkendt til at modtage husdyrgødning på grundlag af en VVM-vurdering – enten ved en VVM-tilladelse eller en miljøgodkendelse, eller
- er screenet i henhold til VVM-reglerne til at kunne modtage husdyrgødning – dog forudsat at screeningsafgørelsen fortsat er gyldig – dvs. at det ligger indenfor rammerne af det screenede anlægsprojekt, eller
- er arealer, som umiddelbart kan anvendes til udspretning af husdyrgødning i henhold til lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug - dvs. at arealerne ikke er omfattet af beskyttelsesniveauet jf. bilag 3 i bekendtgørelse nr. 648 af 18. juni 2007 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug og de tilhørende kortværk jf. Miljøstyrelsens hjemmeside om husdyrbrug³⁴.

Grundlæggende gælder, at udskiftning af arealer mellem disse fire kategorier ikke kan være til skade for miljøet, og derfor ikke er omfattet af VVM-bekendtgørelsens regler – jf. bilag 2, punkt 14. Det betyder også, at udskiftningen i henhold til VVM-reglerne vil kunne foretages umiddelbart uden først at skulle anmeldes til kommunen.

12 c) Rensningsanlæg

Rensningsanlæg kan være omfattet af bilag 1, punkt 13.

12 d) Områder til oplagring af slam fra rensningsanlæg

12 e) Skrotoplagring, herunder oplagring af biler til ophugning

³⁴ Disse beskyttelsesniveauer bliver erstattet af de kommende vand- og Natura 2000-planer, når de foreligger. Planerne vil herefter danne grundlag for afgørelsen om VVM-pligt i forbindelse med biogasanlæg.

12 f) Prøveanlæg for motorer, turbiner eller reaktorer

12 g) Anlæg til fremstilling af kemofibre

12 h) Anlæg til indsamling eller destruering af sprængfarlige stoffer

12 i) Destruktionsanstalter

13. Turisme og fritid.

13 a) Skiløjper, skilifter, tovbaner og hermed forbundet anlægsarbejde

13 b) Feriebyer og hotelkomplekser uden for byområder og hermed forbundet anlægsarbejde

Hvis anlæggene ligger i byområde, kan de være omfattet af punkt 11 a.

13 c) Permanente campingpladser

Campingpladser er i [bekendtgørelse om tilladelse til udlejning af arealer til camping og om indretning og benyttelse af campingpladser](#) defineret som arealer, som erhvervsmæssigt eller for et længere tidsrum end 6 uger årligt udlejes eller fremlejes til dag- og natophold i campingenheder, dvs. telte, campingvogne eller andre transportable konstruktioner som campingbiler og lignende.

13 d) Forlystelsesparker og lignende

Dette punkt omfatter mange forskellige anlægstyper med hensyn til formål, størrelse, placering og forventet antal besøgende. Det vil for eksempel kunne være egentlige forlystelsesparker, zoologiske haver og "Akvaparker" (vandlande/store udendørs akvarier ligesom zoo). Multiarenaer vil også være omfattet af dette punkt.

Naturklagenævnet har i [NKO 361 fra oktober 2005](#) taget stilling til, hvilke anlægstyper, der var omfattet af dette punkt: "Forlystelsesparker" kan efter Naturklagenævnets opfattelse, beskrives som et afgrænset område, der indeholder flere – hovedsageligt - udendørs aktiviteter, som almindeligvis forudsætter opstilling af forskellige former for indretninger, til brug for publikums forlystelse. Som eksempler på kerneområdet af begrebet "forlystelsesparker" kan

der peges på de forskellige former for "sommerlande" og (permanente) tivolier, hvor publikum ved egen hjælp eller på selvkørende indretninger, kan udføre eller prøve forskellige aktiviteter. De forskellige indretninger og aktiviteter vil i reglen forårsage støj, herunder fra publikum eller i form af musik- eller maskinstøj. Sådanne forlystelsesparker er desuden karakteriseret ved et stort antal besøgende, som skaber øget trafik og særlige parkeringsbehov i nærheden af parken."

Et flertal af Naturklagenævnets medlemmer fandt herefter ikke, "at GeoCenteret, der har til formål i indendørs udstillingsrum at formidle information om natur og geologi ved hjælp af moderne udstillingsmetoder, efter almindelig sprogbrug kan karakteriseres som en forlystelsespark.

Spørgsmålet er herefter om GeoCenteret er omfattet af tilføjelsen "o.l."

Under hensyn til bilagenes i princippet udtømmende karakter må tilføjelsen "o.l." være begrænset til at omfatte projekter, der med hensyn til publikumsaktiviteter og –faciliteter, påvirkning af omgivelser m.v. i alt væsentligt må sidestilles med "forlystelsesparker", som dette begreb er beskrevet ovenfor.

Efter en samlet vurdering af projektet finder flertallet ikke, at GeoCenteret er omfattet af bilag 2, pkt. 12, litra d) "forlystelsesparker o.l." Der lægges herved vægt på, at aktiviteterne udelukkende foregår indendørs i de til formålet opførte bygninger og i øvrigt ikke har nogle af de karakteristika, der som ovenfor anført kendetegner en forlystelsespark. GeoCenteret er således i langt højere grad at sammenligne med et (traditionelt) museum.

Den omstændighed, at der må forventes en stor publikumstilstrømning med deraf følgende trafikkoncentration og –støj kan ikke i sig selv føre til, at centeret må anses for eller sidestilles med en forlystelsespark i strid med den almindelige forståelse heraf."

14. Ændringer eller udvidelser af anlæg i bilag 1 eller 2, som allerede er godkendt, er udført eller er ved at blive udført, når de kan være til skade for miljøet (ændring eller udvidelse som ikke er omfattet af bilag 1)

Dette punkt omfatter anlægsprojekter for ændring og udvidelse af allerede tilladt eller et eksisterende anlæg, når ændringen eller udvidelsen kan være til skade for miljøet. Disse projekter skal anmeldes og screenes på samme måde som øvrige anlægstyper på bilag 2. En ændring eller udvidelse, der isoleret set er omfattet af bilag 1, er VVM-pligtig, og skal derfor ikke screenes.

Ændring eller udvidelse skal ses i forhold til det lovligt eksisterende anlæg, i forhold til det godkendte anlægsprojekt eller i forhold til det godkendte anlægsprojekt som er under opførelse. Det vil sige, at ændring af et anlægsprojekt kan medføre, at ændringen skal screenes, selv om der allerede er gennemført en screening. Det betyder, at anlægsprojektet bliver VVM-pligtigt, hvis ændringen vurderet i kumulation med det oprindelige anlægsprojekt, må antages at kunne påvirke miljøet væsentligt. Det samme gælder en udvidelse af et projekt, som medfører at tærskelværdien eller definitionen på et anlæg på bilag 1 derved bliver opfyldt.

Ændringer og udvidelser der ikke kan være til skade for miljøet, er ikke omfattet af VVM-bekendtgørelsen, og der er derfor ikke krav om anmeldelse eller screening. Det udelukker ikke, at der kan være krav om anmeldelse, tilladelse eller godkendelse efter anden lovgivning.

~~ÅÅÅÅÅÅ~~ ~~ÅÅÅÅÅÅ~~ Bilag

A. Skema til brug for screeningen

B. Checkliste til brug for fastlæggelse af VVM-redegørelsens indhold – scod]b[

Bilag A

Skema til brug for screening (VVM-pligt)

VVM Myndighed					
Basis oplysninger	Tekst				
Projekt beskrivelse – jf. anmeldelsen:					
Navn og adresse på bygherre					
Bygherres kontaktperson og telefonnr.					
Projektets placering					
Projektet berører følgende kommuner					
Oversigtskort i målestok					
Kortbilag i målestok					
Forholdet til VVM reglerne		Ja		Nej	
Er anlægget opført på bilag 1 til bekendtgørelse nr. 1335 af 6, december 2006					Hvis ja, er der obligatorisk VVM-pligtigt
Er anlægget opført på bilag 2 til bekendtgørelse nr. 1335 af 6, december 2006:					Hvis ja, skal der gennemføres en screening, hvis nej, er anlægget ikke omfattet af VVM-reglerne og skal derfor ikke screenes
	Ikke relevant	Ja	Bør undersøges	Nej	Tekst
Anlæggets karakteristika:					
1. Arealbehovet i ha:					
2. Er der andre ejere end Bygherre ?:					
3. Det bebyggede areal i m ² og bygningsmasse i m ³					
4. Anlæggets maksimale bygningshøjde i m:					
5. Anlæggets kapacitet for så vidt angår flow og opbevaring af: Råstoffer – type og mængde: Mellemprodukter – type og mængde: Færdigvarer – type og mængde:					

6. Anlæggets kapacitet for strækingsanlæg:					
7. Anlæggets længde for strækingsanlæg:					
8. Anlægget behov for råstoffer – type og mængde: I anlægsfasen: I driftsfasen:					
9. Behov for vand – kvalitet og mængde: I anlægsfasen: I driftsfasen:					
10. Forudsætter anlægget etablering af yderligere vandforsyningskapacitet:					
11. Affaldstype og mængder, som følge af anlægget: Farligt affald: Andet affald: Spildevand:					
12. Kræver bortskaffelse af affald og spildevand ændringer af bestående ordninger:					
13. Overskrides de vejledende grænseværdier for støj:					
14. Overskrides de vejledende grænseværdier for luftforurening:					
15. Vil anlægget give anledning til vibrationsgener::					
16. Vil anlægget give anledning til støvgener:					
17. Vil anlægget give anledning til lugtgener:					
18. Vil anlægget give anledning til lysgener:					
19. Må anlægget forventes at udgøre en særlig risiko for uheld:					
Anlæggets placering					
20. Forudsætter anlægget ændring af den eksisterende arealanvendelse:					

21. Forudsætter anlægget ændring af en eksisterende lokalplan for området:				
22. Forudsætter anlægget ændring af kommuneplanen:				
23. Indebærer anlægget behov for at begrænse anvendelsen af naboarealer ud over hvad der fremgår af gældende kommune- og lokalplaner:				
24. Vil anlægget udgøre en hindring for fremtidig anvendelse af områdets råstoffer og grundvand:				
25. Indebærer anlægget en mulig påvirkning af sårbare vådområder:				
26. Er anlægget tænkt placeret indenfor kystnærhedszonen:				
27. Forudsætter anlægget rydning af skov:				
28. Vil anlægget være i strid med eller til hinder for etableringen af reservater eller naturparker:				
29. Tænkes anlægget placeret i Vadehavsområdet:				
30. Kan anlægget påvirke registrerede, beskyttede eller fredede områder – Nationalt: Internationalt (Natura 2000): Forventes området at rumme beskyttede arter efter bilag IV Forventes området at rumme danske rødlistearter:				
31. Kan anlægget påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer allerede er overskredet: Overfladevandt: Grundvand: Naturområder: Boligområder (støj/lys og Luft):				
32. Tænkes anlægget etableret i et tæt befolket område:				

33. Kan anlægget påvirke: Historiske landskabstræk: Kulturelle landskabstræk: Arkæologiske værdier/landskabstræk: Æstetiske landskabstræk: Geologiske landskabstræk:					
Kendetegn ved den potentielle miljøpåvirkning					
34. Er området, hvor anlægget tænkes placeret, sårbar overfor den forventede miljøpåvirkning:					
35. Er der andre anlæg eller aktiviteter i område, der sammen med det ansøgte medfører en påvirkning af miljøet (Kumulative forhold):					
36. Er der andre kumulative forhold?					
38. Den forventede miljøpåvirknings geografiske udstrækning i areal:					
39. Omfanget af personer der forventes berørt af miljøpåvirkningen:					
40. Vil den forventede miljøpåvirkning række ud over kommunen/MC's område:					
41. Vil den forventede miljøpåvirkning berøre nabolande:					
42. Forventes miljøpåvirkningerne at kunne være væsentlige – Enkeltvis: Eller samlet:					
43. Må den samlede miljøpåvirkning betegnes som kompleks:					
44. Er der stor sandsynlighed for miljøpåvirkningen:					
45. Er påvirkningen af miljøet – Varig: Hyppig: Reversibel:					

Konklusion					
Giver resultatet af screeningen anledning til at antage, at det anmeldte projekt vil kunne påvirke miljøet væsentligt, således at der er VVM-pligtigt:					

Dato: _____ Sagsbehandler: _____

Bilag B

Checkliste til brug for fastlæggelsen af VVM-redegørelsens – Scoping.

Kapitel 1 – Anlægget

VVM-myndigheden omtales i det følgende blot som myndigheden.

1. Myndighedens oplysning om bygherren og henvisning til bygherrens projektbeskrivelse – anmeldelsen, jf. VVM-bek. § 2:

2. Myndighedens begrundelse for VVM-pligten med henvisning til det eller de relevante bilagsnumre i VVM-bekendtgørelsens bilag 1 og 2.
3. Bygherrens beskrivelse af anlæggets bygningsmæssige udformning, herunder dimensioner, materialer, farver, bortledning af regnvand mm, samt eventuelle begrundelser for den valgte udformning – tekniske eller æstetiske. Herunder beskrivelse af eventuelle anlæg til håndtering af eksempelvis regnvand.
4. Bygherrens angivelse af, om der er stoffer, som stiller særlige krav til opbevaring og/eller håndtering
5. Bygherrens angivelse af anlæggets behov for infrastruktur med en beskrivelse af omfanget og kvaliteten – så som vejadgang, jernbane, havn, vandforsyning, el, affaldshåndtering og behov for bortskaffelse af spildevand.
6. Ved strækingsanlæg skal bygherren beskrivelse indeholde en angivelse af anlæggets længde, maksimale kapacitet uanset om denne ikke tænkes udnyttet, samt en angivelse af den forventede anvendelse over en nærmere angivet tidsramme.
7. Bygherrens beskrivelse af om anlægget stiller særlige krav til det omgivne miljø og arealanvendelse.
8. Bygherrens angivelse af projektets placering med stednavn og eventuel adresse. Desuden angives placeringen på kortbilag i relevant målestok.
9. For strækingsanlæg angiver bygherren placeringen på oversigtskort i så stor målestok som mulig. Samt detailkort for punktanlæg eller hvor særlige miljøforhold gør sig gældende – eksempelvis krydsning af beskyttede naturområder.
10. For andre anlægstyper angiver bygherren placeringen så vidt muligt på kort i mål 1:50.000 samt 1:10.000. Målestoksforholdet samt orientering skal altid angives på kortet.
11. Bygherrens beskrivelse af det samlede arealbehov – angivet m² eller ha samt angivelse af ejerforholdene, herunder i hvilket omfang bygherre ejer arealet eller dele heraf.

12. Bygherrens beskrivelse af de væsentlige karakteristika ved produktionsprocesserne og/eller aktiviteterne på anlægget.
13. I det omfang det er relevant for det pågældende anlæg, da bygherrens beskrivelse af anlæggets **kapacitet og forventede mængder** for så vidt angår flow og opbevaring af
- Råstoffer – type og mængde: _____
 - _____
 - _____
 - Mellemprodukter – type og mængde: _____
 - _____
 - _____
 - Færdigvarer – type og mængde: _____
 - _____
 - _____
14. Myndighedens angivelse af om anlægget er omfattet af risikobekendtgørelsen og i givet fald oplysning om hvilke dele af anlægget og stoffer der er tale om.
15. Myndighedens beskrivelse af risikoforholdene og som følge heraf anlæggets behov for restriktioner på anvendelsen af naboarealer – udlæg af sikkerhedszoner.
16. Bygherrens angivelse af anlæggets behov for råstoffer – type og mængde:
- I anlægsfasen: _____
- _____
- I driftsfasen: _____
- _____
- _____
17. Bygherrens beskrivelse af anlæggets behov for vand - kvalitet og mængde:
- I anlægsfasen: _____
- I driftsfasen: _____
18. Bygherren skøn over typer og mængder af forventede reststoffer, herunder affald med angivelse af evt. farlig affald.
19. Bygherrens skøn over emissioner, som kan indebære forurening af grundvand, overflade vand, luft eller jord
20. Bygherrens oplysninger om den forventede støjbelastning af omgivelserne med beskrivelse af frekvensbilledet, fordelt over døgnet – evt. ved angivelse på kortbilag.
21. Bygherrens oplysninger om evt. vibrationer, infralyd, lyspåvirkning, varmestråling eller anden form for stråling som følge af anlægget.
22. Bygherrens beskrivelse af hvilke miljøbelastende forhold anlægget i øvrigt forventes at kunne give anledning til.

Kapitel 2 – Alternativer

23. Bygherrens beskrivelse af hvilke alternative løsninger eller placeringer, der har været overvejet og bygherrens begrundelse for valget af anlægsudformning og placering.
24. Myndighedens beskrivelse af alternativer forslået i idefase og vurderingen af disse.
25. Bygherrens beskrivelse af alternativer denne har undersøgt, samt dennes vurdering af alternativerne.
26. Bygherrens beskrivelse af konsekvenserne ved ikke at gennemføre projektet – 0-alternativet
27. Myndighedens vurdering af 0-alternativet
28. Myndighedens begrundelse for valg af projekt under hensyn til påvirkningerne af miljøet.

Kapitel 3 - Beskrivelse af omgivelserne og virkningerne på disse

29. Myndighedens vurdering af behov for yderligere undersøgelser og oplysninger for at kunne beskrive de omgivelser, som i væsentlig grad kan blive berørt og beskrive vurderingen af anlæggets betydelige virkninger på omgivelserne:

Omgivelser Forventes ikke at blive berørt	Kan blive berørt i væsentlig grad	Bør undersøges	Oplysninger findes i tilstrækkeligt omfang	Yderligere oplysninger bør tilvejebringes, med angivelse af hvem der tilvejebringer oplysningerne – bygherre eller myndighed	Bemærkninger
Befolkning					
Fauna					
Flora					
Jord					
Vand					
Luft					
Klimatiske forhold					
Transport					
Materielle goder					
Arkitektonisk kulturarv					
Arkæologisk kulturarv					
Landskab					

Offentlighedens adgang til landskabet						
Afledte socioøkonomiske forhold						

Kapitel 4 - Anlæggets kort og langsigtede virkninger på miljøet som følge udledninger.

30. Bygherrens beregning og myndighedens vurdering af påvirkningen af:
- Overflade og grundvandsystemer. irrelevant beregnes og vurderes
 - Luftforurening irrelevant beregnes og vurderes
 - Støjbelastning irrelevant beregnes og vurderes
 - Anvendelsen af naturlige råstoffer irrelevant beregnes og vurderes
 - Emission af forurenende stoffer, andre genevirkninger samt bortskaffelse af affald
 irrelevant beregnes og vurderes
31. Bygherrens angivelse af hvilke beregningsmetoder der er anvendt og myndighedens angivelse af hvilke metoder og kriterier der er lagt til grund for vurderingerne.

Kapitel 5 – Afbødende foranstaltninger

32. Bygherrens beskrivelse af hvilke foranstaltninger denne har anvendt i projektudformningen med henblik på at undgå, nedbringe eller om muligt neutralisere de skadelige virkninger på miljøet
33. Myndighedens beskrivelse af hvilke vilkår der vil blive knyttet til en evt. tilladelse med henblik på at undgå, nedbringe eller om muligt neutralisere de skadelige virkninger på miljøet

Kapitel 6 - Mangler

34. Bygherrens oversigt over eventuelle mangler ved oplysningerne og de af bygherren foretagne beregninger.
35. Myndighedens oversigt over eventuelle mangler ved oplysningerne og vurderingen af miljøpåvirkningen.

Kapitel 7 – Ikke teknisk resumé

36. Myndighedens ikke tekniske resumé på grundlag af ovennævnte oplysninger (punkterne 1 – 35)